

Årsredovisning

2020-01-01 - 2020-12-31

TRANÅS
KOMMUN

i Tranås kommun har vi
kunden i centrum,
kvalitet i varje
möte och vi ser
möjligheterna.

Årsredovisning

Innehållsförteckning

Inledning	3
Politisk ledning	3
Kommunalrådet har ordet	4
Förvaltningsberättelse Tranås kommun	5
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Den kommunala koncernen	6
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	8
Händelser av väsentlig betydelse	11
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	12
Väsentliga personalförhållanden	15
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	18
Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv	26
Förväntad utveckling	26
Resultaträkning, balansräkning & kassaflödesanalys inklusive noter och redovisningsprinciper....	28
Resultaträkning	28
Balansräkning	29
Kassaflödesanalys	30
Not 1 Tillämpade redovisningsprinciper	31
Nothänvisning Resultaträkning	34
Nothänvisning Balansräkning	38
Särskild redovisning för vatten- och avloppsverksamheten	44
Resultaträkning, balansräkning & noter för vatten- och avloppsverksamheten	47
Driftsredovisning 2020	49
Investeringsredovisning 2020	51
Nämnd- och bolagsinformation i korthet	53
Verksamhetsberättelser	54
Kommunfullmäktige	54
Överförmyndare	55
Revision	56
Kommunstyrelse inkl. kommunledningsförvaltning	57
Bygg- och miljönämnd	60
Teknik- och griftegårdsnämnd	62
Kultur- och fritidsnämnd	65
Barn- och utbildningsnämnd	68
Socialnämnd	71
Tranås Stadshus AB	74
Tranås Energi AB	75
AB Tranås bostäder	77
Östanå Parken AB	80
Tranås United AB	81
Revisionsberättelse	83

Inledning

Politisk ledning

Politisk ledning				
Mandatfördelning i Kommunfullmäktige		Kommunstyrelsen		
1/11 2018 - 31/10 2022				
Moderata samlingspartiet	9	Ordförande	Mats Holmstedt	M
Kristdemokraterna	3		<i>Kommunalråd</i>	
Liberalerna	2	1:e vice ordf.	Mikael Stenquist	S
Centerpartiet	3		<i>Oppositionsråd</i>	
Socialdemokraterna	12	2:e vice ordf	Carin Wallin (år 2019-2020)	C
Miljöpartiet de gröna	2		Tony Ståhl (år 2021-2022)	KD
Vänsterpartiet	2		Krister Rydholm	M
Sverigedemokraterna	8		Erik Nygårds	L
Totalt antal mandat	41		Agnetha Lantz	S
			Anders Karlsson	S
Kommunfullmäktiges presidium			Björn Thiele	S
Gunnel Lind	Ordförande	M	Björn Forsell	SD
Veronica Holmstedt	1:e vice ordf.	S	Thorbjörn Johansson	SD
Björn Forsell	2:e vice ordf.	SD		
			Karin Sissek insynsplats	V

Under året har Mats Holmstedt ersatt Anders Wilander som kommunstyrelsens ordförande. Bernt Dahlgren har ersatt Mats Holmstedt som ordförande i bygg-och miljönämnden. I övrigt har inga andra förändringar skett.

Kommunalrådet har ordet

2020 - året där ingenting blev sig likt eller som planerat. I mars förra året började media prata om ett nytt virus och en förväntad pandemi. Det var nog ingen av oss som trodde att vi fortsatt in i 2021 skulle leva med en mängd restriktioner och begränsat socialt umgänge. För en kommun innebär det påfrestningar på organisationen att fortsatt leverera skola, vård och omsorg men med ett gediget ledarskap och många engagerade medarbetare kommer vi att ta oss igenom detta.

Ekonomiskt blev 2020 ett bra år för Tranås kommun liksom de flesta andra kommuner i Sverige. Regeringen beslutade under året om ett antal kortsiktiga bidrag vilket har varit till hjälp men kan också ses som en dopning av ekonomi. Det är därför viktigt att Tranås kommun i alla beslut vi tar ser till att använda varje skattekrona optimalt.

Tranås kommun har ett unikt läge i Sverige vilket gör oss attraktiva som bostadsort och kan erbjuda attraktiva och varierande boenden. I detta perspektiv blir bra kommunikationer ett måste. Det finns inget samhälle som går tillbaka där kommunikationer är snabba och tillgängliga.

Tranås kommun skall vara attraktiv att vara näringsidkare i. Vi måste se till att det är lätt att etablera sig och få det stöd som krävs. Vi vill skapa parametrarna som gör att kommunen kliver ytterligare uppåt i företagsrankingen.

Befolkningstillväxt måste vara ett fokusområde och vi måste bygga och anpassa Tranås kommun för att skapa den önskade attraktiviteten. Detta leder till utveckling av vår kommun och gör att vi kan satsa vidare och samtidigt bibehålla och upprätthålla den kompetens och de samhällsfunktioner som en kommun skall erbjuda.

Tranås kommun måste förändra sin socioekonomi och demografi för att kunna möta fram-

tidens välfärdsutmaningar. Viktigt är vi kan ge möjlighet att lämna ett bidragsberoende och gå mot självförsörjning. Detta för den enskilde individen men det kan vara en del av integrationen in i det svenska samhället. Blir vi framgångsrika med våra målsättningar kommer vi även i framtiden leverera en mycket god skola, vård och omsorg.

Vår kommun har två egna välmående bolag som nu påtagligt markerar i sina inriktningar och kommer att vara aktiva att stötta vår utveckling. Tranås Energi har en ny grafisk profil vilken understryker sin miljöprägel och ett fiskvårdsprojekt som skapar en särställning på marknaden eller som kunderna säger – ”Bra, miljövänligt och lokalt”. Tranås bostäder har intagit en mer progressiv roll att vara med och utveckla bostadsbeståndet och genomföra strategiska markförvärv.

Jag känner att vi har ett fantastiskt utgångsläge och Tranås kommun skall ta initiativet och själva styra vår framtida utveckling.

Jag ser fram emot 2021!

Mats Holmstedt
Ordförande kommunstyrelsen

Förvaltningsberättelse Tranås kommun

Översikt över verksamhetens utveckling

Övergripande	2020	2019	2018	2017	2016
Antal invånare	18 903	19 003	18 987	18 894	18 794
Skattesats, %	22,01%	22,01%	22,01%	21,41%	21,41%
Skatteintäkter och generella bidrag, mkr	1 215,4	1 178,1	1 136,4	1 084,1	1 008,3
Skatteintäkter och generella bidrag/invånare, kr	64 297	62 048	59 851	57 378	53 650
Koncernen	2020	2019	2018	2017	2016
Antal anställda*	1 619	1 774	1 839	1 864	1 758
Omsättning, mkr	1 779,0	1 773,1	1 768,8	1 693,8	1 624,8
Årets resultat efter skatt, mkr	54,1	-32,4	11,8	26,5	40,1
Vinstmarginal efter skatt, %	3,0%	-1,8%	0,7%	1,6%	2,5%
Nettoinvesteringar, mkr	221,0	283,2	251,2	328,1	220,5
Soliditet inkl ansvarsförbindelse pensioner, %	18,8%	18,0%	19,2%	19,4%	19,1%
Låneskuld, mkr	1 566	1 519	1 435	1 363	1 225
Antal invånare/anställd	11,7	10,7	10,3	10,1	10,7
Årets resultat efterskatt/invånare, kr	2 862	-1 706	695	1 403	2 134
Låneskuld/invånare, kr	82 844	79 981	75 562	72 123	65 175
Kommunen	2020	2019	2018	2017	2016
Antal anställda*	1 550	1 703	1 766	1 793	1 688
Omsättning, mkr	1 539,0	1 506,0	1 513,5	1 476,0	1 415,0
Årets resultat, mk	44,8	-33,2	-10,8	0,7	17,7
Vinstmarginal efter skatt, %	2,9%	-2,2%	-0,6%	0,1%	1,3%
Nettoinvesteringar, mkr	79,5	92,5	96,2	108,3	101,0
Soliditet inkl ansvarsförbindelse pensioner, %	30,7%	28,0%	30,2%	31,5%	29,7%
Låneskuld/förutbetalda intäkter anslutn.avgift, mkr	39,0	30,9	28,5	20,2	16,9
Antal invånare/anställd	12,2	11,1	10,8	10,5	11,1
Årets resultat/invånare, kr	2 370	-1 749	-495	40	942
Låneskuld/invånare, kr	2 063	1 627	1 501	1 069	899
Resultat i % av skatteintäkter och generella bidrag	3,8%	-2,8%	-0,8%	0,1%	1,8%

* Antal anställda omräknat till heltider

Väsentliga förändringar

Kommunens resultat är betydligt bättre än budget. Det beror främst på ökade bidrag som staten tillskjutit för att mildra de ekonomiska konsekvenser covid-19 orsakat, men även kommunens hårda besparingsarbete som gett resultat.

Balanskrav – kommunens ingående negativa balanskrav återställs helt genom årets goda resultat.

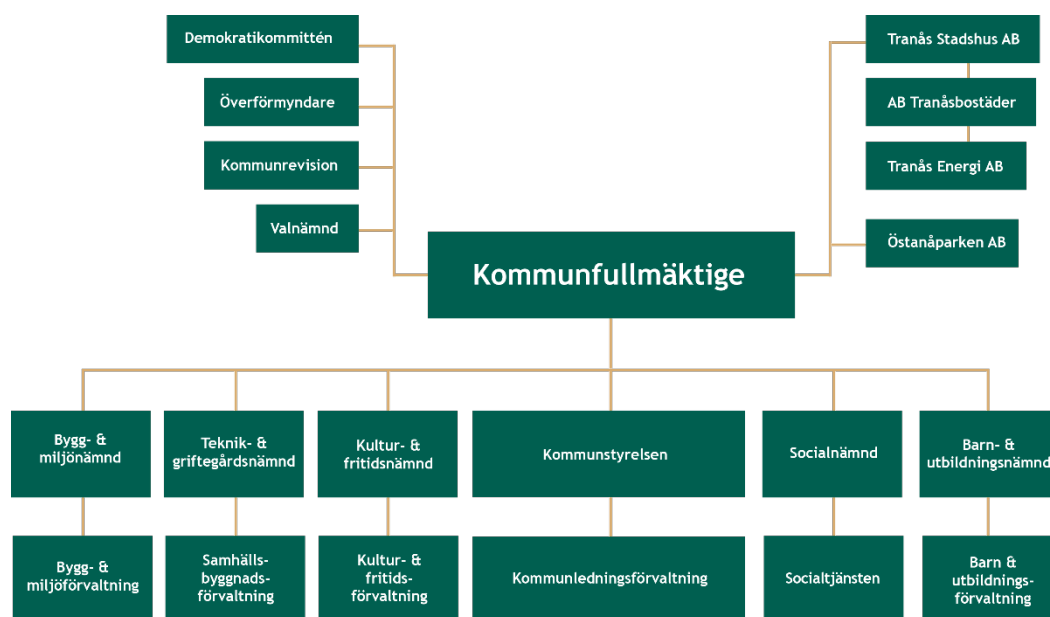
Antalet anställda har minskat kraftigt som ett led i kommunens besparingsarbete, vakansprövningar, omorganisationer, samt naturliga pensionsavgångar.

Den kommunala koncernen

Tranås kommun är ägare till Tranås Stadshus AB där dotterbolagen AB Tranås bostäder och Tranås Energi AB ingår, vilket omnämns som Stadshuskoncernen. Dessutom äger kommunen bolaget Östanå Parken AB. Tranås kommun tillsammans med Stadshuskoncernen och Östanå Parken AB utgör Kommunkoncernen.

Läs mer om respektive bolag i verksamhetsberättelserna på sid. 75-81.

Nedan organisationsschema visar hur Tranås kommun och dess dotterbolag är organiserade.

Årsredovisning

Privata utförare 2020

En privat utförare definieras i Kommunallagen som en juridisk person alternativt en enskild individ, som tillhandahåller vård av en kommunal angelägenhet.

En privat utförare är en helt privat aktör, vilket innebär att kommunala bolag inte omfattas av begreppet.

Inte heller fristående skolor och förskolor omfattas då dessa står som egna huvudmän för sin verksamhet och dessutom inte är upphandlade, utan reglerade genom tillståndsgivning.

Nedan redovisas omfattningen av privata utförare, som Tranås kommun anlitat under 2020:

Verksamhetsområde	Antal privata utförare	Antal
Omsorg		
Särskilt boende äldre (LOU)	1	54 boende
Hemtjänst (LOV)	1	ca 60 kunder
Projekt- och gatuavdelning		
Tekniska konsulter	11	
Vinterväghållning	6	
Övrig gatudrift	2	
Parkeringsövervakning	1	
Park-och griftegårdsavdelning		
Skogsentreprenad	2	
Vatten-och avfallsavdelning		
Deponi och behandling av avfall	2	
Avfallstransportörer	5	
Spoltjänster	1	
Konsulter	3	
Övrig VA-drift	7	
Utbildning		
Vuxenutbildning	2	350 elever
Gymnasieutbildning	1	3 elever
Övrigt		
Städentreprenad verksamhetslokaler	2	

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Tranås och omvärlden

Covid-19-pandemin har försatt världsekonomin i en lågkonjunktur, vilken spås hålla i sig fram till år 2022. Först 2024 beräknas den svenska samhällsekonomin vara tillbaka i ett normalt konjunkturläge.

År 2020 avslutades med en skarp uppgång av smittspridningen samt ökade restriktioner både i Sverige, världen och Tranås kommun, men även med hoppgivande besked om vaccinering.

Enligt SKR:s senaste prognos (2021-02-18) om konjunktutsikter väntas inledningen på år 2021 bli svag. Konjunktoren är fortsatt hämmad av de restriktioner som utökades i slutet av år 2020. En starkare återhämtning väntas under andra delen av 2021, men konjunkturläget är högst osäkert. Försenade leveranser och vaccinationer hotar att påverka konjunkturutvecklingen negativt.

Konsekvenserna av covid-19 kommer att påverka samhället i många år framöver. Under 2020 har vi kunnat se effekter såsom ökad psykisk ohälsa bland äldre och ungdomar, ökad arbetslöshet, fler orosanmälningar för barn som far illa, samt fler individer i behov av försörjningsstöd.

Statens omfattande krispaket till företag, kommuner och regioner för att mildra de negativa ekonomiska konsekvenserna av covid-19, har bidragit till att många kommuner redovisar bättre resultat än på länge. Detta gäller även för Tranås kommun.

De goda resultaten är en andhämtning för den anstängda kommunsektorn, dock får vi inte glömma bort att de demografiska utmaningarna kvarstår. Glappet mellan antalet kommuninvånare som behöver välfärdstjänster och antalet kommuninvånare som är i arbetsför ålder ökar.

Omvärldsrisker

Vid årsskiftet uppgick *befolkningen* till 18 903 invånare. Motsvarande siffra vid utgången av 2019 var 19 003 invånare. Flyttningsnettot, det vill säga skillnaden mellan in- och utflyttnings, gav ett underskott på 98 personer. Målsättningen är att invånarantalet genom satsningar på boende och företagsklimat ska öka till 20 000 invånare till år 2025. Detta förutsätter en ökning med 200 personer per år för att uppnå målet, vilket idag blir svårt att uppnå. År 2020 minskade kommunen med 100 invånare vilket betyder att målet inte uppnåddes.

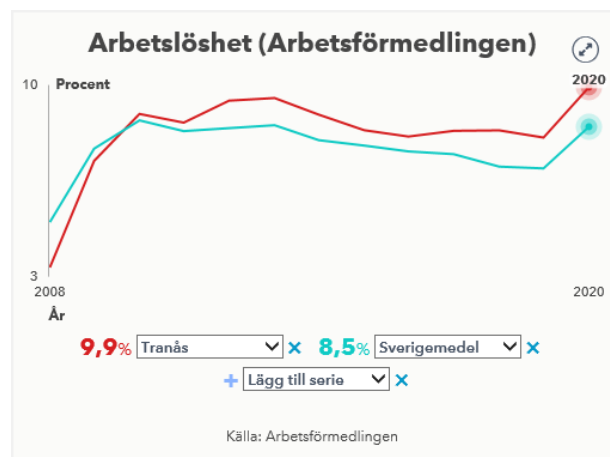
Arbetslösheten i Tranås kommun per 2020-12-31 ligger på 9,9 %, vilket är 1,4 procentenheter högre än medel i Sverige och 2,6 procentenheter högre än genomsnittet för Jönköpings län. Tranås kommun har den 60:e högsta arbetslösheten i Sverige. Mätningen är den procentuella andelen av den registerbase-erade arbetskraften 16-64 år, som är öppet arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd. Covid-19-pandemin har haft en stor inverkan på arbetslösheten. Trenden under 2020 visar att arbetslösheten ökat bland unga personer och utrikesfödda. I dagsläget bedöms en återhämtning ligga längre bort i tiden. På nationell nivå beräknas arbetslösheten uppgå till dryga 8 % de kommande tre åren.

Covid-19-pandemin är en av de största osäkerhetsfaktorerna just nu. Ovissheten hämmar både konsumtion och arbetsmarknad. Kommunens ökade arbetslöshet är en direkt konsekvens av pandemin. Om utvecklingen inte ljusnar befaras permitteringar bli uppsägningar och konkurser blir verklighet.

Tranås kommun har en stor utmaning framöver med att vända den negativa utvecklingen av arbetslösheten. Arbetet har påbörjats genom kommunfullmäktiges utvecklingsstrategi för 2020-2023, där ett utav fokusområdena är innovativ integration. Ytterligare ett steg är bildandet av den nya förvaltningen, HR- och

arbetsmarknadsförvaltningen, för att mer effektivt och samlat kunna arbeta med arbetsmarknadsfrågor.

Grafen nedan visar utvecklingen av arbetslösheten i Tranås kommun jämfört med medel i Sverige mellan åren 2008-2020.

En viktig del för att skapa *tillväxt* i kommunen är att skapa goda förutsättningar för företagen att utvecklas. Detta görs bland annat genom god framförhållning genom att tillhandahålla mark för industrietableringar. Under 2020 har Höganlofts industriområde vidareutvecklas. Området har fortsatta expansionsmöjligheter under ett antal år framöver.

Även avseende bostadsmarknaden gäller att kommunen skapar förutsättningar för uppförande av flerfamiljshus och villor. Tomtmark är till försäljning i Fröafall, Gripenberg, Linderås och Sommen, och projektering har färdigställts av Norraby fyra under hösten 2020. Byggstart för Norraby fyra är beräknad till våren 2021 parallellt med utbyggnaden av Junkaremålens strand. Detaljplanen för kvarteret Skytteln har varit överklagad men vunnit laga kraft och byggnation för flerfamiljshus i upptill sex våningar kan påbörjas 2021/22. Nästkommande villaområde under planering är Tostås med uppemot 90 bostäder. Kommunens Tillväxtavdelning arbetar ständigt med att hitta tomtmark för kommande exploateringsområden.

I takt med att kommunen arbetar med tillväxtn målet finns det stora utmaningar för den

kommunala servicen, inte enbart ekonomiskt utan även med att planera och bygga ut för verksamheter inom skola, vård och omsorg. För tillfället är många skolor överfulla och i behov av upprustning.

Bra *kommunikationer*, och då i första hand kollektivtrafik, är viktiga för att Tranås kommun ska kunna ingå i en större arbetsmarknadsregion. Den regionala tillgängligheten har stor betydelse för samspelet mellan arbete, studier, bostäder och fritid, och är därför en tillväxtfaktor.

Det geografiska läget innebär att Tranås kommun för en regelbunden dialog och samarbetar med både Jönköpings länstrafik och Östgötatrafiken. I båda länstrafikbolagen pågår utredningar som syftar till att förbättra den regionala tillgängligheten, där Tranås kommun deltar i arbetsgrupperna. Ambitionen med Tranås engagemang i detta arbete är dels en ökad turtäthet, dels att resorna så långt möjligt ska kunna göras utan byten.

Verksamhetsrisker

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen och dess verksamheter. Inom personalgrupper såsom lärare och sjuksköterskor finns rekryteringssvårigheter. Utan kompetent personal finns risk för kvalitetsförsämringar i verksamheterna.

Under 2020 har stora *besparingar* skett i barn- och utbildningsförvaltningen. Viss oro finns att detta ska leda till försämringar i personalens mående och elevers måloppfyllelse. Besparingarna kan också leda till att utbildad personal väljer bort Tranås kommun som arbetsgivare.

Kommunens ser *demografiska utmaningar*, framförallt inom socialförvaltningen. Ökat behov av äldreomsorg finns då antalet äldre i kommunen blir fler, vilket ställer krav på fler lokaler och ökad personalstyrka.

Åldersstrukturen bland *kommunens verksamhetslokaler* leder dels till ett ökat behov av renovering och underhåll, dels riskerar även

underhåll och investeringar att behöva tidiga-reläggas, mot planerad underhållsplan. Pågående renovering av Ängarydsskolan leder exempelvis till omstrukturering av elever till andra verksamhetslokaler, samt behov av paviljongslösningar. Tillsammans med kommunens lokalgrupp arbetar AB Tranåsbostäder för en god lokalplanering. Gemensamt konstateras att det finns behov av moderniseringar samt nya lokaler inom barn- och utbildningsförvaltningen samt socialförvaltningen.

Finansiella risker

Ur risksynpunkt är *kommunens pensionsförpliktelse* r viktiga att beakta, eftersom skulden ska finansieras och de årliga utbetalningarna som belastar resultaträkningen ska ingå i budgetutrymmet, vilket då konkurrerar med andra viktiga områden inom välfärd och infrastruktur. Den största förpliktelsen som avser pensioner intjänade före 1997-12-31 hanteras som en ansvarsförbindelse, vilket innebär att den inte ingår i balansräkningen. Kommunens ansvarsförbindelse för pensioner intjänade fram till 1998 minskade under året med 7,5 mkr (-12,2 mkr). Kostnaden för åtagandet uppstår först vid utbetalningstillfället. Vid bokslut 2020 uppgår denna kostnad till 24,4 mkr (24,1 mkr).

Kommunens pensionskostnader, inklusive löneskatt, uppgick under 2020 till 71,5 mkr (74,2 mkr).

Pensioner, inkl. löneskatt	2020	2019	2018	2017
Totala pensionskostnader - utbetalt	71,5	74,2	71,8	66,6
Varav pensioner intjänade före 1998	24,4	24,1	24,1	24,6
Ansvarsförbindelse, inkl löneskatt	384,8	392,3	404,5	414,5
Avsättning, inkl löneskatt	25,4	19,6	16,5	14,0

Kommunal *borgen* lämnas normalt endast till helägda kommunala bolag. Kommunal borgen återstår för två föreningar, medan borgensåtagande till privatpersoner vid bostadsbebyggelse har upphört. Totalt har kommunen ett borgensåtagande på 1 189 mkr.

Tranås kommun har även tecknat en solidrisk borgen för Kommuninvests skulder, ett åtagande som bedöms vara förenat med låg risk. Tranås kommun har under året inte behövt lösa någon borgensförbindelse.

Kommunkoncernens sammanlagda *likviditet* per 2020-12-31 var 25,3 mkr. Tranås kommun hade en positiv likviditet på 80 mkr, medan Stadshuskoncernen hade en likviditet på -54,7 mkr. Nuvarande limit på koncernkontot är 150 mkr. Krediten fördelas internt mellan kommunen och koncernbolagen efter behov.

Tranås kommun har även *placeringar* som lätt kan omvandlas till likvida medel per 2020-12-31 på 81,0 mkr (114 mkr). Beloppet är placerat i korträntefonder och överföring till transaktionskonto tar ett par dagar. I Stadshuskoncernen finns inga placeringar.

Tranås kommun har per 2020-12-31 investerat för 79,5 mkr och har på grund av befintlig likviditet inte behövt lånefinansiera investeringskostnaderna. *Investeringsbudgeten* för år 2020 uppgick till 98,1 mkr. Den höga investeringstakten och tidigare års negativa resultat för Tranås kommun betyder att investeringar inte självfinansierats fullt ut. Största delen finansieras av placerade medel som riskerar att ta slut om den höga investeringstakten fortsätter i kombination med negativt resultat. Då inga placerade medel finns i Stadshuskoncernen sker koncernens investeringar till stor del med lånade medel. Totala investeringar i Stadshuskoncernen uppgick år 2020 till 141,2 mkr, vilket var mer än de budgeterade 125 mkr. Investeringar i hela kommunkoncernen uppgick till 221 mkr utav budgeterade 223 mkr.

Kommunen har ingen *låneskuld*, medan de helägda kommunala bolagen har, utöver nyttjandet av checkkredit, per 2020-12-31 en extern total låneskuld på 1 506 mkr (1 462 mkr). Kommunkoncernen har därmed en relativt hög skuldsättningsgrad, vilket utgör en finansiell risk vid ökad räntenivå och vid refinansiering. I syfte att hantera risken görs omfattande investeringsprövningar. Kommunkoncernens

låneskuld per invånare, exklusive checkräkningskredit, är 79 670 kr. Emellertid har Tranås Stadshus AB ett lån till Nordiska Investeringsbanken på 189 mkr, som motsvaras av

en fordran på SE-banken på motsvarande belopp. Om hänsyn tas till detta sjunker skuldsättningsgraden och låneskulden per invånare minskar med 9 998 per invånare.

Händelser av väsentlig betydelse

Covid-19

Pandemin covid-19 har påverkat kommunkoncernens alla verksamheter. Omställningar och omprioriteringar har gjorts för att hindra smittspridningen och för att kunna följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Kommunen gick upp i stabsläge under våren då kommunens krisledningsstab aktiverades. Under oktober månad tvingades kommunen återigen aktivera krisledningsstaben då smittspridningen i kommunen ökade markant. I början av november månad beslutade ledningen att alla medarbetare som kan arbeta hemifrån ska göra det. Närmare beskrivningar av respektive verksamheters påverkan av covid-19 finns i deras verksamhetsberättelser.

Personalförändringar

I februari tillträdde Pär Thudeen sin tjänst som kommundirektör. I juli månad meddelade kommunstyrelsens ordförande Anders Wilander att han skulle avsluta sin tjänst sista september. Mats Holmstedt valdes som ny ordförande och tillträdde sin tjänst första oktober.

Organisationsförändringar

I juni beslutade kommunfullmäktige om en omorganisation där en ny förvaltning, HR- och arbetsmarknadsförvaltningen, bildas och ska lyda under kommunstyrelsen med start 2021. Den nya förvaltningen ska samorganisera ekonomiskt bistånd, arbetsmarknad och integration, samt vuxenutbildning. Syftet med den nya förvaltningen är minska arbetslösheten samt öka egenförsörjningen bland kommunens invånare.

Under året har barn-och utbildningsförvaltningen genomfört en omorganisation av sin

verksamhet som ett led i att få en budget i balans.

Tillväxtarbete

Vid höstterminens start var den omfattande renoveringen av Fröafallsskolan klar och eleverna kunde ta skolan i bruk. Sedan hösten genomgår Ängarydsskolan betydande renoveringsinsatser.

I bygg-och miljöförvaltningen har rekordmånga bygglovsärenden hanterats under året.

Under året har en ny vatten-och avloppsplan med tillhörande vatten-och avloppsöversikt samt strategi tagits fram.

Projekteringen av bostadsområdet Norraby fyra har färdigställts under hösten. Detaljplanen för kvarteret Skytteln, som varit överklagad, har under året vunnit laga kraft och byggnation för flerfamiljshus i upptill sex våningar kan påbörjas 2021/22.

Kommunala bolagen

Under året blev utbyggnaden av fjärrvärme till Höganlofts industriområde klart, vilket på ett betydande sätt kommer öka fjärrvärmeförsäljningen och därmed också underlag för förnybar elproduktion.

Under 2020 förvärvade AB Tranås bostäder bolaget Sømmens Strand AB. I det förvärvade bolaget ingår fastigheterna Tranås Grytbäcken 3:5 samt 3:7, där detaljplanen tillåter byggnation i strandnära läge. Marken måste dock saneras från föroreningar innan exploatering kan påbörjas.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Enligt Kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Varje år i samband med budget fastställer kommunfullmäktige i Tranås kommun de finansiella mål och strategier som ligger till grund för uppföljning och värdering av god ekonomisk hushållning.

Kommunvision 2040 – Tranås tar initiativet och välbefinnande

Visionen innehåller beskrivningar om framtidsplaner för en handlingskraftig kommun där Tranås är en förebild i med mänsklighet, mångfald och öppenhet, med en trygg miljö, ett rikt näringsliv och ett hållbart samhälle som växer i balans med sina naturtillgångar.

Strategi för hållbar utveckling med prioriteringar 2020-2023 och välbefinnande

Strategin utgår från det ekonomiska, sociala och miljömässiga perspektivet, där alla är lika viktiga för att uppnå hållbar utveckling.

Agenda 2030 uttrycker detta med 17 globala mål och dessa har präglat Tranås kommuns strategi denna mandatperiod. Fyra fokusområden prioriteras;

- ✓ **Innovativ integration**
- ✓ **Utbildningsnivå**
- ✓ **Kommunikationer och infrastruktur**
- ✓ **Företagsklimat**

En förutsättning för att uppnå kvalitet är att vi arbetar systematiskt med att dokumentera, analysera och följa upp resultat, i förhållande till de krav och mål vi har att förhålla oss till. Först därefter kan vi ta ställning till och genomföra de åtgärder som utvecklar verksamheten.

För att kunna leverera rätt kvalitet till våra kunder är det viktigt att systematiken - planera, genomföra, följa upp och förbättra – är en naturlig del i allt vi gör.

Ledning och styrning

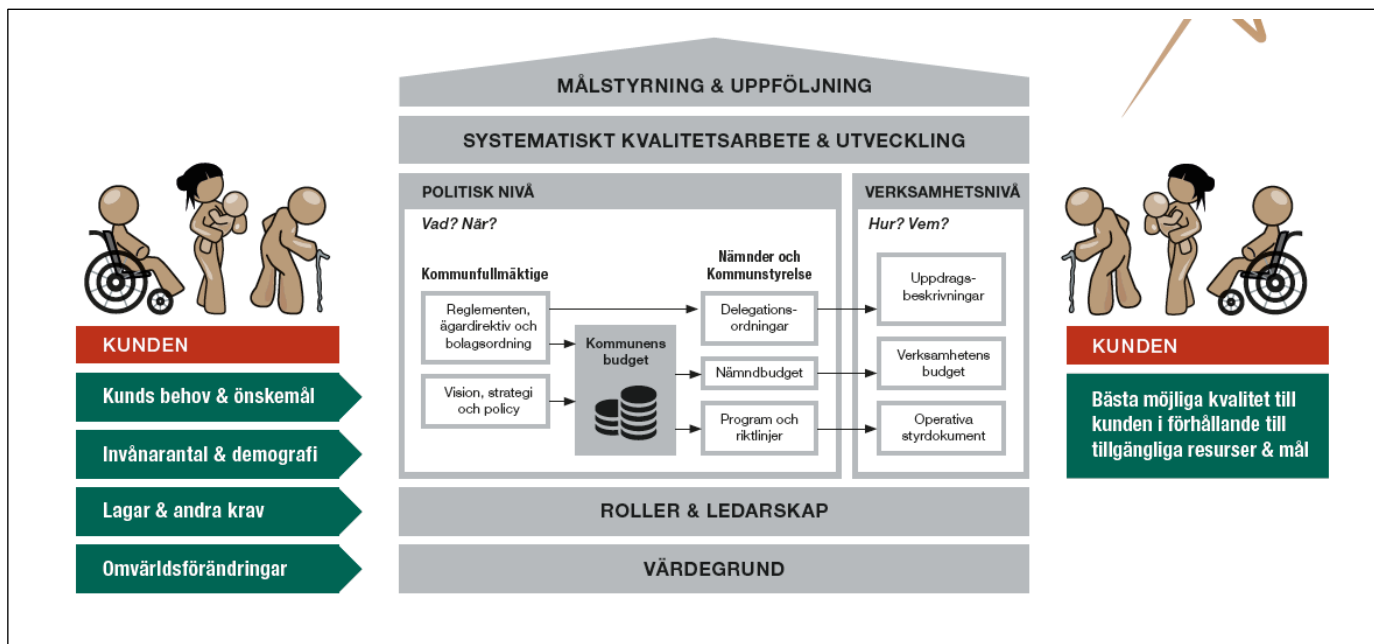
Tranås kommuns ledningsmodell är ett kommunövergripande ramverk för ledning och styrning, som gäller såväl förtroendevalda som medarbetare. Vår gemensamma utgångspunkt är att leverera bästa möjliga kvalitet till kunden, i förhållande till tillgängliga resurser och uppsatta mål.

Syftet med ledningsmodellen är att säkerställa att verksamheterna styrs utifrån lagar och andra krav, den politiska inriktningen, att vi uppfyller fastställda mål och att skattemedel används på bästa tänkbara sätt. Ledningsmodellen i sig är neutral och fungera över tid, oavsett den politiska majoriteten.

Kommunens utveckling ska bygga på god insyn och hög delaktighet i såväl beslutsprocess som genomförande. Alla relationer – såväl mellan politik och verksamhet, såväl som mellan medarbetare och kund – ska präglas av dialog och samverkan.

Genom tydliga processer och roller med utgångspunkt i ledstjärnan skapar vi en stabil verksamhet med kunden i centrum. En stabil organisation som arbetar systematiskt med utveckling kan enklare och snabbare anpassa sig efter omvärldsförändringar och nya krav. När vi gör rätt saker på rätt sätt skapar vi bästa möjliga kvalitet till kunden, i förhållande till tillgängliga resurser och mål.

Budgetprocess

Budgetprocessen utgår från kommunens riktlinjer för budget.

En budgetberedning sammanträder årligen i vilken nämnderna redovisar sina respektive verksamhetsplaner. Dessa innehåller uppdragsbeskrivning och omvärldsanalys med drift- och investeringsramar samt resultat- och finansieringsbudget (räkenskaper), som utgör underlag för styrning av verksamheterna.

Med utgångspunkt från respektive nämnds reglemente och uppdrag utarbetar varje nämnd sin utvecklingsstrategi med mål och indikatorer för resultatuppföljning.

I fullmäktigebudgeten fastställs budgetanslag för nämnderna som en budgettram uttryckt i nettokostnader. Fullmäktigebudgeten utgör således en rambudget och är bindande vad avser såväl nettoanslag som mål och riktlinjer.

Enligt Kommunallagen (2017:725) 11 kap § 10 ska kommunfullmäktige fastställa budgeten för nästkommande år innan novembers månads utgång.

Hantering av budget för helägda kommunala företag regleras i ägardirektiv via avkastnings-

krav. Ägardialog hålls mellan kommunstyrelsen och bolagen under februari/mars varje år. Kommunfullmäktige tar beslut om ägardirektiv i maj.

Uppföljningsprocess

Uppföljning liksom helårsprognos för verksamhet och ekonomi avrapporteras till kommunfullmäktige vid fem tillfällen varje verksamhetsår: mars, maj, augusti (delårsrapport), oktober och december (årsbokslut). Vid dessa avrapporteringstillfällen ingår även Stadshuskoncernen.

Varje förvaltning och bolag ska dock göra uppföljning av ekonomi och mål varje månad.

Intern kontroll

Kommunens nämnder och helägda bolag är inför nämnden och styrelsen ansvariga för den interna kontrollen inom sitt respektive område. Genom uppsiktsplikt har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar och en samordnande roll för intern kontroll inom hela kommunen. Kommunstyrelsen fastställer även varje år gemensamma obligatoriska kontrollmoment som gäller för samtliga nämnder. Rapportering av intern kontroll ska ske till kommunstyrelsen senast den 1 mars varje år.

Väsentliga personalförhållanden

Tranås Energi AB

Bolaget genomför vartannat år en medarbetarundersökning, vars resultat jämförs med andra bolag i samma bransch. Denna föranleder en handlingsplan syftande till förbättringar där sådan potential framkommit i undersökningen. Bolaget använder sig även av ett digitalt verktyg, Winningtemp, för att veckovis följa upp "temperaturen" på företaget när det gäller arbetsmiljöfrågor. Vidare finns en arbetsmiljöpolicy och arbetsmiljömål med tillhörande handlingsplan, liksom riktlinjer syftande till att uppfylla Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö. Det råder stor konkurrens på efterfrågad arbetskraft inom vissa yrkeskategorier, vilket understryker vikten av ett aktivt löpande arbete i syfte att vara en så attraktiv arbetsgivare som möjligt.

AB Tranås bostäder

Ett omfattande värdegrundsprojekt har avslutats med goda resultat och lämnats över till den löpande verksamheten. Värdegrunden är nu väl förankrad i organisationen och värdegrundsfrågorna fortsätter att genomsyra beslut och förändringar som genomförs på AB Tranås bostäder.

Årets medarbetarundersökning visar på förbättrade resultat inom de flesta områden, men visar också på skillnader mellan olika grupperna i verksamheten. Områden som är i fokus för fortsatt arbete är ett utvecklat ledar- och medarbetarskap, kompetensförsörjningsplanering samt området social- och organisatorisk arbetsmiljö.

Under året har stora personalförändringar skett inom AB Tranås bostäder. Sex personer har lämnat organisationen, främst med anledning av pensionsavgångar, och sex nya medarbetare har anställts. Mycket fokus ligger nu på att introducera de nya i verksamheten och få dem att snabbt komma in i arbetet och gruppen.

Ledningsgruppen har genomfört ett utvecklingsarbete som syftar till att utveckla gruppen mot att bli mer effektiv och samverkande, samt höja den strategiska nivån i ledningsgruppsarbetet. Framåt kommer även andra avdelningar inom verksamheten att genomgå liknande grupputvecklingsinsatser.

Tranås kommun – väsentliga personalförhållanden

På en personalintensiv arbetsplats som Tranås kommun, är medarbetarna arbetsgivarens största tillgång. För att ge god service och utveckling till invånarna i Tranås kommun, krävs att medarbetarna har god kompetens och god hälsa. Att fortsätta arbeta aktivt med kompetensutveckling och arbetsmiljöarbete blir därför av stor vikt, för att kunna utveckla verksamheterna samt möta de krav som ställs på förändring, utveckling och specialisering.

Chefer i kommunens verksamheter

Att alla chefer i Tranås kommun, oberoende av chefsnivå, har kunskap om och kan hantera sitt uppdrag är av stor vikt. Fyra större områden ingår i chefsuppdraget; personal, verksamhet, ekonomi och omvärldsanalys. För att nå framgång inom dessa områden bör området personal vara i fokus, då detta anses mest avgörande för hur verksamheten och ekonomin i sin tur kan utvecklas. En engagerad och uppmärksam chef skapar gemenskap och samhörighet med arbetslaget, och därigenom en god arbetsmiljö. Det dagliga arbetsmiljöarbetet är ett viktigt verktyg som chefen kan använda för att framgångsrikt forma sitt arbetslag, utveckla verksamheten, samt få en stabil ekonomi.

Utifrån situationen med covid-19 har 2020 varit ett år som ställt både ledarskap och medarbetarskap på prov. Då de vanliga, fysiska möteskanalerna har inte varit möjliga, har man istället tvingats hitta nya kommunikationsvägar, exempelvis via digitala möten. Dessa erfarenheter har varit en utmaning för verksamheten, men när vardagen övergår till

”det normala” igen, kommer detta troligen ändå ha bidragit till såväl effektiva lösningar som nya arbetssätt.

Personalstatistik

Sjukfrånvaro	2020	2019
Total sjukfrånvaro i % av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetsid	6,89%	5,56%
Andel av sjukfrånvaro som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	2,79%	2,64%
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,84%	6,37%
Sjukfrånvaro för män	3,83%	2,89%
Sjukfrånvaro 29 år eller yngre	6,77%	5,26%
Sjukfrånvaro 30-49 år	7,28%	5,72%
Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	6,58%	5,50%

Analys – sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron i Tranås kommun har ökat under 2020, och en stor faktor är situationen med covid-19. I juni 2018 beslutade Kommunstyrelsen att arbetet med att sänka sjuktalen skulle vara ett prioriterat område de närmaste åren, tills organisationen har kommit ner till en skälig nivå. Tre delmål sattes upp för detta;

2019 5,5 %
2020 5,1 %
2021 4,7 %

Innan covid-19-pandemin var Tranås kommun på god väg att få kontroll över sina sjuktal. 2019 nådde kommunen sitt mål, men vid summeringen i december 2020 hade sjuktalen stigit till 6,89 %, och man kunde således konstatera att målet för året inte var uppfyllt. Arbetet med att sänka sjuktalen få kontroll över sjukfrånvaron och kommer att fortsätta.

Antal tillsvidareanställda per förvaltning	2020 dec	2019 dec
Kommunledningsförvaltning	94	101
Samhällsbyggnadsförvaltning	115	116
Bygg- och miljöförvaltning	13	16
Kultur- och fritidsförvaltning	40	40
Barn- och utbildningsförvaltning	707	743
Socialförvaltning	659	672
Antal anställda Tranås kommun	1 628	1 688

Analys – antal tillsvidareanställda

För samtliga förvaltningar gäller att år personalantalet antingen är oförändrat eller har minskat från föregående år. Den totala minskningen av antalet personal uppgår till 60 personer i hela kommunen. Den största personalminskningen har skett inom kommunens två största förvaltningar; socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen.

För att säkerställa att nyrekrytering endast sker i nödvändiga fall, och att kompetensväxling sker i de fall inriktningen på tjänsten behöver ändras, används s.k. vakansprovning.

Sysselsättningsgrad	2020 dec	Förändring	2019 dec
Kommunledningsförvaltning	89,3%	4,2%	85,1%
Samhällsbyggnadsförvaltning	91,3%	0,0%	91,3%
Bygg- och miljöförvaltning	92,3%	-1,4%	93,7%
Kultur- och fritidsförvaltning	95,0%	0,0%	95,0%
Barn- och utbildningsförvaltning	90,0%	0,1%	89,9%
Socialförvaltning	61,1%	0,7%	60,4%
Tranås kommun totalt	78,5%	1,6%	76,9%

Analys – sysselsättningsgrad

Andelen heltidsanställda har ökat med totalt 1,6 % för hela kommunen, jämfört med föregående år. Tranås kommun strävar efter att tillgodose medarbetares önskemål om att höja sin sysselsättningsgrad och att öka andelen heltidsanställda. Socialförvaltningen är den förvaltning i kommunen som har lägst andel heltidsanställda. För att kunna möta kom-

mande kompetensförsörjningsbehov inom omsorgen är det nödvändigt att arbeta för att fler medarbetare väljer att gå från deltid till heltid.

Jämställdhet och mångfald

I Tranås kommun är majoriteten större bland de manliga medarbetarna som arbetar heltid. Det är dock en ökning på 0,2 % från föregående år, gällande kvinnor som arbetar heltid.

Åtgärder som vidtogs för några år sedan är bland annat att tjänster i så stor utsträckning som möjligt annonseras på heltid, samt att medarbetare som önskar en ökad sysselsättningsgrad bör erbjudas detta inom en period på sex månader. Den stora utmaningen är dock att minska den starkt könssegregerade arbetsmarknaden.

Andelen heltids-tjänster	2020 dec	Förändring	2019 dec
Kvinnor	74,5%	0,2%	74,3%
Män	92,4%	0,0%	92,4%

Arbetsmiljö

Grundutbildning för chefer och skyddsombud genomförs två gånger per år. På grund av covid-19-pandemin fick dessa utbildningstillfällen till viss del utgå. En fysisk utbildning samt en pilotutbildning i form av en digital halvdagsutbildning kunde genomföras, vilket resulterade i att totalt 7 stycken chefer genomgick grundutbildningen under 2020. Inte heller den obligatoriska Arbetsmiljödagen, som riktar sig till chefer och skyddsombud, kunde genomföras likt tidigare år.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har fortsatt. Uppdaterad information om arbetsmiljön finns på intranätet, som under året haft stort fokus på de föränderliga riktlinjer och råd gällande covid-19. En central riskbedömning togs fram som respektive chef har utgått ifrån, för att sedan bygga vidare på i respektive arbetsgrupp och implementera till medarbetarna.

Satsningen ”Dream-Team”, i vilken arbetsgrupper genom hälsofrämjande åtgärder och

aktiviteter har chans att koras till årets ”Dream-Team”, har fortsatt under året. Tävligen har genomförts i både små och stora arbetsgrupper och resulterat i många goda exempel. Vinnarna har blivit goda ambassadörer för en mer hälsofrämjande arbetsplats.

Tranås kommuns drygt 120 hälsoinspiratörer spelar också en viktig roll för det förebyggande arbetet att främja hälsa på arbetsplatsen. Inspiratörerna är även viktiga för att stärka det interna arbetsgivarvarumärket. Efter utbildning utbyter hälsoinspiratörerna kontinuerligt erfarenheter med varandra, samt informerar, inspirerar, samordnar och stödjer chefen i det hälsofrämjande arbetet på den egna arbetsplatsen.

Medarbetare

Kommunkoncernen har i år inte kunnat bjuda in alla medarbetare och förtroendevalda till den årliga kommunfesten. Detta utifrån rådande situation med covid-19. Istället för en kommunfest fick alla månadsanställda medarbetare ett presentkort på 300 kronor för att använda i Tranås kommuns lokala affärer.

För att främja friskvård erbjuder Tranås kommun ett individuellt friskvårdsbidrag på 1200 kronor, samt ett kollektivt bidrag på 400 kronor per medarbetare. Under året nyttjade 622 medarbetare sitt individuella friskvårdsbidrag.

Under hösten 2020 lanserades ännu en medarbetarförmån i syfte att främja hälsa och fysisk aktivitet. Förmånen innefattar att samtliga medarbetare erbjuds 10 fria bad i kommunens simhall. 170 medarbetare nyttjade förmånen under 2020, vilken kommer utvärderas under kommande år.

Kommunens motionsklubb KMK, med egen styrelse, erbjuder sina medlemmar olika aktiviteter med fokus på friskvård och hälsa. Under året uppgick antalet medlemmar till 266 medarbetare.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En kommun ska en god ekonomisk hushållning i sina verksamheter, vilket även ska prägla hela kommunkoncernen. Det är kommunfullmäktige som beslutar om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunens mål för god ekonomisk hushållning beslutas årligen av kommunfullmäktige i samband med budgetprocessen. Målen är uppdelade på finansiella mål och verksamhetsmål. Verksamhetsmålen grundar sig i kommunens utvecklingsstrategi, framtagna av kommunfullmäktige, där varje fokusområde har verksamhetsmål kopplat till sig.

 Målet är uppfyllt   Målet uppfylls delvis   Målet uppfylls inte

Finansiella mål

Under året har kommunen haft två finansiella mål, vilka är kopplade till årets resultat och soliditet. Resultatet per 2020-12-31 för Tranås kommun uppgår till 44,8 (-33,2) mkr. Det budgeterade resultatet var 8,6 mkr, vilket motsvarar en positiv differens mot budget på 36,2 mkr.

 Fokusmål 1	Årets resultat ska uppgå till minst 0,7 % av skatteintäkter och bidrag		
	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Årets resultat (mkr)	44,8	-33,2	-10,8
Resultat i % av skatteintäkter och bidrag	3,8 %	-2,8 %	-0,8 %
Slutsats	Målet är uppfyllt.		

Alla kommunens nämnder redovisar överskott, förutom socialnämnden. Under 2018 beslutade kommunstyrelsen att ge ledningsgruppen i uppdrag att inleda ett omfattande besparingsarbete. Vi ser att detta besparingsarbete har gett resultat. Tillsammans med de extra generella bidragen kommunen erhållit kopplade till covid-19, kan Tranås kommun redovisa ett gott resultat för år 2020. Utan de extra generella bidragen skulle kommunen fortsatt redovisa negativt resultat, vilket innebär att fortsatt besparings- och effektivitetsarbete krävs. Under året har Tranås Stadshus-koncernen utdelat 10 mkr till ägaren Tranås kommun, vilket därmed förbättrat kommunens resultat. Utdelningen är beslutad i de kommunala bolagens ägardirektiv.

I praxis finns en tumregel om att ett överskott på två procent av skatteintäkterna och generella bidrag är tillräckligt för att behålla förmågan att leverera service till sina medlemmar (Donatella, Petersson och Brorström, 2007). Tankegången som från början låg till grund för det så kallade tvåprocentmålet var att sektorn med ett tvåprocentigt överskott skulle kunna finansiera samtliga investeringar med skatteintäkter och generella bidrag, utan att öka skuldsättningsgraden. Denna regel tillämpas i många enskilda kommuner. Givet olika nivåer på soliditet och investeringar bör tvåprocentmålet inte vara relevant i alla kommuner, utan beroende av lokala förutsättningar. Därmed kan det finnas anledning att antingen ha ett högre eller lägre resultatmål än så. Med ett utfall på 3,8 % klarar kommunen både kommunfullmäktiges mål och praxis.

Årsredovisning

Fokusbild 2	Kommunens soliditet inklusive pensionskuld som ansvarsf6rbindelse ska uppg6 till minst 29 %	
	2020-12-31	2019-12-31
Soliditet inkl. ansvarsf6rbindelse pensioner (%)	30,7	28
Slutsats	M6let 6r uppfyllt.	

Soliditet 6r ett m6tt p6 kommunens l6ngsiktiga finansiella handlingsutrymme. M6ttet visar hur stor del av kommunens tillg6nger som har finansierats med egna medel. Tran6s kommun har under flera 6r redovisat positiva resultat och har d6rmed god soliditet. Efter n6gra 6r av negativa resultat och ned6tg6ende trend f6r soliditeten har denna 6terigen 6kat. Kommunens soliditet inklusive pensionskuld som ansvarsf6rbindelse uppg6r per 2020-12-31 till 30,7 % (28 %). Att soliditeten 6kar 6r en effekt av 6rets positiva resultat.

Soliditeten enligt den s6 kallade blandmodellen uppg6r till 69,2 % (70,1%).

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Tran6s kommuns skatteint6kter samt int6kter fr6n generella statsbidrag och kommunala utj6mningssystemet 6kade med 37,3 mkr j6mf6rt med 2019, vilket 6r en 6kning med 3,2 %. Inf6r 6r 2018 tog kommunfullm6ktige beslutet att h6ja kommunalskatten med 60 6re.

Riksdagen tog beslut om extra statsbidrag till kommunsektorn f6r att m6ta de kostnader covid-19 medf6rt. Tran6s kommun fick 35,6 mkr utbetalt i extra bidrag, vilket i stort s6tt utg6r hela 6kningen av skatteint6kter j6mf6rt med 2019. Utbetalning av bidrag f6r kommunernas specifika asyl- och flyktingmottagande har fortsatt att minska. 6r 2018 erh6ll Tran6s kommun 14,1 mkr, 6r 2019 10,9 mkr och f6r 6r 2020 uppgick beloppet till 5,7 mkr. I geng6ld har regleringsbidraget 6kat. 6r 2020 6r sista 6ret som flyktingbidrag betalas ut.

Kommunens nettokostnader har minskat med 40,7 mkr, vilket i procent motsvarar en minskning p6 3,4 %. Detta visar att kommunens besparingsarbete har gett effekt. F6r att f6 b6ttre koll p6 kommunens ink6p samt 6ka avtalstroheten har kommunen investerat i ett nytt ink6pssystem under 6ret. En stor bidragande orsak till de minskade kostnaderna 6r minskade personalkostnader om 40 mkr. Ett resultat fr6n de besparingar, effektiviseringar och pensionsavg6nger som vidtagits. Covid-19-pandemin har ocks6 bidragit till minskade kostnader i form av f6rre resor, utbildningar och konferenser.

P6 int6ktssidan har kommunen under 2020 tappat 1,5 mkr i int6kter fr6n fritidsanl6gningarna. Kostavdelningen har haft minskade int6kter fr6n m6ltider d6 gymnasiet och Bergets matsal periodvis varit st6ngda. 6 andra sidan har detta lett till minskade kostnader f6r barn-och utbildningsf6rvaltningen respektive socialf6rvaltningen.

Skatte- och nettokostnadsutveckling	2020	2019	2018
Skatteint6kter och utj6mning, mkr	1 206,1	1 168,8	1 125,1
6kning skatteint6kter och utj6mning j6mf6rt med f6reg6ende 6r	3,2%	3,9%	4,60%
Byggbonus, mkr	0	0	2,4
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto, mkr	-1 170,6	-1 211,3	-1 145,7
6kning (+)/minskning (-) i % j6mf6rt med f6reg6ende 6r	-3,4%	5,7%	5,3%

Självfinansieringsgrad av investeringar

Tranås kommun har som mål att kommunens investeringar ska vara självfinansierade, det vill säga finansierade av årets avskrivningar, avsättningar och årets resultat. En befolkningsökning i kombination med en demografisk utveckling som kräver alltmer välfärdstjänster har lett till att investeringsbehovet har ökat och investeringskostnaderna 2020 uppgick till 79,5 mkr (92,5 mkr). Investeringsbudgeten uppgick till 98,1 mkr. Investeringsutrymmet med ett resultat på 45 mkr uppgår till 86 mkr. Det innebär att kommunen självfinansierat alla årets investeringar. I början av 2020 löstes obligationsplaceringar för att kunna finansiera investeringarna, men tack vare en god likviditet på grund av besparingsarbete och extra generella bidrag, kunde medel återigen placeras i slutet av året.

Kommunkoncernens totala investeringar för år 2020 uppgick till 221 mkr, jämfört med investeringsbudgeten på 223 mkr. AB Tranås bostäder redovisar mer investeringar än budget, medan Tranås kommun och Tranås Energis utfall är lägre än budget.

Prioriteringar är en nödvändighet för att klara av de investeringar som krävs för framtiden. Ett omfattande arbete med investeringsprövning är en nödvändighet för hela kommunkoncernen med tanke på lånesituationen. Kommunens lokalgrupp arbetar tillsammans med Tranås bostäder för en god lokalplanering, då underhåll- och renoveringsbehovet av kommunens verksamhetslokaler är stort kommande år. I vissa fall kan det komma krävas nyproduktion av verksamhetslokaler.

Kassaflödesanalys

År 2009-2011 överläts kommunens verksamhetsfastigheter till AB Tranås bostäder mot lånerevers. År 2012 lånade AB Tranås bostäder externt och löste den långfristiga skulden till Tranås kommun, som därmed erhöll överskottslikviditet. I samband med detta reglerade även Tranås Energi AB en långfristig skuld och överskottslikviditeten i kommunen placerades i obligationer med olika förfallotidter.

Tranås kommun har under 2020 ett positivt kassaflöde på 74,6 mkr (-42,9 mkr). Vid årets början uppgick kommunens tillgångar i obligationer och fonder till 114 mkr. Tillgodohavandet vid årets slut hade minskat till 81,4 mkr. Kassaflödet från den löpande verksamheten har täckt investeringskostnaderna. Förutom uttag av medel från placeringar (33 mkr) så har de extra utbetalda statliga medlen (35 mkr) förbättrat kommunens kassaflöde under året.

Verksamhetsmål

I kommunfullmäktiges utvecklingsstrategi för 2020-2023 har fyra fokusområden valts ut för kommunen; *Innovativ integration*, *Utbildningsnivå*, *Företagsklimat* och *Infrastruktur*. Till varje fokusområde finns uppsatta mål. Genom att fokusera på fyra områden vill kommunen få positiva effekter såsom ökad tillväxt, trivsel, kreativitet och förbättrad folkhälsa, vilket i slutändan leder till ökade skatteintäkter och på längre sikt till mer resurser till välfärdstjänster.

Pilen visar trenden. Exempelvis om ett mål inte uppnås kan trenden ändå vara positiv. Färgen indikerar om utvecklingen är positiv (grön), negativ (röd) eller oförändrad (svart).

Målet är uppfyllt

Målet uppfylls delvis

Målet uppfylls inte

1. Innovativ integration

Segregationen i Sverige ökar och antalet områden med socioekonomiska utmaningar blir fler, vilket även är en verklighet i Tranås kommun. Genom minskad boende- och skolegregation samt ökad sysselsättning kan trenden vändas. Med ett öppet och inkluderande förhållningssätt, där språket är nyckeln till framgång, arbetar kommunen för att förhindra utanförskap.

Fokusmål 1 Öka antalet godkända resultat i skolan			
	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend vid årets slut
Gymnasieelever med examen inom 4 år	70,2 %	72,8%	
Elever åk 9 behörighet till yrkesprogram	83,3%	82,4%	
Elever åk 9 behörighet till ekonomi- och samhällsvetarprogram	81 %	81%	
Slutsats	Målet uppfylls inte. Fokusgruppen har inte arbetat aktivt med detta område, dock kommer målet få effekter tack vare arbetet med övriga fokusmål.		

Fokusmål 2 Ökad sysselsättning bland utrikes födda			
	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend vid årets slut
Arbetslösheten bland utrikes födda (Jkpg län 20,6%)	32,4 %	32,6 %	
Slutsats	<p>Målet uppfylls inte. Arbetslösheten bland utrikesfödda har inte förändrats i någon större utsträckning från 2019 till 2020. Dock har Tranås kommun den högsta arbetslösheten bland utrikesfödda av alla länets kommuner. Fokusgruppens arbete har genererat i ett förslag för att uppnå delar av fokusmål 2. Att uppfylla målet ökad sysselsättning bland utrikesfödda kommer även ge effekter på övriga fokusmål.</p> <p>Gruppen har valt att satsa på det svenska språket samt ökad kunskap om det svenska samhället. Målgruppen utrikesfödda är sedan tidigare i ett utanförskap med en hög arbetslöshet. Tyvärr har pandemin gjort att gruppen halkat efter ännu mer. Varsel och uppsägningar samt rädsla för smittspridning har gjort att målgruppen inte kunnat tillgodogöra sig de insatser som har erbjudits.</p>		

Fokusmål 3 Arbetslösheten minskar till under genomsnittet i länet (7,9 %)			
	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend vid årets slut
Arbetslösheten i Tranås kommun	10,5 %	8,1 %	
Slutsats	Målet uppfylls inte. Arbetslösheten har ökat till följd av varsel och uppsägningar med anledning av pandemin. Detta fokusmål ger både positiva och negativa effekter på övriga mål. En väl fungerande arbetsmarknad med hög sysselsättningsgrad har betydelse för att minska arbetslösheten i Tranås kommun.		

2. Utbildningsnivå

Sveriges befolkning får generellt en allt högre utbildningsnivå, dock ser vi att Tranås kommun ligger efter. En tillväxtfaktor för Tranås kommun är att öka utbildningsnivån i syfte att säkerställa kompetensförsörjning och innovationskraft för såväl näringslivet som offentlig sektor.

Fokusmål 1	Fler ungdomar väljer högre utbildning		
	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend vid årets slut
Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning	31 %	31 %	
Slutsats	Fokusgruppens arbete har sekundärt berört detta mål. Genom att arbeta med att öka sysselsättningen för utrikesfödda kommer även detta mål att få positiva effekter. Det finns ett starkt samband mellan låg utbildningsnivå och arbetslöshet, men även med en ökad ohälsa och förkortade antal levnadsår.		

Fokusmål 2	Fler människor stannar kvar eller återvänder för att bo eller arbeta i kommunen		
	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend vid årets slut
Personer som flyttat till Tranås kommun	871 personer	924 personer	
Personer som flyttat från Tranås kommun	969 personer	899 personer	
Slutsats	Målet uppfylls inte då nettot är negativt: -98 personer.		

3. Företagsklimat

Ett bra företagsklimat är viktigt för att skapa tillväxt och arbetstillfällen i Tranås kommun. Ett attraktivt näringsliv ger nyetablering av företag, arbetskraftsinflyttning samt ökad sysselsättning.

Fokusmål 1	Kommunens ranking av företagsklimat ska öka till topp 20 i Sverige		
	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend vid årets slut
Ranking i Svenskt Näringslivs enkätundersökning Företagsklimat	Plats 22	Plats 33	
Slutsats	Målet uppfylls inte. Vi har under 2020 tagit ett stort steg genom att gå från plats 33 till 22. Åtgärder gjorda 2020 i syfte att nå målet: <ul style="list-style-type: none"> - En ny näringslivschef har anställts som tillsammans med andra aktörer inom kommunen med påverkan på resultatet har detta som ett av sina mål. - Under våren startade fokusgruppen sitt arbete, vilket lett fram till ett antal aktiviteter. Alla områden med påverkan på företagsklimatet är dock inte genomarbetade ännu, mer är på gång. 		

Fokusmål 2	Byggklar tomtmark ska finnas i kommunen		
	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend vid årets slut
Kvm byggklar tomtmark	45 000 kvm	100 000 kvm	
Slutsats	Detta är ett nytt mål som först ska förankras i berörda instanser. Måluppfyllelse kommer att ta några år. Idag har vi dock en bra situation gällande byggklar tomtmark, som vi vill ska bli ännu bättre.		

4. Infrastruktur

De senaste årtiondena har det blivit allt vanligare att arbeta i en annan kommun än sin boendekommun, där även närhet till storstadsregioner har stor betydelse. För tillväxt i Tranås kommun är det viktigt att ingå i en större arbetsmarknadsregion, och infrastruktur och kommunikationer har då en avgörande roll. Genom bättre infrastruktur kan fler kommuninvånare bo i Tranås kommun men på ett enkelt sätt pendla till arbete i närliggande kommun eller större stad.

Fokusmål 1 Utökad turtäthet med tåg och buss			
	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend vid årets slut
Turtäthet			
Slutsats	Målet uppfylls delvis. En förbättring under 2020 är expressbussen till/från Jönköping med ny linjedragning. Med anledning av pandemin har trafiken mot bland annat Eksjö utökats med extraturer i syfte att minska trängseln. En avgörande fråga för Tranås kommun är kunna utveckla pendeltågstrafiken mot både Jönköping och Linköping, med kortare restider och färre byten. Ytterligare en förbättring vad gäller kollektivtrafiken är det påbörjade arbetet med utökad pendelparkering vid Tranås station.		

Fokusmål 2 Högre standard på vägnätet till och från Tranås			
	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend vid årets slut
Standard vägnät			
Slutsats	Målet uppfylls delvis. Nära bakåt i tiden ligger den mötesfria sträckan på Rv 32 och upprustning av vägen mot Ödeshög. Under år 2020 har emellertid inga större infrastrukturprojekt som påverkar tillgängligheten till Tranås genomförts. En pendlarparkering har iordningställt vid södra infarten vid Rv 32. Under 2021 påbörjas arbetet med nya infrastrukturplaner för stat och region.		

Fokusmål 3 Utbyggnad av gång-och cykelbanor i kommunen	
	Utfall 2020-12-31
Aktivitet under året	Under 2020 har nya kommunala gång-och cykelbanor anlagts i Gripenberg och Torsgatan i Tranås. Under 2020 har nya statliga gång-och cykelbanor anlagts i Gripenberg, delar av Jönköpingsvägen.
Slutsats	Målet är uppfyllt. Kommunala GC-vägar Tranås kommun hade 2019 60 516 m kommunala GC-vägar och vid årets slut 2020 har Tranås kommun 60 978 m GC-vägar. Detta innebär att GC-vägnätet har byggt ut med 462 m. Nybyggnationen av gång- och cykelvägnätet har skett i tre olika projekt; gång- och cykelväg Gripenberg - anslutningsvägar mot Jönköpingsvägen, gång- och cykelväg Enhagsvägen Tranås, samt gång- och cykelväg Torsgatan Tranås. Sammanlagd kostnad: 2 475 224 kr. Statliga GC-vägar I Tranås kommun fanns 2019 6 461 m statliga GC-vägar och vid årets slut 2020 har Tranås kommun 7 289 m GC-vägar. Detta innebär att GC-vägnätet i Tranås kommun har byggts ut med 828 m. Nybyggnationen av GC-vägnätet har skett på Jönköpingsvägen i Gripenberg i ett samarbetsprojekt mellan Trafikverket och Tranås kommun. Utbyggnaden har skett i Trafikverkets regi men Tranås kommun har varit medfinansierare och tagit 1/5 av projektets totala kostnader. Projektet har pågått sedan 2017 och har totalt kostat Tranås kommun 3 419 190 kr. 2020 har Tranås kommun tagit kostnader om totalt 1 316 376kr.

Kommunkoncernen

Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild över kommunens ekonomiska ställning, åtaganden och resultat. Kommunens intressenter ges därmed möjlighet att bedöma helheten, oavsett val av verksamhetsform.

I kommunkoncernen ingår, förutom Tranås kommun, Stadshuskoncernen och Östanå Parken AB.

Tranås Stadshus AB äger de båda bolagen Tranås Energi AB och AB Tranås bostäder. AB Tranås bostäder äger, bygger och förvaltar bland annat kommunens verksamhetslokaler och Tranås Energi AB bedriver verksamhet inom elproduktion och elhandel.

Efter att koncerninterna mellanhavanden eliminerats uppgår kommunkoncernens resultat efter skatter och finansnetto till 54,1 mkr (-32,4 mkr). 2020 överförde Tranås Stadshus AB en utdelning på 10 mkr till Tranås kommun, vilken liksom övriga interna poster har eliminerats vid upprättande av årsredovisning för kommunkoncernen. Både Tranås kommun och Stadshuskoncernen redovisar positiva resultat för verksamhetsåret.

Tranås Stadshuskoncern redovisade för 2020 ett resultat efter finansnetto på 22,8 mkr (29,8 mkr). Skillnaden jämfört med förra året beror främst på lägre intäkter. Exceptionellt låga elpriser har fått en stor negativ resultatpåverkan för Tranås Energi AB. För år 2020 redovisar Tranås Energi AB ett resultat efter finansiella poster om 15,6 mkr (21,5 mkr) vilket är 4 mkr lägre än budget. AB Tranås bostäder har också drabbats av intäktstapp i form av hyresrabatter till hyresgäster i branscher som är särskilt drabbade av pandemin men även intäktsbortfall med anledning av evakueringslokaler kopplat till underhållsprojekt. För år 2020 redovisar AB Tranås bostäder ett resultat efter finansiella poster om 11,4 mkr (12,7 mkr) vilket är 0,4 mkr bättre än budget.

De långfristiga skulderna inklusive utnyttjad checkkredit har under 2020 ökat med 47,7

mkr till 1 566,3 mkr. Ökningen orsakas av koncernens investeringsvolym, som legat på en hög nivå de senaste åren. Under 2020 har kommunkoncernens anläggningstillgångar ökat med 102,2 mkr (160,6 mkr) till 2 631,4 mkr. Omsättningstillgångarna har ökat med 32 mkr (-116,7 mkr).

Koncernens soliditet per 2020-12-31 uppgick till 31,7 % (31,9 %). Soliditeten inklusive pensionskund i ansvarsförbindelsen uppgick till 18,8 % (18,0 %).

Nyckeltal kommunkoncern	2020	2019	2018	2017
Årets resultat, mkr	54,1	- 32,4	11,8	26,5
Soliditet	31,7%	31,9%	33,6%	34,9%
Investeringsvolym	221,0	283,0	251,2	328,4

Avslutande kommentar

Tranås kommun har i flera års tid uppvisat goda resultat med en stark soliditet. Efter några år av negativa resultat redovisar kommunen åter igen överskott, vilket är glädjande. Dock så är det positiva resultatet starkt påverkat av covid-19-pandemin och de extra bidragspengar kommunen erhållit. Utan dessa skulle kommunen redovisa ett negativt resultat.

Kommunen arbetar hårt med besparingar och under året har barn- och utbildningsnämnden omorganiserat sin verksamhet. Fortsatt besparings- och effektivitetsarbete med stort fokus på prognossäkerhet gäller, för att ge politikererna de bästa förutsättningarna att fatta beslut. För att klara god ekonomisk hushållning och inte tära på kommande generations resurser krävs ett resultatmål på minst 2 %. Detta är utmanande då kommunen möter ökade krav på välfärdstjänster. De åldersgrupper som är störst behov av välfärdstjänster ökar, samtidigt som skatteintäkterna inte förväntas öka i samma utsträckning. Detta gäller inte enbart Tranås kommun utan är talande för hela kommunsektorn.

Tranås kommun har även utmaningar med sin höga arbetslöshet och att få utrikesfödda i arbete. Ett led i att vända denna negativa ut-

Årsredovisning

veckling är satsningen på nya HR-och arbetsmarknadsförvaltningen, med start 2021. Kommunkoncernen arbetar även med fokusområdena i kommunfullmäktiges utvecklingsstrategi, vilka syftar till att skapa tillväxt i Tranås kommun. Med anledning av covid-19 har arbetet dock inte kunnat fortlöpa i den takt som fokusgrupperna önskat.

Andra effekter av covid-19 som visat sig under 2020, och som också förväntas öka kommande år, är ett ökat behov av ekonomiskt bistånd, fler orosanmälningar samt en ökad arbetslöshet. Dessa har alla en direkt påverkan på kommunens ekonomi.

Tranås kommun har kostsamma investeringar framför sig. En stor del av investeringarna avser lokaler för barn- och utbildning, men även inom äldreomsorgen och fritidsområden. Äldre investeringar behöver uppdateras, förverkligande av kommunens stadsvision, samt framtagande av mark för bostäder och företag. För att klara av dessa kostnadsökningar, samt för att uppnå god ekonomisk hushållning, behöver kommunen säkerställa ekonomiskt utrymme i driftsbudgeten.

Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

En balanskravsutredning ska redovisas i årsredovisningen enligt 11 kap. 10 § Lagen om kommunal bokföring och redovisning. Det finns krav att kommuner ska ha en ekonomi i balans. Vid negativt resultat ska kommunfullmäktige anta en åtgärdsplan för hur det negativa underskottet ska återställas de närmaste tre åren i enlighet med 11 kap. 12 § Kommunallagen. Upplysning ska lämnas om hur tidigare räkenskapsårs negativa balanskravsresultat har reglerats och om det balanskravsresultat som återstår att reglera. Att balanskravet uppfylls är en grundförutsättning för långsiktig stabilitet.

Tranås kommun redovisar ett resultat på 45 mkr för år 2020. Efter justeringar uppgår årets balanskravsresultat till 48,3 mkr och därmed kan avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR) göras med 24,1 mkr.

Avstämning balanskrav	2020	2019
Årets resultat	44,8	-33,2
Avgår realisationsvinster	-1,3	-0,3
Avgår realisationsförluster	4,9	0
Synnerliga skäl att inte återställa	0	29,2
Reservering RUR	-24,1	
Balanskravsresultat	24,3	-4,3

Resultatutjämningsreserv

I enlighet med kommunfullmäktiges regler för god ekonomisk hushållning finns även beslut om resultatutjämningsreserv, vilket gör det möjligt för kommun att reservera delar av ett

positivt resultat i en resultatutjämningsreserv. Denna reserv kan sedan användas för att jämna ut intäkter över en konjunkturcykel. År 2020 är första året som kommunen har möjlighet att tillämpa RUR.

Beräkningen av RUR grundar sig i skatteintäkter och generella bidrag (1 207,3 mnkr) med en möjlig avsättning vid överskott på 1 % av skatteintäkter, vilket ger 12,1 mkr som kan jämföras med en maximal avsättning med 2 % av skatter och bidrag 24,1 mkr. För 2020 görs en maximal avsättning.

Resultatutjämningsreserv, mkr	2020
Ingående värde	0
Reservering till RUR	24,1
Disponering av RUR	-
Utgående värde	24,1

Återställande av negativt balanskravsresultat

Enlig beslutad plan i kommunfullmäktigeskulle återställning av balanskravet ske under åren 2020 – 2022, dock kommer planen frånågs och hela underskottet återställs 2020.

Balanskravsresultat	24,3
IB ack ej återställda negativa resultat	-14,9
Varav från 2017	-0,7
Varav från 2018	-10,2
Varav från 2019	-4,0
Summa	9,4
UB ack ej återställda negativa resultat	0,0

Förväntad utveckling

Covid-19

Som en följd av covid-19-pandemin förväntas arbetslösheten öka, med fler individer i behov av försörjningsstöd. På nationell nivå förväntas arbetslösheten uppgå till dryga 8 % de kommande tre åren och Tranås kommuns arbetslöshet förväntas överstiga nationell nivå. Vi har ännu inte klart för oss vilka spår pan-

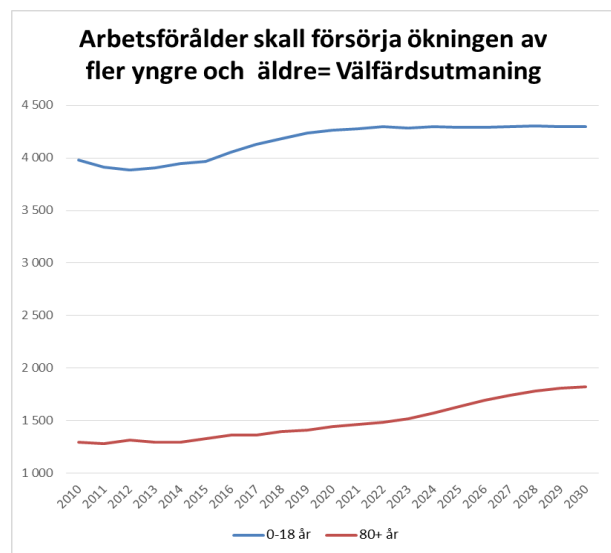
demin sätter på folkhälsan och vilka ekonomiska följder det får.

Covid-19-pandemin leder också till osäkerheter vad gäller kommunens skatteintäkter. Staten tillskjuter extra medel även för år 2021, men oro finns att det kan bli stora belopp i negativa skatteavräkningar om inte återhämtningen av den svenska samhällsekonomin

kommer igång som beräknat under andra delen av 2021. SKR spår dock att deras prognossäkerhet framöver bedöms vara större nu när det värsta av pandemin torde ligga bakom oss.

Demografi

Befolkningssammansättningen i Sverige håller på att förändras. Vi får fler äldre, det föds fler barn och den globala migrationen fortsätter att öka. För Tranås kommun innebär detta, vilket grafen nedan visar, att antalet personer i arbetsför ålder inte förväntas öka lika mycket som antalet yngre och äldre förväntas att öka tillsammans. Därmed tilltar de demografiska utmaningarna för Tranås kommun de kommande åren.

Fortsatt arbete med lokalöversyn och lokalbehov krävs, framförallt inom barn-och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Såväl antalet äldre som ungdomar i högstadiet och gymnasiet i kommunen ökar, det föddes fler barn än vanligt föddes under år 2020, och därtill finns ett behov av gruppboende för LSS- och psykiatriboende. Sammanfattnings-

vis visar detta på att investeringsbehovet i kommunen är fortsatt stort.

Ekonomi

Investeringar ställer krav på ekonomiska resurser. I skrivande stund visar framtida prognoser på underskott, vilket innebär att kommunens placerade medel riskerar att ta slut och kommunen tvingas då låna till investeringarna. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs resultat på minst 2 % av skatteintäkter och generella bidrag, vilket med nuvarande prognoser inte kan bli verklighet. Därmed krävs ett fortsatt arbete med besparingar och effektiviseringar.

Kompetensförsörjning

Utmaningen med kompetensförsörjningen förväntas fortsätta. Ökat personalbehov ses som en av kommunernas stora utmaningar framöver, vilket också ökar konkurrensen om personal till välfärdstjänster. Om kommunerna inte lyckas rekrytera ses konsekvenser såsom kompetensbrist och högre lönekostnader.

Utvecklingsstrategin

Arbetet med utvecklingsstrategin och de fyra fokusområdena fortsätter. På grund av pandemin kunde arbetet inte fortlöpa i den takt som grupperna velat under 2020, men kan förhoppningsvis accelerera under 2021. De fyra fokusområdena har en betydande roll för arbetet med att skapa tillväxt i kommunen, och under 2020 har utmaningarna blivit större genom ökad arbetslöshet och negativ befolkningstillväxt.

Resultaträkning, balansräkning & kassaflödesanalys inklusive noter och redovisningsprinciper

Resultaträkning

belopp i mkr	Not	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOMMUN- KONCERN	
		2020	2019	2020	2019
Verksamhetens intäkter	2	324,1	327,9	563,4	595,0
Verksamhetens kostnader	3,4,5,6	-1 470,4	-1 521,4	-1 594,4	-1 666,5
Avskrivningar	7	-41,3	-43,7	-109,1	-112,6
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-1 187,6	-1 237,2	-1 140,1	-1 184,2
Skatteintäkter	8	842,9	856,2	842,9	856,2
Generella statsbidrag och utjämning	9	372,4	321,9	372,4	321,9
		1 215,4	1 178,1	1 215,4	1 178,1
Verksamhetens resultat		27,7	-59,1	75,2	-6,1
Resultat från finansiella poster					
Finansiella intäkter	10	18,4	26,0	4,0	3,4
Finansiella kostnader	11	-1,4	-0,2	-21,7	-19,2
		17,0	25,8	-17,6	-15,9
Resultat efter finansiella poster		44,8	-33,2	57,6	-21,9
Extraordinära poster (netto)					
Skattekostnader	12	0,0	0,0	-3,5	-10,5
ÅRETS RESULTAT	13	44,8	-33,2	54,1	-32,4

Årsredovisning

Balansräkning

belopp i mkr	Not	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOMMUNKONCERN	
		2020	2019	2020	2019
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	14, 15	0	0	6,6	7,1
SUMMA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		0	0	6,6	7,1
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	16	594,1	562,4	2 128,8	2 010,3
Maskiner och inventarier	17	82,2	87,7	134,9	134,2
Pågående nyanläggningar	18	0,0	0,0	146,8	170,5
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		676,3	650,1	2 410,5	2 315,0
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper, andelar, bostadsrätter	19	38,3	34,6	22,2	11,3
Långfristiga fordringar	20	3,2	6,9	192,1	195,8
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		41,5	41,6	214,3	207,1
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		717,8	691,7	2 631,4	2 529,2
Omsättningstillgångar					
Varulager	21	1,3	1,8	15,7	16,8
Exploateringsfastighet	21	1,8	0,0	1,8	0,0
Kortfristiga fordringar	22	116,5	120,1	149,1	159,7
Kortfristiga placeringar	23	81,4	114,0	81,4	114,0
Kassa och bank	24	80,8	6,2	84,2	9,5
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		281,7	242,0	332,1	300,1
SUMMA TILLGÅNGAR		999,5	933,7	2 963,5	2 829,2
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital		647,1	687,4	886,5	934,2
Årets resultat		44,8	-33,2	54,2	-32,4
Summa eget kapital	25	691,9	654,1	940,6	901,8
Avsättningar					
Avsättningar	26, 27	64,6	57,7	133,4	120,8
Skulder					
Långfristiga skulder	28	39,0	30,9	1 566,3	1 518,6
Kortfristiga skulder	29	204,0	190,9	323,2	288,0
Summa skulder		243,0	221,8	1 889,5	1 806,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		999,5	933,7	2 963,5	2 829,2
Ställda säkerheter		Inga	Inga	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser					
Borgensförbindelser	30	1 188,7	1 143,3	1,0	1,1
Pensionsåtagande	31	384,8	392,3	384,8	392,3
Andra ansvarsförbindelser	31	5,9	6,1	5,9	6,1
		1 579,4	1 541,7	391,7	399,5

Kassaflödesanalys

belopp i mkr	Not	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOM- MUNKONCERN	
		2020	2019	2020	2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		44,8	-33,2	57,6	-21,9
Avgår förändring eget kapital					
Justering för av- och nedskrivning	32	41,3	43,7	109,1	112,6
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	32	3,6	-8,5	9,3	1,5
Betald skatt		0,0	0,0	3,5	2,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		89,7	2,0	179,5	94,2
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Ökning(-)/minskning(+) lagertillgångar	21	-1,3	0,2	0,7	-1,3
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	22	3,6	7,8	10,6	39,1
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga placeringar	23	32,6	36,0	32,6	36,0
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	29	12,6	-5,2	35,2	-15,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten		137,2	40,8	258,6	152,8
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	15	0,0	0,0	-0,6	-1,0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	16,17	-79,5	-92,5	-239,9	-283,9
Försäljning/utrangering av materiella anläggningstillgångar	16,17	5,2	6,2	5,2	6,2
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	-1,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-74,3	-86,3	-235,2	-279,6
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning(+)/minskning(-) långfristiga skulder	28	8,0	2,4	47,7	83,9
Ökning(-)/minskning(+) långfristiga fordringar	20	3,7	0,2	3,7	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		11,7	2,6	51,4	83,9
ÅRETS KASSAFLÖDE					
Likvida medel vid årets början	24	6,2	49,1	9,5	52,4
Likvida medel vid årets slut	24	80,8	6,2	84,2	9,5

Not 1 Tillämpade redovisningsprinciper

Tranås kommun följer den kommunala redovisningslagen Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), samt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer, med vissa undantag.

Periodisering

Kostnader och intäkter som avser redovisningsåret har i huvudsak belastat eller tillgodoräknats periodens redovisning.

Löner avseende timanställda och Ob-ersättning till månadsanställda redovisas enligt kontantprincipen. Det innebär att löner och ersättningar som intjänats under december 2019 har belastat januari 2020, vilket är ett avsteg från principen om matchning. Avvikelsen förklaras med att summan av dessa kostnader inte uppgår till något väsentligt belopp. Mot denna bakgrund gör kommunen bedömningen att påverkan på resultatet är försumbart.

Skatteintäkter

Periodens redovisade skatteintäkter består av preliminära skatteinbetalningar som kommit kommunen tillgodo under året, prognos för slutavräkning för innevarande år, samt skillnaden mellan den slutliga taxeringen och den redovisade skatteintäkten för föregående år.

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) decemberprognos, i enlighet med rekommendation RKR R2 Intäkter. Avseende delårsrapporten baseras uppgifterna på SKR:s prognos som delges i augusti.

Övriga intäkter

Från år 2007 ställer lagstiftningen krav på att VA-verksamheten ska särredovisas från annan verksamhet. Anslutningsavgiften ska betraktas som förutbetalad intäkt, vilken successivt intäktförs i samma takt som den tillgång den bidragit till att finansiera skrivs av. Anslutningsavgiften ska därmed periodiseras över en

beräknad nyttjandeperiod på 50 år. Tranås kommun uppfyller dessa krav och en särskild särredovisning upprättas.

Investeringsbidrag redovisas som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras linjärt över anläggningens nyttjandeperiod i enlighet med RKR R2 Intäkter.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar vid årets slut. Tillsammans med ej kompenserad övertid och därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas den som en kortfristig skuld.

Anläggningstillgångar

Vad gäller anläggningstillgångar följer Tranås kommun RKR R4. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk och med nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om anskaffningsvärdet överstiger ett prisbasbelopp.

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planerliga avskrivningar. Avskrivningarna påbörjas månaden efter som investeringen tas i bruk. Linjär avskrivning tillämpas och görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. På tillgångar i form av mark och konst görs inga avskrivningar.

Enligt LKBR 7 kap. 1 § ska samtliga anläggningstillgångar (inkl. finansiella anläggningstillgångar) värderas till anskaffningsvärde.

Vad gäller markexploatering gör kommunen avsteg från rekommendationer från RKR. Mark som iordningsställt för försäljning ska enligt RKR redovisas såsom omsättningstillgång men redovisas idag som anläggningstillgång. Arbetet med att ta fram en sådan redovisning har påbörjats under 2020 men kommer att fortgå under 2021.

Komponentavskrivning

Enligt rekommendation RKR R4 Materiella anläggningstillgångar, ska en tillgång delas upp på olika komponenter och skrivas av separat, om den förväntade skillnaden i förbrukning mellan de olika komponenterna är väsentlig. Tranås kommun uppfyller kraven avseende komponentavskrivning.

Enligt RKR rekommendation R5, ska vid finansiellt leasingavtal leasingobjektet redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen, medan så inte är fallet om ett operationellt leasingavtal föreligger. Kommunens finanspolicy uttrycker restriktivitet vad gäller leasing och avsikten är att omfattningen av leasing ska minska. Därmed har inte något leasingobjekt redovisats som anläggningstillgång i kommunens balansräkning.

Pensionsskulden

Avseende pensioner följer Tranås kommun RKR R10. Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen vilket innebär att intjänade pensioner fram till och med år 1997 inte redovisas som skuld eller avsättning, utan redovisas som ansvarsförbindelse. Endast utbetalningar som avser denna del av pensionsskulden belastar resultatet.

Pensionsförmåner intjänade från år 1998 redovisas som förpliktelse i balansräkningen. Den avgiftsbestämda delen redovisas under kortfristiga skulder och utbetalning sker i mars nästkommande år, förutom avtalet AKAP-KL vars utbetalningar sker kvartalsvis. Försäkringsavgift för pensionsförmåner över 7,5 inkomstbasbelopp betalas ut löpande under året. Visstidspensioner samt särskild avtalspension redovisas som avsättningar. Redovisning av löneskatt sker i enlighet med RKR:s rekommendation R10. Den särskilda löneskatten redovisas enligt samma principer som gäller för redovisning av pensioner, den så kallade blandmodellen. Förändringen avseende pensionsskuld har bokförts i enlighet med pensionsadministratören KPA:s beräkningar.

Enligt RKR R10 ska nämnas huruvida kommunen innehar finansiella placeringar av pensionsmedel. I Tranås kommun förekommer inte finansiell placering av pensionsmedel. Medlen återlämnas i verksamheten.

Övrigt

Enligt RKR R9 redovisas avsättningar för återställande av Norraby deponeringsplats. Deponering av icke brännbart avfall pågick till och med år 2008. Nuvärdesberäkning av kommande utbetalningar har gjorts och beräkningen visar att tillräckliga medel är avsatta. Baserat på en projektering beräknas den totala sluttäckningskostnaden uppgå till cirka 29 mkr. Åtagandet är nuvärdesberäknat med en diskonteringsränta på 1,50 procent. Återställandet av deponin startade 2013 och beräknas pågå fram till 2028.

Jämförelsestörande poster

Händelser som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder redovisas som jämförelsestörande poster. Som jämförelsestörande post redovisas intäkter och kostnader som sällan förekommer.

Finansiella instrument

Enligt LKBR 7 kap. 6 § ska finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring värderas till verkligt värde. Tranås kommun innehar tillgångar i form av kortsiktiga placeringar i fonder på sammanlagt 81 mkr med en orealiserad vinst på sammanlagt 360 tkr per 2020-12-31. Den orealiserade vinsten har bokförts i resultaträkningen.

Finanspolitik

Kommunen och dess helägda bolag ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Detta innebär att verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt. Vidare ska kommunen och dess helägda bolag förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

Årsredovisning

Denna policy gäller för kommunen och dess direkt och indirekt helägda bolag.

Policyn inkluderar de föreskrifter för kommunens medelsförvaltning som fullmäktige ska fastställa enligt Kommunallag (2017:725) 11 kap 2-4 §. Kommunfullmäktige beslutar om ramar för upp- och utlåning, borgen, likvidi-

tetsbehov för investeringar, avsättning för pensionsmedel, avsättning för framtida ändamål samt övriga finansiella lån i samband med årligt budgetbeslut.

Nuvarande finanspolicy antogs av Kommunfullmäktige november 2017.

Not hänvisning Resultaträkning

	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
Not 2. Verksamhetens intäkter				
Vatten- och avloppsavgifter	34,1	33,6	34,1	33,6
Avfallsavgifter	15,2	15,5	15,2	15,5
Vård- och omsorgsavgifter	38,0	37,3	38,0	37,3
Barnomsorgsavgifter	16,0	15,6	16,0	15,6
Driftsbidrag från staten	80,0	69,4	80,0	69,4
Ersättning försäkringskassan (LASS*)	20,5	20,7	20,5	20,7
Vinst försäljning anläggningstillgångar	0,9	0,3	0,9	0,3
El	0,0	0,0	133,5	152,8
Fjärrvärme	0,0	0,0	78,9	90,3
Fastigheter	0,0	0,0	164,0	160,4
Övriga verksamhetsintäkter	119,3	135,5	130,3	144,6
Fibernät	0,0	0,0	10,2	9,7
Avgår koncerninterna intäkter	0,0	0,0	-158,3	-155,1
Summa	324,1	327,9	563,4	595,0

* LASS = Lagen om assistansersättning, betalas ut av försäkringskassan till assistansutföraren. Dock ska intäkten för de första 20 timmarna per vecka betalas tillbaka, vilket genererar en kostnad som specificeras under not 3.

De kommuninterna mellanhavandena uppgår till 104,3 mkr. Föregående års kommuninterna mellanhavanden uppgick till 99,4 mkr. Dessa mellanhavanden är interna och ingår inte i ovan.

Not 3. Verksamhetens kostnader				
Verksamhetsrelaterade kostnader	-1 387,3	-1 438,7	-1 669,5	-1 734,7
Pensionsutbetalningar ansvarsförb. inkl. löneskatt	-24,4	-24,0	-24,4	-24,0
Nyintjänad pension inkl. löneskatt	-47,1	-50,2	-47,1	-50,2
Kostnader LASS	-7,1	-8,5	-7,1	-8,5
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	-4,6	0,0	-4,6	-4,2
Avgår koncerninterna kostnader	0,0	0,0	158,3	155,1
Summa	-1 470,4	-1 521,4	-1 594,4	-1 666,5

De kommuninterna mellanhavanden uppgår till 104,3 mkr. Föregående års kommuninterna mellanhavandena uppgick till 99,4 mkr. Dessa mellanhavanden är interna och ingår inte i ovan.

Årsredovisning

		TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOMMUNKONCERN	
		2020	2019	2020	2019
Not 4.	belopp i mkr				
	Anställda och personalkostnader				
	Medelantalet anställda, med fördelning på kvinnor och män uppgår till:				
	Kvinnor	1 226	1 336	1 246	1 357
	Män	324	367	373	416
	Summa	1 550	1 703	1 619	1 774
	Löner och andra ersättningar				
	Styrelse och verkställande direktör	3,2	3,8	5,9	6,5
	Övrigt anställda	639,0	656,1	672,4	689,8
	Summa	642,2	659,9	678,3	696,3
	Sociala kostnader				
	Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör*	0,0	0,0	0,8	0,3
	Pensionskostnader för övriga anställda	57,6	60,6	60,7	63,3
	Sociala kostnader styrelse och verkställande direktör*	1,1	1,3	2,2	2,2
	Sociala kostnader övriga anställda	207,7	221,7	217,5	233,3
	Summa	266,4	283,6	281,3	299,1
	Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	908,6	943,6	959,6	995,3
	<i>* För Tranås kommun avser uppgiften kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens arvoden + kommunchefslön.</i>				
	Upplysning om sjukfrånvaro				
	Sjukfrånvaro i procent av total arbetstid	6,9%	5,6%		
	Varav långtidsfrånvaro över 60 dgr	3,1%	2,6%		
	Sjukfrånvaro för kvinnor	7,8%	6,4%		
	Sjukfrånvaro för män	3,8%	2,9%		
	Sjukfrånvaro för personal 29 år eller yngre	7,7%	5,3%		
	Sjukfrånvaro för personal 30-49 år	7,3%	5,7%		
	Sjukfrånvaror för personal 50 år eller äldre	6,5%	5,5%		
	Könsfördelning bland ledande befattningshavare				
	Andel kvinnor i styrelsen	41%	39%	32%	32%
	Andel män i styrelsen	59%	61%	68%	68%
	Andel kvinnor bland övriga ledande befattningar	44%	44%	39%	39%
	Andel män bland övriga ledande befattningshavare	56%	56%	61%	61%
Not 5.	Arvode och kostnadsersättning till revisorer				
	Arvode förtroendevalda	0,0	0,3	0,0	0,4
	Revision (KPMG)	0,4	0,6	0,8	1,0
	Övriga kostnader revisorer	0,4	0,1	0,4	0,1
	Summa	0,8	1,0	1,3	1,5
Not 6.	Leasingavtal*				
	Personbilar med förfall inom 1 år	0,6	0,4		
	Personbilar med förfall inom 1-5 år	6,2	7,9		
	Övriga inventarier/ fordon med förfall inom 1 år	0,4	0,8		
	Övriga inventarier/ fordon med förfall inom 1-5 år	4,2	1,5		
	Summa	11,4	10,6		
	<i>* avser Tranås kommun Leasing bokfört värde</i>				

Årsredovisning

	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
Not 7. Avskrivningar	belopp i mkr			
Fastigheter och tekniska anläggningar	-18,4	-17,6	-77,9	-78,7
Maskiner och inventarier	-22,9	-26,0	-29,9	-32,7
Immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	-1,2	-1,2
Summa	-41,3	-43,7	-109,1	-112,6
Not 8. Skatteintäkter				
Kommunalskatt	852,0	854,6	852,0	854,6
Begravningsavgift	9,2	9,3	9,2	9,3
Slutavräkningar	-13,6	-8,2	-13,6	-8,2
Preliminär slutavräkning innevarande år*	-4,6	0,5	-4,6	0,5
Summa	842,9	856,2	842,9	856,2
<i>* Differens mellan slutlig taxering och redovisad skatteintäkt föregående inkomstår.</i>				
Not 9. Generella statsbidrag				
Inkomstutjämnning	230,3	220,2	230,3	220,2
Införandebidrag	7,3	0,0	7,3	0,0
Regleringsbidrag	19,4	13,3	19,4	13,3
Kostnadsutjämnning	25,2	27,9	25,2	27,9
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastighetsavgift	36,3	35,3	36,3	35,3
LSS-utjämnning	12,6	14,3	12,6	14,3
Flyktingbidrag	5,7	10,9	5,7	10,9
Extra bidrag välfärd 2020	35,6	0,0	35,6	0,0
Summa	372,4	321,9	372,4	321,9
Not 10. Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar	10,7	20,1	10,7	20,1
Ränteintäkter	1,8	0,9	2,6	1,7
Ränteintäkter kundfordringar	0,1	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	5,9	5,0	5,9	5,0
Avgår koncerninterna finansiella intäkter	0,0	0,0	-15,2	-23,5
Summa	18,4	26,0	4,0	3,4
<i>De kommuninterna finansiella intäkterna uppgår till 8,4 mkr. Föregående års kommuninterna finansiella intäkter uppgick till 9,3 mkr. Dessa intäkter är interna och ingår inte i ovan.</i>				
Not 11. Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-1,4	-0,2	-26,8	-24,2
Avgår koncerninterna finansiella kostnader	0,0	0,0	5,2	5,0
Summa	-1,4	-0,2	-21,7	-19,2
<i>Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet för den period de hänför sig till. De kommuninterna finansiella kostnaderna uppgår till 8,4 mkr. Föregående års kommuninterna finansiella kostnaderna uppgick till 9,3 mkr. Dessa kostnader är interna och ingår inte i ovan.</i>				
Not 12. Skatt på årets resultat				
Aktuell skatt	0,0	0,0	-3,5	-10,5
Uppskjuten skatt	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa redovisad skatt	0,0	0,0	-3,5	-10,5

Årsredovisning

belopp i mkr	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
Not 13. Avstämning balanskrav*				
Årets resultat enligt resultaträkning	44,8			
Reducering av samtliga realisationsvinster	-1,3			
Justering av samtliga realisationsförluster	4,9			
Just för realisationsvinster/förluster enligt undantag	0,0			
Orealiserade förluster i värdepapper	0,0			
Just återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0,0			
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	48,4			
Reservering av medel från resultatutjämningsreserv**	-24,1			
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0			
Balanskravsresultat	24,3			
IB ack ej återställda negativa resultat***	-14,9			
Varav från 2017	-0,7			
Varav från 2018	-10,2			
Varav från 2019	-4,0			
Summa	9,4			
UB ack ej återställda negativa resultat	0,0			

* Endast Tranås kommun

** Kommunfullmäktige beslut om resultatutjämningsreserv 2021-02-22 §5

*** Kommunfullmäktige beslut om återställning balanskrav 2020-05-04 §52

Nothänvisning Balansräkning

	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOM- MUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
belopp i mkr				
Not 14. Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärden	0,0	0,0	10,1	9,8
Inköp	0,0	0,0	1,1	0,3
Försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0,0	0,0	11,2	10,1
Ingående avskrivningar	0,0	0,0	-3,8	-2,6
Försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	0,0	0,0	-1,2	-1,2
Utgående ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0	-5,1	-3,8
Utgående redovisat värde	0,0	0,0	6,1	6,3
Genomsnittlig nyttjandeperiod	-	-	8,1	-
Not 15. Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar				
Vid årets början	0,0	0,0	0,8	0,1
Anskaffningar	0,0	0,0	0,7	0,9
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Färdigställda	0,0	0,0	-1,0	-0,3
Summa	0,0	0,0	0,5	0,8
Not 16. Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärden	853,5	781,8	3 000,8	2 813,5
Inköp	62,1	76,9	209,3	194,6
Försäljningar/utrangeringar	-12,1	-5,3	-14,5	-7,3
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	903,5	853,5	3 195,6	3 000,8
Ingående avskrivningar	-291,1	-274,2	-964,6	-891,2
Försäljningar/utrangeringar	0,0	0,7	1,6	0,8
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-18,4	-17,6	-77,9	-74,2
Utgående ackumulerade avskrivningar	-309,5	-291,1	-1 040,9	-964,6
Ingående uppskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade uppskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Ingående nedskrivningar	0,0	0,0	-25,9	-22,4
Försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	-3,5
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-25,9	-25,9
Utgående redovisat värde	594,1	562,4	2 128,8	2 010,3
Genomsnittlig nyttjandeperiod	44,5	-	37,1	-
Uppgifter om förvaltningsfastigheter				
Redovisat värde			891,2	1 340,9
Verkligt värde			1 375,2	1 339,9

Årsredovisning

	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOM- MUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
belopp i mkr				
Not 17. Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärden	231,2	215,6	335,6	313,0
Inköp	17,4	15,6	30,6	22,5
Försäljningar/utrangeringar	-0,7	0,0	-1,9	0,1
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	247,8	231,2	364,2	335,6
Ingående avskrivningar	-143,5	-117,5	-201,3	-168,6
Försäljningar/ utrangeringar	0,7	0,1	1,9	0,1
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-22,9	-26,1	-29,9	-32,8
Utgående ackumulerade avskrivningar	-165,7	-143,5	-229,3	-201,3
Utgående redovisat värde	82,2	87,7	134,9	134,2
Genomsnittlig nyttjandeperiod	10,2	-	9,8	-
Not 18. Pågående nyanläggningar				
Ingående balans	0,0	0,0	170,5	103,7
Årets investeringar	0,0	0,0	125,5	136,4
Färdigställda	0,0	0,0	-149,2	-69,6
Utgående redovisat värde	0,0	0,0	146,8	170,5
Not 19. Värdepapper, andelar och bostadsrätter				
Andelar i koncernföretag				
Tranås Stadshus AB	14,5	14,5	14,5	11,0
Östanå Parken AB	10,3	10,3	10,3	10,1
Avgår koncerninterna aktier och andelar	0,0	0,0	-24,8	-21,1
Aktier och andelar, övriga				
Rederi AB SS Boxholm II	0,1	0,2	0,1	0,2
Södra Skogsägarna ekonomisk förening	0,1	0,1	0,1	0,1
Kommuninvest ekonomisk förening*	13,2	9,5	13,2	9,5
Kreditgarantiföreningen Jönköpings län förlagsinsats	0,0	0,0	0,0	0,0
Bostadsrätter	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga	0,0	0,0	8,6	1,5
Utgående redovisat värde	38,3	34,6	22,2	11,3

* Kommuninvest ekonomisk förening, avser inbetalt andelskapital vid inträde i föreningen om 825 000 kronor år 2002. Kommuninvest ekonomisk förening har därefter beslutat om insatsemmissioner om sammanlagt 7 852 443 kr (insatsemmission 2015 med 2 401 589 kronor).

År 2015 beslutades om att göra en särskild insats och det är en kapitaldel som medlemmarna i Kommuninvest deltar i utöver den obligatoriska insatsen. Tranås kommuns särskilda insats var 8 721 956 kronor och betalades in i september 2015. Under 2020 beslutade föreningsstämman om en obligatorisk nivå på insatsbelopp för åren 2021-2024. För att nå sin obligatoriska medlemsinsats betalade Tranås kommun in 3 700 000 kronor i november 2020 i samband med att förlagslånet på 3 700 000 kronor betalades ut av Kommuninvest. Tranås kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2020-12-31 till 16 574 400 kronor samt 3 700 000 kronor i överinsats.

Enligt ny redovisningslagstiftning ska samtliga anläggningstillgångar (inkl. finansiella anläggningstillgångar) värderas till anskaffningsvärde. Detta innebär att tidigare gjorda uppskrivningar ska återföras direkt mot eget kapital. Vad gäller Kommuninvest ekonomisk förening uppgick detta belopp till 7 mkr som återförts mot eget kapital räkenskapsåret 2019. Tranås kommuns totala andelskapital uppgår per 2020-12-31 till 9,5 mkr samt 3,7 mkr i överinsats.

Årsredovisning

	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOM- MUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
belopp i mkr				
Not 20. Långfristiga fordringar				
Fordran AB Tranås bostäder	0,0	0,1	0,1	0,1
Fordran Östanå Parken AB	0,3	0,3	0,3	0,3
Fordran Kommuninvest ekonomisk förening*	0,0	3,7	0,0	3,7
Medlemskonto Södra Skogsägarna	2,9	2,9	2,9	2,9
Långfristig fordran	0,0	0,0	189,2	189,2
Avgår koncerninterna finansiella tillgångar och koncerninterna långfristiga fordringar	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Utgående redovisat värde	3,2	6,9	192,1	195,8
<i>* Utlåning förlagslån till Kommuninvest, 30 år</i>				
Not 21. Lagertillgångar				
Eldningsolja	0,0	0,0	2,0	2,7
Flis	0,0	0,0	1,7	1,6
Förrådsmaterial/mätare el	0,0	0,0	1,4	1,3
Förrådsmaterial/mätare service fjärrvärme	0,0	0,0	6,9	6,1
Förrådsmaterial fastighetsförvaltning	0,0	0,0	0,0	0,0
Utsläppsätter	0,0	0,0	1,8	2,9
Gatuförråd	1,3	1,8	1,3	1,8
Övrigt	0,0	0,0	0,6	0,5
Exploateringsfastighet	1,8	0,0	1,8	0,0
Utgående redovisat värde	3,1	1,8	17,5	16,8
Not 22. Kortfristiga fordringar				
Fakturafordringar	24,0	26,9	82,9	94,5
Statsbidrag	2,0	0,0	2,0	0,0
Interimsfordringar	39,7	42,6	51,6	59,5
Skattefordringar	0,0	10,9	1,3	12,8
Upplupna ränteintäkter	0,0	0,0	0,0	0,3
Fordran moms	10,7	10,8	10,7	10,8
Övriga fordringar	1,6	0,4	7,4	2,4
Fordran koncernföretag	38,5	28,5	38,5	28,5
Avgår koncerninterna kortfristiga fordringar	0,0	0,0	-45,2	-49,1
Utgående redovisat värde	116,5	120,1	149,1	159,7
Not 23. Kortfristiga placeringar				
Obligationer/Räntefonder	81,4	114,0	81,4	114,0
Utgående redovisat värde	81,4	114,0	81,4	114,0
Aktuellt värde per 2020-12-31 är 81 370 761 kr.				
Not 24. Likvida medel				
Kassa/Plusgiro/Bank	80,8	6,2	84,2	9,5
Utgående redovisat värde	80,8	6,2	84,2	9,5

Årsredovisning

	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOM- MUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
belopp i mkr				
Not 25. Eget kapital				
Ingående eget kapital	654,1	698,5	901,8	936,8
Just pension och löneskatt enligt avtal PBF - 2007-2019	-7,0	0,0	-7,0	0,0
Just uppskrivning insats Kommuninvest	0,0	-7,0	0,0	-7,0
Just förmånsbestämd pension - 2014-2018	0,0	-5,5	0,0	-5,5
Just förmånsbestämd pension - 2018	0,0	1,4	0,0	1,4
Omräkningsdifferens: eget kapital del i obeskattade reserver 79,4% istället för 78%	0,0	0,0	0,0	0,0
Villkorad anteciperad utdelning till Tranås kommun från Tranås Stadshus AB	0,0	0,0	-8,5	8,5
Årets resultat	44,8	-33,2	54,1	-32,4
Utgående redovisat värde	691,9	654,1	940,6	901,8
Fördelning av totalt eget kapital				
Ingående eget kapital	-453,1	-497,5		
Pensionsreserv	-201,0	-201,0		
Just pension och löneskatt enligt avtal PBF - 2007-2019	7,0	0,0		
Förmånsbestämd pension 2018	0,0	-1,4		
Just förmånsbestämd pension - 2014-2018	0,0	5,5		
Just uppskrivning insats Kommuninvest	0,0	7,0		
Årets resultat exkl nämnd överskott /underskott	-36,8	-18,9		
Årets nämnd överskott /underskott	-8,0	52,1		
Summa	-691,9	-654,1		
Soliditet	69,2%	70,1%	31,7%	31,9%
Soliditet inräknat pensionsskuld ansvarsförbindelse	30,7%	28,0%	18,8%	18,0%
Not 26. Avsättningar för pensioner				
Pensionsförpliktelse				
1. Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a. Avsättning inkl särskild löneskatt	25,4	19,6	25,4	19,6
b. Ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	384,8	392,3		
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	22,2	20,1		
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0,0	0,0		
Summa pensionsförpliktelse (inkl försäkring & stiftelse)	432,4	432,0		
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde				
4. Total pensionsförsäkringskapital	33,1	26,8		
a. Varav överskottsmedel	0,1	0,4		
5. Totalt kapital, pensionsstiftelse	0,0	0,0		
6. Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	0,0	0,0		
Summa förvaltade pensionsmedel	33,1	26,8		
Finansiering				
7. Återlånade medel	399,3	405,3		
8. Konsolideringsgrad	7,7%	6,2%		
Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0		
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	1	1		
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	0	0		

Årsredovisning

belopp i mkr	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOM- MUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
Not 27. Övriga avsättningar				
Återställande av deponeringsplats Norraby *	25,5	26,0	25,5	26,0
Avsättning Investeringsfond VA**	8,4	8,6	8,4	8,6
Avsättning Griftegårdsresultat***	5,3	3,5	5,3	3,5
Uppskjuten skatt	0,0	0,0	68,8	63,1
Utgående redovisat värde	39,2	38,1	108,0	101,1

* Avsättningen avser återställande av avfallstipp. Kostnaden beräknas till 26 mkr och ska vara återställd senast år 2027 med start 2011.

** Avsättningen avser resultatet från Vatten/Avlopp och Avfallsverksamheten som fonderats i investeringsfond för framtida investeringar

*** Avsättningen avser resultat från Griftegårdsverksamheten som fonderats.

Not 28. Långfristiga skulder				
Lån banker/övriga långgivare*	0,0	0,0	1 527,6	1 488,1
Förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter Vatten och Avlopp**	38,0	30,0	38,0	30,0
Investeringsbidrag***	1,0	0,8	1,0	0,8
Nyttjad checkräkningskredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Avgår koncerninterna långfristiga skulder	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Utgående redovisat värde	39,0	30,9	1 566,3	1 518,6

* Tranås Stadshus AB har en skuld till Nordiska Investeringsbanken på 189 mkr med motsvarande fordran på samma belopp i SEB-banken.

** Finansiering av anläggningstillgång - periodiseras 50 år fr om inbetalningsåret

*** Statsbidrag gällande gång & cykelväg Sveagatan, larmmottagning MSB samt datorer för likvärdig skola, periodiseras på investeringarnas livslängd (20 år för GC-väg, respektive 5 år för larmmottagning samt datorer)

Not 29. Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	45,0	55,3	99,7	106,4
Skulder till kreditinstitut	0,0	0,0	33,6	35,0
Övriga kortfristiga skulder	26,4	25,2	79,1	55,3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
Förutbetalda skatteintäkter	4,5	0,0	4,5	0,0
Förutbetalda intäkter övriga	25,0	14,4	36,3	26,2
Semesterlöneskuld och övertidsskuld	49,5	47,7	51,9	50,1
Upplupna pensioner	27,4	28,2	27,4	28,2
Lagstadgade sociala avgifter	17,6	16,3	18,1	16,8
Upplupna räntor	0,0	0,0	2,3	2,7
Upplupna kostnader, övriga	8,8	3,8	15,4	16,3
Avgår koncerninterna kortfristiga skulder	0,0	0,0	-45,2	-49,1
Utgående redovisat värde	204,0	190,9	323,2	288,0

Årsredovisning

	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOM- MUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
belopp i mkr				
Not 30. Borgensförbindelser*				
Kommunägda företag				
AB Tranås bostäder	746,0	721,2	746,0	721,2
Tranås Energi AB	267,5	246,9	267,5	246,9
Tranås Stadshus AB	174,1	174,1	174,1	174,1
Kommunalt ansvarstagande för bostadslån				
SBAB	0,0	0,0	0,0	0,0
Föreningar				
Sommens Byggnadsförening	0,1	0,1	0,1	0,1
Tranås Ridklubb	0,9	1,0	0,9	1,0
Avgår koncerninterna borgensförbindelser	0,0	0,0	-1 187,7	-1 142,2
Summa	1 188,7	1 143,4	1,0	1,1
<i>Tranås kommun har i juli 2002 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid uppskattning av den finansiella effekten av Tranås kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501 229 801 864 kronor och totala tillgångar till 525 483 415 941 kronor. Tranås kommuns andel av den totala förpliktelsen uppgick till 1 267 671 742 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 0,25 procent.</i>				
Not 31. Övriga ansvarsförbindelser och ställda säkerheter				
Gravskötselavtal	5,9	6,1	5,9	6,1
Fastighetsinteckningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Garantifond Fastigo	0,0	0,0	0,2	0,2
Summa	5,9	6,1	6,2	6,3
Pensionsförpliktelser och särskild löneskatt äldre än 1998*				
Pensionsförpliktelser *	309,7	315,7	309,7	315,7
Löneskatt	75,1	76,6	75,1	76,6
Summa	384,8	392,3	384,8	392,3
<i>Aktualiseringsgrad: 93,0% Av de ännu yrkesverksamma är 93,0% helt färdigaktualiserade. Resterande personer är aktualiserade i olika grad. * Tranås kommun har valt försäkringslösning för nymtjänad pension. Nymtjänad pension belastar inte ansvarsförbindelsen</i>				
Not 32. Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Avskrivningar	41,3	43,7	109,1	112,6
Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring avsättning	1,1	-2,0	12,6	10,2
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-0,9	-0,3	-0,9	-0,3
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	4,6	3,2	4,6	4,2
Förändring pensionsavsättningar	5,8	3,2	0,0	0,0
Effekt av ändrade redovisningsprinciper	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-7,0	-12,6	-7,0	-12,6
Summa	44,9	35,2	118,4	114,1
Not 33. Upplysning om upprättade särredovisningar				
Tranås kommun upprättar särredovisning om Vatten- och avloppsverksamheten enligt lagen om allmänna vattentjänster. Se s. 45-49 i årsredovisningen.				

Särskild redovisning för vatten- och avloppsverksamheten

Uppdrag

Teknik och griftegårdsnämnden (TGN) är huvudman och därmed också ansvarig för drift, underhåll och utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen i Tranås kommun.

VA-avdelningens verksamhet ska ta bäring på Tranås kommuns Vision 2040. I syfte att minska miljöpåverkan och därmed uppfylla målen i Agenda 2030, ska avdelningen - utifrån gällande tillväxtprognos - planera för ett hållbart samhälle. Detta genom att bygga ut och förnya ledningsnätet, samt underhålla de anläggningar som redan finns.

VA-avdelningen ska bedriva en kostnadseffektiv verksamhet med hög kvalitet till samtliga kunder i VA-kollektivet. Verksamheten ska bedrivas enligt gällande lagar och regler, samt följa de tillstånd och förelägganden som givits från centrala-, regionala- och lokala tillsynsmyndigheter.

Verksamhetsområde

I visst geografiskt område som ordnats eller ska ordnas en eller flera vattentjänster genom en allmän VA-anläggning benämns som ett *verksamhetsområde*. Detta område kan komma att förändras/utökas vid exempelvis exploatering.

Att upprätta s.k. *verksamhetsområden* ingår som en del i kommunens skyldighet när det gäller att ordna vattenförsörjning och avlopp i de större sammanhang där detta krävs, med hänsyn till människors hälsa eller miljön. Inom ett *verksamhetsområde* gäller ABVA (Allmänna bestämmelser VA), och fastställd VA-taxa.

Ledningsnät - drift och underhåll

VA-avdelningen äger och ansvarar för drift, underhåll och anläggning av nya ledningar inom det kommunala ledningssystemet.

Ledningsnätet består av:

- 19 mil kallvattenledningar som förser abonnenterna med dricksvatten
- 18 mil spillvattenledningar som transporterar avloppsvatten till reningsverken
- 12 mil dagvattenledningar som transporterar bort regn- och smältvatten.

I systemet finns totalt 49 mil ledningar.

VA – verket

Tranås kommun bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Huvudverksamheten är rening av avloppsvatten men det finns även en sidoverksamhet som är framställning av gas- och vätskeformiga bränslen. Hur verksamheten lever upp till de fastställda villkoren tydliggörs i kontrollprogrammet.

Tranås avloppsreningsverk ligger i nordöstra delen av Tranås tätort. Vid avloppsreningsverket behandlas avloppsvatten från hushållen i Tranås tätort, Säby, Gripenberg, Linderås, Sommen, Röhälla, Norraby, Hätte, Seglarvik, del av Smörstorp, Krämarp och Övrarp. Antalet anslutna personer är ca 16 800 st.

Ett antal industrier är idag påkopplade till reningsverket, och reningsverket tar även emot lakvatten från Norraby deponi. Det behandlade avloppsvattnet leds till Svartån, som efter ca 1,5 km rinner ut i sjön Sommen.

Avloppsreningsverket byggdes ursprungligen 1960 för mekanisk – biologisk (aktiv slam) rening av avloppsvatten från Tranås stad. 1974 utökades reningsverkets kapacitet med 50 % och kompletterades då även med kemisk rening. 2013 kompletterades biobassängerna med kväverening.

Gasen används för uppvärmning av reningsverkets lokaler samt kommunens övriga lokaler inom Näckströmsområdet.

Resultat

Vatten- och avloppsverksamheten visar för 2020 ett underskott om 1,1 mkr. Föregående år visades ett underskott om 0,5 mkr.

Periodisering av resultatet har skett med -1,1 mkr 2020. Värdet på investeringsfonden var vid årets ingång 8,6 mkr och vid årets utgång 8,4 mkr, upplösning sker med 0,2 mkr per år. Fonden används till viss del både för att möta befintliga samt framtida investeringars avskrivningskostnader.

Verksamhetens intäkter uppgår till 37,3 mkr (35,2 mkr). Intäkterna består av bruksavgifter, anläggningsavgifter samt diverse övriga intäkter.

Av de totala anläggningsavgifterna för året redovisas år 1:

- 10 % för direkta kostnader och administrationskostnader
- 1/50 av resterande 90 % som en intäkt i 2020 års resultaträkning.

Resterande del av årets anläggningsavgifter redovisas i en avsättning i balansräkningen och upplöses i framtida resultaträkningar enligt följande:

- år 2-50 intäktsförs 2 %/år av den del av anläggningsavgiften (90 %) som ej avsåg direkta kostnader i samband med anslutningen.

Periodisering från tidigare år för anläggningsavgifter var vid årets ingång 30,0 mkr (27,4 mkr). Efter årets periodisering uppgår summan till 38,0 mkr (30,0 mkr). Den summan kommer sannolikt att växa väsentligt de närmaste åren, då Tranås kommun från år 2008 började tillämpa redovisningspraxis med periodisering av intäkter för anläggningsavgifter 50 år framåt.

Kostnaderna för att driva vatten- och avloppsverksamheten, inklusive proportionell fördelning av kommuninterna kostnader, uppgår till 38,6 mkr (35,9 mkr). Då inkluderas även avskrivningar och finansiella poster.

Årets investeringar

Årets investeringar uppgår till 35,8 mkr mot budget 34,6 mkr. Föregående års investeringar uppgick till 19,2 mkr. De största investeringarna under år 2020:

- utbyggnad av § 6 LAV Smörstorp/Sandvik/Älmås, spill- och kallvatten. En investering som uppgick till cirka 19,0 mkr för 66 st. fastigheter.
- Norraby 3:1- ny kallvattenledning anlades för att öka kapaciteten och säkerheten genom rundmatning. Kostnad, cirka 4,5 mkr.
- Kväverenningsanläggning inkluderat utrustning för styrning, kontroll och övervakning av syretillförsel till reningsbassängerna. Kostnad, ca 2,8 mkr.
- Utbyggnad av spill-, kall- och dagvatten för Höganlofts industriområde. Kostnad ca 2,0 mkr.
- Renovering av röt-kammare och installation av omrörare. Kostnad, ca 0,6 mkr samt 0,5 mkr som belastar driftredovisningen.
- Även relining av avloppsledningar på självfallsledningar spill- och dagvatten har genomförts. Kostnad, ca 0,8 mkr.
- Utbyggnad/ombyggnad samt utredningar inom ledningsnät och pumpar har även gjorts. Kostnad, ca 6,1 mkr.

Under 2020 har VA-avdelningen drabbats av ökande kostnader. Detta beror dels på att röt-kammare 1 med tillhörande gasledningsnät genomgått en omfattande renovering för att klara utökade krav från lagstiftaren, och dels på att det varit driftstopp i röt-kammare 2. VA-avdelningen har även vidtagit åtgärder vid ett antal mindre akuta vattenläckor under året. I framtida samhällsplanering är det viktigt att säkerställa att rörledningarna ligger i lämpliga markförhållanden samt att intensifiera läcksökning som planerad insats.

VA-avdelningen har tillsammans med övriga berörda förvaltningar genomfört workshops inför framtagande av VA-plan och tillhörande VA strategi/VA översikt. Detta projekt har delfinansierats av Länsstyrelsen med så kall-

lade LOVA-medel. Detta för att säkerställa en långsiktig hållbar avloppsrening och dricksvattenproduktion. En stor del av kommande arbete är förnyelseplanering av ledningsnätet, vilket kommer underlätta framtida budgetarbete.

Pågående och framtida investeringar

Investeringsbehovet kommer även i framtiden vara stort, då verksamheten bland annat ska klara av att minska mängden ovidkommande avloppsvatten till kommunens reningsverk, samt säkerställa driftsäkerheten och ledningsnätets kvalitet.

Tranås kommun har för sin framtida VA-försörjning upprättat en VA plan. Dokumentet har sin grund i Tranås kommunvision 2040 och vilar på befintlig lagstiftning enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, Miljöbalk (1998:808), Livsmedelslagstiftningen och Plan- och bygglag (2010:900). VA-planen har visat ca 50 åtgärdsförslag.

- Arbete kommer utföras med en utbyggnad av verksamhetsområde för spill- och kallvatten, Krämarp 1:8 (9 fastigheter), till en kostnad av 4,0 mkr.
- Arbetet med *relining* kommer utföras löpande på befintliga avloppsledningar inom Tranås kommun, till en kostnad av 0,7 mkr. *Relining* är ett schaktfritt arbetssätt som medför lägre kostnader med återställning, och som dessutom är ett mer hållbart alternativ. Med *relining* minskar risken för akuta avloppsstopp.
- Verkstadsgatan har under flera år drabbats av läckor på huvudledningsnätet. Området har dåliga markförhållanden med högt grundvatten, vilket ger rörelser i marken. Vi har även problem med en ledning som ligger under en byggnad som är tillfälligt bortkopplad för rundmatning. Fastighetsrättslig utredning pågår gällande byggnad över huvudmannens ledningar, men för-

studie och omläggning av rundmatningsledningen finns budgeterat för 2,1 mkr.

- Exploatering av Junkaremålens strand (3,0 mkr) och Norraby 4 (5,0 mkr) påbörjas, vilket medför VA-utbyggnad av serviser och huvudledning samt att klimatsäkra dagvattenledningar.
- Projektet Smörstorp/Sandvik/Älmås slutförs under 2021 med främst återställning och beläggningsarbete 3,0 mkr.
- Nya rensgaller köps in till Tranås avloppsreningsverk för att säkerställa driften och minska ovidkommande föremål in i reningsprocessen och rötkammare 1,7 mkr.

Under 2021 och framöver påbörjas arbete gällande dagvatten för att fastställa ny princip för fördelning av bruksavgifter samt avgiftsnivån för avledning.

Arbete startas med uppsättning av spolvattenplaner för kallvattennätet för att säkerställa kvalitén av dricksvatten. Detta görs via vattenluftsspolning, vilket innebär att man tillför en blandning av luft och vatten för att bibehålla rörens skick och kapacitet.

Processutredning av Fröfalls vattenverk fortlöper för att säkerställa ett dricksvatten av god och säker kvalitet, vilket är en förutsättning för en hälsosam livsmiljö i Tranås. Vidare har projektet gett kunskap för att kunna bibehålla en god hushållning av våra vattenresurser genom att förbättra processen på vattenverket.

Fortsatt utbyggnad av digitala vattenmätare fortskrider. I nuläget återstår cirka 50 % av det totala beståndet.

Under kommande år ska verksamheten även förbättra informationen gentemot abonnenter och övriga förvaltningar genom att ta fram en ny kommunikationsplan via VA-planen.

Årsredovisning

Resultaträkning, balansräkning & noter för vatten- och avloppsverksamheten

Resultaträkning				Balansräkning			
belopp i mkr	Not	2020	2019	belopp i mkr	Not	2020	2019
Vatten- och avloppsavgifter		34,6	33,6	TILLGÅNGAR			
Anslutningsavgifter		1,8	1,0	Anläggningstillgångar			
Övriga intäkter		0,9	0,6	Materiella anläggningstillgångar			
SUMMA INTÄKTER		37,3	35,2	Byggnader och tekniska anläggningar		224,1	194,9
Kostnader material m.m.		-1,6	-1,6	Summa anläggningstillgångar	1	224,1	194,9
Personal		-9,9	-9,0	Omsättningstillgångar			
Övriga verksamhetskostnader		-18,2	-17,1	Kundfordringar		6,4	5,8
Avskrivningar	1	-6,6	-5,9	Summa omsättningstillgångar		6,4	5,8
SUMMA KOSTNADER		-36,3	-33,6	SUMMA TILLGÅNGAR		230,5	200,7
RÖRELSERESULTAT		1,0	1,6	EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER				Eget kapital		0,0	0,0
Ränteintäkter		0,7	0,5	Summa Eget kapital		0,0	0,0
Räntekostnader		-3,0	-2,8	Avsättningar	2	8,4	8,6
SUMMA FINANSIELLA POSTER		-2,3	-2,3	Skulder			
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		-1,3	-0,7	Långfristiga skulder			
Upplösning investeringsfond		0,2	0,2	Affärsdrivande verkens beräknade interna lån		172,8	158,5
Upplösning/Avsättning VA-avgifter		1,1	0,5	Förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter	3	38,0	30,0
ÅRETS RESULTAT		0,0	0,0	Summa långfristiga skulder		210,8	188,5
				Kortfristiga skulder			
				Leverantörsskulder		11,3	3,6
				Övriga kortfristiga skulder		0,0	0,0
				Summa kortfristiga skulder		11,3	3,6
				SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		230,5	200,7

Årsredovisning

Nothänvisningar

belopp i mkr	2020	2019
Not 1. Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader och andra tekniska anläggningar		
Ingående anskaffningsvärde	287,2	268,0
Inköp	35,8	19,2
Försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0
Utgående ack. anskaffningsvärden	323,0	287,2
Ingående avskrivningar	-92,3	-86,4
Försäljningar/utrangeringar		
Årets avskrivningar	-6,6	-5,9
Utgående ack. avskrivningar	-98,9	-92,3
Utgående redovisat värde	224,1	194,9
Not 2. Avsättningar		
Ingående balans	8,6	8,8
Årets uttag	-0,2	-0,2
Årets avsättning	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	8,4	8,6
Not 3. Långfristiga skulder		
Förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter	38,0	30,0
Utgående bokfört värde	38,0	30,0

Driftsredovisning 2020

Kommunkoncernens resultat före skatt uppgår till 57,6 mkr (-21,9 mk) efter koncernelimineringar gjorts. Både Tranås kommun och Stadshuskoncernen uppvisar positiva resultat för 2020. Utan koncernelimineringar har AB Tranås bostäder 0,4 mkr bättre i utfall än budget medan och Tranås Energi AB redovisar 4 mkr sämre i utfall än budgeterat. För Tranås Energi AB är intäktsstapp i form av exceptionellt låga elpriser förklaringen till att resultatet blir sämre än budget. Läs mer i respektive bolags verksamhetsberättelse för år 2020.

För 2020 uppgår Tranås kommuns resultat till 45 mkr (-33,2 mkr). Totalt visar nämnderna ett budgetöverskott på 8 mkr.

Kommunens positiva resultat beror på de 36 mkr i extra statsbidrag som regeringen beslutat skjuta till under året, som en del i kompensationen av covid-19-pandemin. Det positiva resultatet beror även på minskade kostnader i vissa verksamheter på grund av pandemin samt att det utgått ersättning för sjuklönkostnader på 10 mkr. Dessutom har kostnaderna för resor, interna och externa utbildningar och konferenser minskat kraftigt.

Verksamheternas kostnader i relation till skatteintäkter och generella bidrag uppgår till 99,2 % (103,4 %). Kostnaderna i verksamheterna har minskat med 47,3 mkr, vilket dels är effekter av pandemin, men även av effektivitets- och besparingsarbete.

Personalkostnaderna har minskat med drygt 40 mkr från föregående år, ett resultat av generella åtstramningar och effektiviseringar i kommunens verksamheter. I synnerhet har ett

stort arbete gjorts inom barn- och utbildningsförvaltningen, där prognosen vid årets början visade på ett större underskott, men där utfallet istället hamnade på ett mindre överskott.

Socialnämnden redovisar ett underskott som till största delen beror på pandemins kostnader, men även ett ökat behov av utbetalningar av försörjningsstöd under året.

Av kommunens verksamhet fördelas 85 % av kostnaderna till socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden.

Övriga nämnder har en budget i balans och vissa har även genererat överskott som bland annat beror på mild vinter, mindre utbud inom kultur- och fritidsverksamheter men även här ett resultat av pandemins påverkan.

Tranås kommuns resultat på 45 mkr innebär att kommunfullmäktiges mål om att vinsten ska vara lägst 0,7 % av skatteintäkter och bidrag har uppfyllts och hamnar på 3,8 %.

Det goda resultatet för året är dock en ”dopning” av regeringen, vilket betyder att Tranås kommun har fortsatta utmaningar framöver för att ha en god ekonomisk hushållning.

Den demografiska utvecklingen kommer öka efterfrågan på välfärdstjänster kraftigt framöver och kraven på en god ekonomi blir då större. Behovet av insatser och service för både barn och äldre kommer att öka stort, samtidigt som skatteunderlaget inte ökar i samma takt. Mot bakgrund av den demografiska utvecklingen tros kommunsektorn möta svåra utmaningar framöver.

Årsredovisning

DRIFTREDOVISNING PER NÄMND (Mkr)	Budget 2020	Intäkt	Kostnad	Netto- utfall	Netto- utfall i % av budget	Avvikelse budget & nettout- fall sek	Nettoutfall föreg år
Kommunfullmäktige	2,7	0,0	2,1	2,1	77%	0,6	3,0
Överförmyndaren	2,2	-1,5	3,9	2,5	110%	-0,2	2,3
Revisionen	0,9	0,0	0,8	0,8	91%	0,1	1,0
Kommunstyrelse inkl KLF förvaltning	92,8	-25,0	109,1	84,1	91%	8,7	83,4
Barn- o Utbildningsnämnd	497,3	-113,6	610,5	496,9	100%	0,4	541,0
Bygg- o Miljönämnd	6,1	-4,5	10,3	5,8	95%	0,3	7,0
Kultur- o Fritidsnämnd	40,9	-7,0	46,1	39,2	96%	1,7	41,1
Socialnämnd	481,3	-111,1	598,7	487,6	101%	-6,3	484,6
Teknik- o Griftegårdsnämnd	45,1	-163,4	205,7	42,3	94%	2,8	45,3
NETTO EXKL FINANSEN	1 169,2	-426,1	1 587,3	1 161,2	99%	8,0	1 208,5
Finansverksamhet	19,6	-19,9	30,0	10,1	51%	9,6	12,0
Skatteintäkter	-846,6	-833,8	0,0	-833,8	98%	-12,8	-846,8
Generella bidrag	-340,8	-337,0	0,0	-337,0	99%	-3,8	-321,9
Extra bidrag välfärd 2020	0,0	-35,5	0,0	-35,5	-	35,5	0,0
Uttag från bolagen	-10,0	-10,0	0,0	-10,0	100%	0,0	-18,5
NETTO FINANSEN	-1 177,8	-1 236,2	30,0	-1 206,2	102%	28,4	-1 175,2
ÅRETS RESULTAT TRANÅS KOM- MUN	-8,6	-1 662,3	1 617,3	-45,0		36,4	33,3
Resultat i % av skatteintäkter & generella bidrag efter justering för balanskravet	0,7 %			3,8 %			-2,9 %

Ovan tabell visar driftredovisningen per nämnd år 2020.

DRIFTREDOVISNING PER BOLAG (Mkr)	Budget 2020	Intäkt	Kostnad	Netto- utfall	Nettoutfall i % av budget	Avvikelse bud- get & nettout- fall sek	Nettoutfall föreg år
Tranås Stadshus AB	4,6	-0,7	4,9	4,2	91%	-0,4	4,5
AB Tranås bostäder	-11,0	-165,9	154,5	-11,4	104%	-0,4	-11,5
Tranås Energi AB	-19,6	-247,1	231,4	-15,6	80%	4,0	-21,5
ÅRETS RESULTAT BOLAGSKON- CERN (innan skatt och boksluts- dispositioner)	-26,0	-413,7	390,8	-22,8		3,2	-28,5

Ovan tabell visar driftredovisningen för de kommunala bolagen i Stadshuskoncernen för år 2020. Nettoutfall avser resultat före skatt och bokslutsdispositioner före koncernelimineringar.

Investeringsredovisning 2020

Av kommunkoncernens budgeterade 223 mkr, utgick 221 mkr i investeringsutgifter. Detta motsvarar 11 691 kr/invånare och en genomförandegrad på 99 procent. Kommunens investeringstakt har under de senaste åren ökat stadigt men är under 2020 147,2 mkr mindre jämfört med 2019. De kommande åren planeras för ett högt investeringstryck, framförallt i nya tillväxtområden och verksamhetslokaler, men också inom verksamhetssystem och digitaliseringar.

Mkr	Nettokostnad sedan projektets start*			Varav årets investeringar					
	Total projekt-budget	Ack. Utfall	Bedömning projekts nettokostnad	Budget	Inkomst utfall	Utgifts utfall	Netto utfall	Avvikelse i mkr	Avvikelse i %
NÄMND/FÖRVALTNING									
Kommunstyrelse inkl kommunledningsförvaltning				29,7			19,9	9,8	33%
<i>varav utvalda projekt</i>									
Digitalisering				3,3	0,0	2,2	2,2	1,1	33%
Inköpssystem	1,8	1,0	1,5	0,6	0,0	0,5	0,5	0,1	15%
Höganloft II- Industrietablering	6,0	3,2	6,1	0,0	-0,1	3,2	3,1	-3,1	-
Höganloft III	49,0	42,3	55,0	8,0	0,0	5,3	5,3	2,7	34%
Norraby udde	10,5	1,9	11,0	2,1	0,0	0,5	0,5	1,6	74%
Junkaremålens strand	15,5	7,5	15,5	7,5	0,0	0,9	0,9	6,6	89%
Barn- och utbildningsnämnd				6,3			1,8	4,5	71%
Digitalisering				2,1	0,0	0,7	0,7	1,4	65%
Inventarier				4,2	0,0	1,1	1,1	3,1	74%
Kultur- och fritidsnämnd				2,3			1,2	1,1	78%
Digitalisering				0,5	0	0,4	0,4	0,1	19%
Inventarier				1,4	0,0	0,6	0,0	1,4	100%
Erikbergsmuseum				0,5	0,0	0,2	0,2	0,2	46%
Socialnämnd				10,1	0,0	4,9	7,1	3,1	51%
Verksamhetssystem	7,9	3,3	7,9	4,1	0,0	2,7	2,7	1,4	34%
Rås Gård				1,0	0,0	0,9	0,9	0,1	6%
Teknik- och griftegårdsnämnd				49,7			49,4	0,3	1%
Skattefinansierad				14,1			13,1	1,0	7%
Gång- och cykelvägar				2,6	0,0	3,2	3,2	-0,6	-22%
Asfalteringar				4,2	0,0	3,6	3,6	0,6	14%
Köksutrustning				0,2	0,0	0,5	0,5	-0,3	-129%
Taxfinansierad				35,6			36,3	-0,7	-2%
Utbyggnad kväverening	2,5	4,2	4,2	1,0	0,0	2,8	2,8	-1,8	-180%
Höganloft 3 utbyggnad VA-ledningar	5,8	5,8	6,1	2,0	0,0	2,0	2,0	0,0	2%
Smörstorp utbyggnad VA-ledningar	17,5	19,5	19,5	17,0	0,0	19,0	19,0	-2,0	-12%
TOTALA INVESTERINGAR NÄMNDERNA				98,1			79,5	18,7	19%

*I kolumnen nettokostnad sedan projektets start redovisas projekt som löper över flera år.

Årsredovisning

Mkr	Nettokostnad sedan projektets start			Varav årets investeringar					
	Total projekt-budget	Ack. Utfall	Bedömning projekts netto-kostnad	Budget	Inkomst utfall	Utgifts utfall	Netto utfall	Avvikelse i mkr	Avvikelse i %
BOLAG									
AB Tranåsbestäder				70			76	-6	-8%
Ombyggnation Ängarydskolan	18	23	23	0	0	0	0	0	-
Ombyggnation Fröafallsskolan	104	105	105	25	0	21	21	4	18%
Bostäder Vitsippan	60	37	55	35	0	35	35	0	0%
Tranås Energi AB				55			66	-11	-19%
Utbyggnad av fjärrvärme till Höganlofts industriområde	16	15	16	16	0	15	15	1	6%
Byte av turbin och generator i Forsnäs och Visskvärns vattenkraftstationer	32	19	34	32		19	19	13	41%
SUMMA BOLAGEN				125			141	-16	-13%
TOTALA INVESTERINGAR KOMMUNKONCERNEN	48			223			221	2	

*I kolumnen nettokostnad sedan projektets start redovisas projekt som löper över flera år.

När ett investeringsprojekt slutredovisats och aktiverats belastas kostnadsbäraren av kapitalkostnader bestående av avskrivning och internränta. Avskrivningarna görs linjärt över tillgångens nyttjandeperiod. Ingen internränta utgår under uppförandetiden.

Alla verksamhetsfastigheter ligger i bolaget AB Tranåsbestäder, därmed också alla investeringar som är kopplade till dessa lokaler.

I de kommunala bolagen Tranås Stadshus AB och Östanå Parken AB finns inga investeringar. De investeringar som sker i Östanåparken görs av Tranås kommun.

Nämnd- och bolagsinformation i korthet

Nyckeltal		2020	2019	2018	2017
Trygghet	Totalt antal uttryckningar	637	680	741	604
	Varav antal brandutryckningar	97	81	101	75
	Varav antal trafikolyckor	64	71	71	53
Vatten och avfall	Va- och avfallsavgifter för en normalvilla 150m ³ årsförbrukning kostnad/dag, kr	24,45	24,17	22,55	24
Byggärenden	Antal beviljade bygglov	230	210	209	241
Park	Parkkostnader per invånare, kr	455	524	441	474
Simhall	Antal besök i simhallen	34 972	65 087	77 583	82 099
Kultur	Antal egna evenemang	18	60	47	45
Fritid	Antal aktivitetsstöd	41	43	44	39
Bibliotek	Lån per invånare och år i Tranås	5,2	4,9	5,3	5,5
	Antal besök bibliotek	99 299	119 972	134 469	139 233
Förskola	Antal barn	896	877	854	858
	Nettokostnad per barn, kr	134 293	134 234	138 315	114 315
Familjedaghem	Antal barn	46	56	61	72
	Nettokostnad per barn, kr	108 930	122 374	129 000	99 361
Fritidshem	Antal barn	662	761	791	780
	Nettokostnad per barn, kr	30 444	38 231	37 676	33 397
Förskoleklass	Antal barn	205	190	238	212
	Nettokostnad per barn, kr	51 093	50 016	37 513	35 448
Grundskola	Antal elever	2 102	2 120	2 084	2 048
	Nettokostnad per elev, kr	89 591	83 132	86 518	70 475
	Antal elever per lärare	12,3	12,2	10,6	12
	Antal elever per lärare, riket	12,2	12,0	12,1	12,2
Särskola	Antal elever	21	20	23	27
	Nettokostnad per elev, kr	350 460	401 451	418 435	338 074
Kulturskola	Antal elever	480	497	504	496
	Nettokostnad per elev, kr	15 232	15 038	13 661	12 308
Gymnasieskola	Antal elever	827	841	881	905
	Nettokostnad per elev, kr	94 508	100 206	85 085	78 860
	Antal elever per lärare	11,0	8,9	9,0	9,5
	Antal elever per lärare, riket	12,1	11,4	11,7	11,9
Skolskjutsar	Antal km skolskjuts per år	583 949	469 920	377 235	266 000
Ekonomiskt bistånd	Kostnad för ekonomiskt bistånd per år, mkr	32	26	24	19,9
Vård av barn	Antal vård dygn per år på institution för barn	2 134	2 553	2 183	2 529
	Antal vård dygn per år i familjehem för barn	9 671	13 597	15 434	18 037
Vård av vuxna	Antal vård dygn per år på institution för vuxna	4 121	4 876	4 495	4 370
Hemtjänsten	Beviljad tid per månad i hemtjänsten	13 574	14 174	-	15 706
	Bruttokostnad per timma för beviljad hemtjänst	480	499	-	464
Särskilt boende äldre	Bruttokostnad per plats i särskilt boende för äldre kr/år	556 070	538 571	642 059	604 781
Hemsjukvård	Antal hemsjukvårdspatienter	650	598	-	838
	Bruttokostnad per hemsjukvårdspatient	50 636	53 508	-	45 137
Kost	Antal serverade portioner	713 255	739 243	864 631	743 631
	Kostnad för en lunch i grundskolan, kr	41	39	38	37
	Kostnad för dagsbehov av mat inom äldreomsorgen, kr	94	94	92	90
	Andel inköpt ekologiska råvaror	11,0%	15,0%	20,0%	13,5%
Energi	Elförbrukning i Tranås, MWh	152 852	161 931	167 621	166 874
	Fjärrvärmelieferanser, MWh	113 487	122 095	125 892	126 551
	Elproduktion, MWh	22 709	30 831	29 029	29 916
Fastigheter	Energiförbrukning - totalt kWh/kvm	174	178	178	182
	Antal lägenheter	735	735	681	681
	Lokaler yta i kvm	124 768	124 104	123 634	118 532

Verksamhetsberättelser

Kommunfullmäktige

Ansvarsområden

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande politiska organet i Tranås kommun, med det yttersta ansvaret för den kommunala verksamheten. Genom reglementen delegerar kommunfullmäktige beslutanderätt till kommunens nämnder.

Kommunfullmäktige ansvarar exempelvis för att:

- Besluta om kommunens inriktning, verksamhet och ekonomi, såsom beslut om budget, skattesats och avgifter för kommunal service.
- Besluta om den kommunala förvaltningens organisation och verksamhetsformer.
- Välja ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen och nämnderna.
- Välja revisorer som granskar kommunens verksamhet.

Ansvarig ordförande: Gunnel Lind

Ansvarig förvaltningschef: Pär Thudeen

Viktiga händelser under året

I början på året enades gruppledarna i kommunfullmäktige om en överenskommelse med anledning av covid-19. Överenskommelsen som tecknades i april 2020 gällde till december, och innebar att fullmäktiges sammanträden skulle genomföras med ett reducerat antal ledamöter (21 st.). Efter sommaren kunde fullmäktigemötena genomföras med ordinarie antal ledamöter, men med den ökade smittspridningen under hösten kom överenskommelsen åter att gälla. Under året har det hållits totalt åtta fullmäktigemöten.

Tranås kommun har arbetat aktivt och förebyggande för att begränsa smittspridningen i syfte att kommunens verksamheter ska påverkas så lite som möjligt.

Kommunens digitala översiktsplan med förslag på nya utvecklingsområden för bostäder m.m. har varit på samråd under året. Planen förväntas antas under 2022. När det gäller detaljplaner och exploateringsområden har översiktplaner förverkligats i flera avseenden, med pågående projekt inom bostäder och kraftig expansion av industriområdet Höganloft. Kommunens lokalprogram utvecklas ständigt, med syftet att få en bättre översikt över lokalbehovet och ett effektivare utnyttjande av detsamma.

Aktiviteter för utvecklingsstrategin 2020 - 2023

Kommunfullmäktige fastställde 2019-12-16 en strategi för hållbar utveckling. Strategin innehåller fyra fokusområden:

- Innovativ integration
- Företagsklimat
- Utbildningsnivå
- Kommunikationer – infrastruktur

Grundförutsättningen i beslutet var att ledning och styrning skall vara tillitsbaserad. För att skapa tillit behövs förtroende för varandra och en känsla av trygghet.

Den beslutade strategin utgår från ekonomiska, sociala och miljömässiga perspektiv och alla är lika viktiga för att uppnå hållbar utveckling.

Tranås kommun vill genom fokusområdena få positiva effekter för kommunens invånare genom att exempelvis få fler ungdomar att välja högre utbildning, minska arbetslösheten bland utrikes födda, förbättra Tranås företagsklimat och utöka turtätheten med buss eller tåg.

Alla är parametrar för att öka tillväxten, trivseln, kreativiteten och därmed folkhälsan.

Ekonomisk analys

Utfallet för 2020 visar ett överskott och beror på att verksamheten har påverkats av covid-19 genom minskning av antalet ledamöter. Dessutom har ett sammanträde ställts in på grund av för få ärenden.

Mediacenter har tagit över webbsändningen för fullmäktiges möten vilket innebär att kostnaden minskat. Fortsatt återhållsamhet inom alla områden lede utfallet till överskott på 0,5 mkr.

Åtgärder för att sänka kostnaden 1 %

Återhållsamhet är en självklarhet i tider då en kommun inte kan leverera god ekonomisk hushållning och därmed råder restriktivitet inom alla utgiftsposter. Översyn har gjorts av licenser, möten och övriga kostnader för att minimera till fortsatt god kvalitet.

Agenda 2030

I Agenda 2030 beskrivs de 17 globala målen för hållbar utveckling. Då alla 17 mål har koppling till kommunens fokusområden, blir kommunens arbete med fokusområdena, också ett arbete med Agenda 2030. Tre fokusgrupper har bildats för att skapa driv i arbetet:

- Grupp 1- innovativ integration och höjd utbildningsnivå.
- Grupp 2- ett förbättrat företagsklimat.
- Grupp 3- förbättrade kommunikationer.

Alla grupper har stöd av koncernledningsgruppen.

Överförmyndare

Ansvarsområden

Överförmyndaren ska rekrytera och granska ställföreträdare (SF), det vill säga gode män, förvaltare och förmyndare.

Överförmyndare: Jan Gustafsson

Ersättare: Håkan Joelsson

Viktiga händelser under året

Under året har myndighetens nyanställda arbetat in sig i verksamheten och kunnat återupprätta såväl myndighetens egna mål som de krav lagen ställer.

Utöver detta har myndigheten rent fysiskt flyttat sin verksamhet till andra lokaler.

Aktiviteter för utvecklings-strategin 2020 - 2023

Myndigheten har interna mål och legala krav att förhålla sig till. Kan vi uppfylla dessa mål och krav bidrar vi också till att kommunens invånare får den service och hjälp som man kan förvänta sig av en väl fungerande överförmyndarverksamhet.

Vårt arbete är därmed i samklang med den ledstjärna och vision Tranås Kommun har antagit.

Ekonomisk analys

Den turbulenta situationen under 2019 har medfört att kostnader för det året ”spillt” över på 2020. Det är den huvudsakliga orsaken till att en liten negativ avvikelse uppstått på 0,2 mkr mot tilldelad budget.

Omvärldsanalys och framtid

Tranås kommuns framtid bedöms vara god. Ett ökat investeringsbehov finns, exempelvis av lokaler för utbildning och bostäder till äldre, men också för arenor avseende kultur och idrott. De närmaste åren kommer flera nyinvesteringar att förverkligas, vilket kan medföra kortsiktiga påfrestningar på ekonomin. Höghastighetsjärnväg och en ny regionindelning skulle kunna påverka kommunens framtid positivt på lång sikt.

Åtgärder för att sänka kostnaden 1 %

Myndighetens kostnader utgörs till över 80 % av arvoden, löner och andra personalkostnader. Dessa kostnader styrs av basbeloppsförändringar och avtalsöverenskommelser på arbetsmarknaden.

Vi får vara aktsamma om de resurser vi blivit tilldelade, men har svårt att reducera dem.

Agenda 2030

Myndigheten har inte arbetat med detta.

Investeringar

Myndigheten hanterar inga investeringar.

Omvärldsanalys och framtid

Tranås kommuns nettokostnad för Överförmyndarenheten står sig gott i såväl nationell som regional jämförelse. I den senaste studien från 2019 står kommunerna i Sverige för 47 % av ställföreträdarens kostnad. I Tranås är motsvarande procentsats 35 % för år 2020.

Framtidsfullmakter och anhörigbehörighet var två tillkommande lagar i Sverige under 2017. *Framtidsfullmakter* innebär att alla har rätt att utse sin egen ställföreträdare/fullmaktstagare, utan inblandning av Överförmyndaren. *Anhörigbehörighet* underlättar för närstående att utföra SF-liknande uppdrag till förmån för en anhörig.

Dessa förändringar kommer på sikt att påverka myndighetens verksamhet.

Revision

Ansvarsområden

Kommunrevisionen arbetar på kommunfullmäktiges uppdrag. Revisorerna arbetar för ökad effektivitet och säkerhet i kommunen. Kommunrevisionen granskar samtliga nämnder samt samordnar lekmanrevisionen av kommunens bolag och stiftelser.

Kommunfullmäktige väljer revisorer som ska granska att kommunens verksamhet drivs på ett bra sätt och enligt fullmäktiges beslut. Revisionen är demokratins sätt att kontrollera och främja kommunens verksamhet.

Ansvarig ordförande: Roland Ström

Ansvarig vice ordförande: Christina Gustafsson

Kundansvarig KPMG: Kristian Gunnarsson

Viktiga händelser under året

Kommunrevisionen har under 2020 haft stort fokus på att följa kommunens ekonomi, ekonomistyrning och budget i balans i nämnderna. Vi revisorer är fortsatt oroliga över den ekonomiska utvecklingen i kommunen.

Under 2020 har vi gjort en fördjupad granskning av kommunens beredskap och organisation för krishantering samt extraordinära händelser. I granskningen redovisas rekommendationer till kommunstyrelsen att upprätta ett avtal med Tranås United om kommunikationstjänsterna som

köps av bolaget. I avtalet bör bland annat omfattningen på tjänsterna vid extraordinära händelser och höjd beredskap specificeras särskilt.

Vi rekommenderade också särskilt att färdigställa säkerhetsskyddsanalysen i kommunen.

Under våren 2020 har revisionen hörsammat de rekommendationer som getts kring Coronasituationen, vilket bland annat fått till följd att årets möten skett via telefon eller digitalt.

Aktiviteter för att nå uppsatta mål

Inga specifika mål mer än att lämna ett fullgott beslutsunderlag till fullmäktige vid deras ansvarsprovning i april 2021.

Personal

Revisionen har inga anställda utan består av sex förtroendevalda.

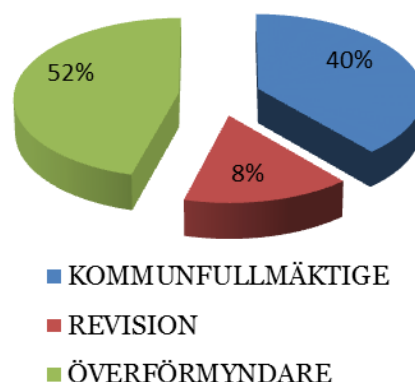
Ekonomisk analys

Revisorerna gör ett överskott 2020. Förklaringen till överskottet är mindre aktivitet i form av kurser och konferensverksamhet under året. Antalet granskningar har också varit mindre än under ett normalår.

Omvärldsanalys och framtid

Revisorerna har under 2020 genomfört upphandling av revisionstjänster, vilket resulterade i ett byte av sakkunniga biträden.

(Mkr)	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	1 489	1 992
Personal kostnader	-4 217	-5 297
Övriga kostnader	-2 630	-2 931
RESULTAT	-5 359	-6 235
Avvikelse föreg år	-14%	
Investeringar	0	0

Kommunstyrelse inkl. kommunledningsförvaltning

Ansvarsområden

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsens övergripande uppgifter är att leda och samordna förvaltningen av kommunens ansvarsområden, samt ha uppsikt över nämndernas och bolagens verksamheter.

Kommunledningsförvaltningen består av sex avdelningar; kansli, data, ekonomi, HR, samhällsskydd- och beredskap samt tillväxtavdelning. Tranås United är ett delägt bolag som arbetar på uppdrag av Tranås kommun med näringslivsfrågor, kommunikation och turism.

Ansvarig ordförande: Mats Holmstedt

Ansvarig förvaltningschef: Pär Thudeen

Viktiga händelser under året

2020 började med tuffa besparingskrav och effektiviseringar men även med att hitta nya arbetsätt. I en redan tuff ekonomisk situation skapades ytterligare ett kaos på grund av covid-19, som vi ännu inte vet hur och när det kommer att ta slut. Covid-19-pandemin har tvingat kommunen att ställa in och ställa om stora delar av aktiviteter och utbildningsverksamhet samt förebyggande arbete inom samhällsskydd och beredskap. Mycket resurser har lagts på att hjälpa kommunen att tackla denna påfrestning.

Tranås följer utvecklingen kontinuerligt och agerar efter vad som sägs och beslutas från regeringen och Folkhälsomyndigheten. Kommunen har följt och genomfört de beslut som kommer från centralt håll. De lokala partiföreträdarna enades om att solidariskt ställa sig bakom beslut som fattas och genomförs i ledningsgruppen för covid-19. Det är också av yttersta vikt att bry sig om sina medmänniskor och ge en hjälpande hand till alla de som behöver. Det offentliga kommer göra allt som står i dess makt, men extra händer från civilsamhället är mycket välkommet.

Pär Thudeen tillträdde sin tjänst som kommundirektör den 1 februari. Första månaden träffade han samtliga förvaltningschefer och gruppleddare för partierna. Kommundirektören har under året haft ett nära samarbete med skolchef Cecilia Axelsson och socialchef Lasse Jansson, med anledning av verksamheternas tuffa ekonomiska läge. Tid och

kraft har också lagts på de fokusområden som utgör utvecklingsstrategin för 2020-2023: kommunikationer, innovativ integration, högre utbildningsnivå samt företagsklimat.

Kommunstyrelsens ordförande Anders Wilander slutade sitt uppdrag sista september och kommunfullmäktige valde Mats Holmstedt till efterträdare, med start 1 oktober.

Under året har en ny säkerhetssamordnare anställt och genom ett nytt samarbetsavtal med Ydre kommun säljs 25 % av denna tjänst till Ydre. En avsiktsförklaring att ingå, bidra i och utveckla ett gemensamt samarbete som benämns Räddningsregion Sydöstra Sverige (RSÖS), har undertecknats av samtliga räddningstjänster i Östergötland-, Jönköpings-, Kalmar-, Kronoberg och Blekinge län. Detta för att stärka förmågan att möta samhällets krav att leda, samordna, organisera samt anpassa och utveckla sig för att kontinuerligt kunna leverera ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Tillväxtavdelningen tillsammans med Tranås United har under året haft stort fokus på att få fram möjliga framtida bostadsområden i attraktiva lägen. Detta har i huvudsak skett genom dialog med markägare där kommunen själv inte äger mark.

Aktiviteter för utvecklingsstrategin 2020 - 2023

Alla förvaltningar ska arbeta med fokusområdena vilket är högsta prioritet för verksamheten, näst efter att fullgöra respektive grunduppdrag/kärnverksamhet inom budgetram. Arbete med fokusområden görs inom ramen för ordinarie grunduppdrag/kärnverksamhet.

Fokusgrupperna rapporterar till koncernledningen som är styrgrupp. Efter behandling i styrgruppen informerar fokusgrupperna sitt arbete med jämna mellanrum till kommunstyrelsen.

Utöver det som åstadkoms i nämnder och bolag till följd av fokusgruppernas arbete, ansvarar respektive förvaltning och bolag också för att på eget initiativ driva sitt grunduppdrag/kärnverksamhet, och samtidigt styra mot strategin för hållbar utveckling.

Fokusgrupperna har uppdraget att formulera förslag till metoder, arbetssätt och aktiviteter som främjar fokusområdena, d. v. s. stödjer Tranås kommuns utveckling och samhällsbygge i den riktning politiken stakat ut. Fokusgrupperna har också uppdraget att förvissa sig om och verka för att de

Årsredovisning

förslag som arbetats fram också blir verklighet, under förutsättning att styrgruppen givit klartecken. I de fall det blir fråga om tillskott av resurser arbetas detta in i respektive berörd förvaltningsförslag till budget under förutsättning att styrgruppen, inkl. berörd chef, givit klartecken. I resursfrågan beslutar i hierarkisk ordning fokusgrupp-KCG/förvaltningschef-nämnd-KS-KF. Detsamma gäller bolagen, fast då i deras respektive beslutsstruktur.

Fokusgruppernas arbete ska kännetecknas av analys och reflektion men också av driv och verkställighet -ju förr Tranås kommun förbättrar integration, företagsklimat, kommunikationer, samt höjer utbildningsnivån - desto bättre. Tranås tar initiativet!

Respektive fokusgrupp har en utsedd KCG-kontakt dit gruppen kan vända sig i vägledningsfrågor. KCG-kontakterna deltar inte i fokusgruppernas möten.

Ekonomisk analys

Förvaltningen har genomfört besparingskrav på alla verksamheter genom att ej återbesätta tjänster, minska kompetensutveckling, höja intäkter, samt minska kostnader på reklam och övriga förbrukningsmaterial. Detta har resulterat i ett överskott på 8,7 mkr. Medel avsatta för tillväxtaktiviteter har minskats med 60 %. Vissa delar i kostnadsminskningen är av engångskaraktär, medan andra även blir beständiga kommande år. Färre möten, konferenser, resor och utbildningar mm, med anledning av Covid-19, har även detta påverkat verksamheternas kostnader.

Åtgärder för att sänka kostnaden 1 %

Fokus ligger på god ekonomisk hushållning och arbetet fortsätter med allmänna besparingar. Inom förvaltningen vakansprövas varje återbesättning och besparing på tjänster har skett, nya arbetsätt, restriktivitet gällande investeringar och kompetensutveckling, samt ökning av intäkter.

Kommunstyrelsens uppdrag är att få en ekonomi i balans, varför man under våren kallade social- samt barn- och utbildningsnämnden, som i början av året prognosticerade underskott, för kontinuerlig information gällande ekonomins utveckling för respektive nämnd.

Kommundirektören presenterade vid februari-sammanträdet förslag till åtgärder för att få Tranås kommuns ekonomi i balans. Stor vikt lades även på att det är respektive nämnd som ansvarar för att

vidta åtgärder för att hålla tilldelad budget. Vi kan se att kommunen är på god väg att skapa god ekonomisk hushållning, men det kräver att alla medarbetare håller långsiktigt med effektiviseringar och förändrade arbetsätt.

Beslut togs om att ingen nämnd får ta med sig överskott från år 2020 och 2021, då eventuella överskottet ska förstärka resultatet för god ekonomisk hushållning.

Agenda 2030

Agenda 2030 med de 17 globala målen för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet ska enligt kommunens strategiska fokusområden vara vägledande och integrerade i alla kommunens verksamheter.

I kommunens digitala utveckling finns fler av de globala målen med i arbetet. Exempelvis kan kommunen med smart teknik och smarta sensorer främja både hållbara städer och samhällen, samt hållbar industri, innovationer och infrastruktur inom verksamheterna.

Tillväxtavdelningens arbete med Agenda 2030 ingår som en stor och naturlig del i den fysiska planeringen. Dels genom detaljplanering och översiktligplanering, men också genom att delta i flertal projekt för en hållbar planering.

Investeringar

Investeringsbudgeten innehåller till största delen tillväxtprojekt, såsom utveckling av Junkaremålens strand, nytt bostadsområde i Norraby, industri- mark, upprätthållande av system inom ekonomi och inköp, samt kommunikation. Budgeterade medel har inte använts utan verksamheten lämnar ett överskott på 9,8 mkr. Dock skall 4 mkr utav dessa föras över till 2021 och är öronmärkta till en tankbil inom räddningstjänsten, med levererans 2021. IT-investeringar som genomförts syftar till att framtidssäkra och förbättra kommunens digitala infrastruktur med fokus på trådbundet och trådlöst nätverk.

Omvärldsanalys och framtid

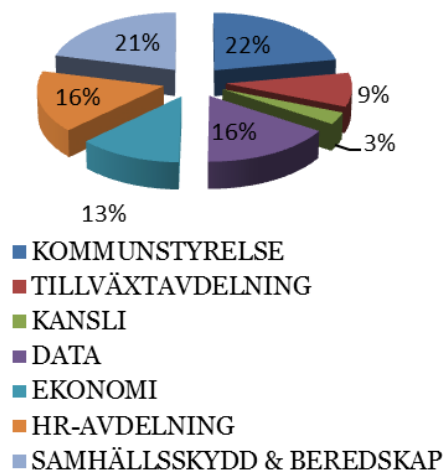
All verksamhet har ställts på sin spets med anledning av covid-19. Flera verksamheter fick snabbt ställa om till distansarbete, vilket ställer höga krav på tillgängliga och väl fungerande digitala verktyg. Kommunen har investerat mycket tid i användarstöd och utbildning för en arbetssituation på distans. Detta är något som kommunen kommer att ha glädje av i framtiden.

Årsredovisning

Genom stärkt digital förmåga samt fortsatt samverkan inom länet, kan vi med hjälp av digitalisering utveckla kommunen. För att tillgodose det ökade behovet av välfärdstjänster och därtill bli mer attraktiva, som kommun och som arbetsgivare.

Tillväxt av Tranås är till en stor del att utforma samhället genom fysisk planering. Att följa övrig samhällsutveckling och i tidigt skede fånga upp signaler kan vara avgörande för att till exempel undvika framtida socioekonomiska problemområden, eller fånga upp utvecklingspotentiella områden som ger god samhällsekonomi.

(Mkr)	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	24 975	27 556
Personal kostnader	-58 764	-56 268
Övriga kostnader	-50 314	-54 718
RESULTAT	-84 103	-83 430
Avvikelse föreg år	1%	
Investeringar	-20	-47

Bygg- och miljönämnd

Ansvarsområden

Bygg- och miljönämndens uppdrag är att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet samt inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden har ett övergripande ansvar för miljö, klimat- och energifrågor.

Ansvarig ordförande: Bernt Dahlgren

Ansvarig förvaltningschef: Fredrik Skaghammar

Viktiga händelser under året

Covid-19 har påverkat förvaltningen på flera sätt. Genom att det blivit svårare att utföra uppdraget med tillsyn och kontroll, har verksamheten bedrivits delvis på nya sätt under året. Verksamhetsplanen har inte kunnat genomföras mer än delvis. Det har också påverkat ekonomin genom att de planerade tillsynsbesöken inte har kunnat genomföras och därmed inte heller faktureras i den omfattning som varit önskvärd. Mycket av den tillsyn som inte genomfördes år 2020 kommer förvaltningen att tvingas genomföra under nästkommande år, vilket kommer bli ansträngande.

För att klara minskade intäkter har nämnden gjort besparingar, vilket i slutändan visat sig ge önskvärd effekt. Resultatet för helåret är positivt.

På byggsidan har rekordmånga ärenden hanterats. Handläggarna som avslutade året har haft mer än fullt upp då alla tjänster inte varit besatta. Utmaningen har varit att hinna med alla ärenden och ge en god service till våra kunder.

Klimatarbetet, som är en del av agenda 2030, har bland annat genomförts i form av aktiva åtgärder för minskning av kommunens koldioxidutsläpp. Åtgärderna har genomförts i projektet Hela Resan och med hjälp av verktyget Cero som utvecklats av forskare från Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm. Genom Cero har kommunen sett vilka åtgärder som behövs och vad resultatet blir i form av minskade koldioxidutsläpp. En följd inte bara av arbetet med minskade koldioxidutsläpp utan också av covid-19 är att resorna i tjänsten har minskat betydligt. Frågan är om den beteendeförändringen kommer att bestå även efter pandemin?

Aktiviteter för utvecklingsstrategin 2020 - 2023

Att ge god service med tydliga beslut, samt att ha hög tillgänglighet gynnar ett gott företagsklimat. Detta är den viktigaste delen av förvaltningens utmaningar när det gäller att bidragandet till

kommunens utvecklingsstrategi. Under året har arbete med klarspråk och tydliga mallar fortsatt. En fortsatt stor utmaning är även att för- enkla/tillgänglighetsgöra lagstiftning och regelverk, och leverera tydliga beslut till våra kunder.

Ekonomisk analys

Inför år 2020 fattade kommunstyrelsen bland annat beslut om nämndens utfall för året. Önskvärt var ett överskott på 0,3 mkr. Genom framför allt ett nämnbeslut om att låta två tjänster vara vakanta under en del av året samt senarelägga flera rekryteringar, har nämnden lyckats nå detta mål. Besparingarna av att vänta med rekryteringarna har varit mycket större än det visade överskottet på 0,3 mkr, men samtidigt har intäkterna på miljösidan varit 0,8 mkr under budget. Covid-19 har haft en stor påverkan på verksamheten och ekonomin men genom de åtgärder som vidtagits har resultatet blivit som förväntat.

Åtgärder för att sänka kostnaden 1 %

Genom översyn av fasta utgifter har förvaltningen lyckats spara drygt 1 %. Det är minskade hyreskostnader som slår igenom fullt ut 2021. Utgifter för utbildning och resor har också sänkt kostnaderna med mer än 1 %, men delar av detta kommer att behöva utnyttjas i framtiden.

Agenda 2030

Under året har förvaltningen deltagit i flera projekt som har som mål att minska kommunens klimatpåverkan. Förvaltningens roll har varit att samordna och driva på det arbetet förutom de direkta bidragen från förvaltningens egna medarbetare. Resultatet av ett av projekten presenteras under våren 2021, och då visar det sig om kommunen lyckats sänka sina koldioxidutsläpp med de önskade 8 %. Parallellt har arbetet med att organisera klimatanpassningsarbetet i kommunen startat.

Investeringar

Investeringsbudgeten uppgick till 0,05 mkr. Förvaltningens investeringar har överskridit budget. För att klara de nya arbetssätt som covid-19 har inneburit har inköp av datautrustning gjorts tidigare än planerat, vilket lett till investeringar på 0,1 mkr.

Omvärldsanalys och framtid

Myndighetsutövningen i Tranås står sig väl i jämförelse med andra kommuner. Den kundundersökning som kommunen är med och genomför visar att kunderna är nöjda. Resultatet är inte bland de allra bästa kommunerna i Sverige så det finns fort-

Årsredovisning

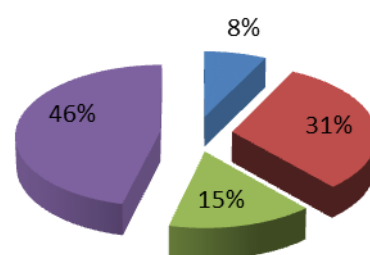
farande stora möjligheter att förbättra kundnöjdheten ännu mer.

Nationellt har det gjorts utredningar som kan leda till att kommuner i Tranås storlek och mindre blir tvungna att hitta vägar att samarbeta för att få tillräckligt stora enheter. Inga beslut är ännu tagna utan det handlar om rekommendationer om minsta storlek på till exempel livsmedelskontrollen. För att i någon mån möta dessa krav arbetar kommunerna på Högländet med att skriva samarbetsavtal kring myndighetutövning. Under 2021 kommer fullmäktige i Tranås att få anta de avtal som ger kommunerna möjlighet att sälja tjänster

och hjälpa varandra, i den mån man kan under reglerade former.

Den långsiktigt största frågan om klimat och klimatförändringar kommer att påverka, inte bara förvaltningens arbete, utan hela kommunen - långt utanför kommunorganisationens gränser. De förändringar som kommer att komma, frivilliga eller efter politiska beslut i olika instanser, kommer innebära stora förändringar. En utmaning för Tranås är att ligga i framkant och använda klimatarbetet till något positivt, för att marknadsföra Tranås som ort att leva och bo i.

(Mkr)	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	4 515	4 482
Personal kostnader	-8 310	-9 202
Övriga kostnader	-1 960	-2 274
RESULTAT	-5 754	-6 994
Avvikelse föreg år	-18%	
Investeringar	0	0

- BYGG & MILJÖNÄMND
- BYGG - MYNDIGHET
- STRATEGISKT MILJÖARBETE
- MILJÖ - MYNDIGHET

Teknik- och griftegårdsnämnd

Ansvarsområden

- Gata och trafik
- Vatten och avlopp
- Avfallshantering
- Parker och natur
- Måltidsservice (Kost)
- Bostadsanpassning
- Teknik- och infrastrukturprojekt
- Begravningsverksamhet
- Skogsbruk
- Hamnar
- Kolonilotter
- Parkeringstillstånd för rörelsehindrade

Ansvarig ordförande: Mats Antonsson

Ansvarig förvaltningschef: Patrik Karlsson

Viktiga händelser under året

Förvaltningen arbetar aktivt med att skapa en resurseffektiv organisation med ordning och reda. Under år 2020 är de viktigaste händelserna, kopplat till detta arbete, framtagandet av ett åtgärdsdokument/handlingsplan till antagen cykelstrategi, framtagande av en parkeringsutredning som kommer ligga till grund för en framtida parkeringsstrategi, ny VA-plan med tillhörande VA-översikt, samt VA-strategi och ny avfallsplan med tillhörande åtgärdsdokument/handlingsplan (fastställs 2021).

VA- och avfallsavdelningen har även startat uppströmsarbetet i kommunen och anställt en miljöingenjör som kommer att arbeta med detta. Vidare har avdelningen gjort en rejäl satsning inom driften av VA-verket, genom att bland annat anställa en processingenjör.

Kostavdelningen har genomfört en omorganisation av avdelningens centrala administration, vilket bland annat inburit att en operativ arbetsledare har anställts i centralköket.

Aktiviteter för utvecklingsstrategin 2020 - 2023

Förvaltningen arbetar aktivt med utvecklingsstrategin inom fokusområdet *Kommunikationer och infrastruktur* genom:

- att se över kommunens busshållplatser i syfte att kunna lägga en framtida investeringsplan för att förbättra och tillgänglighetsanpassa ca 50 busshållplatser.
- fortsatt arbete med kommunens gång- och cykelvägar enligt antagen cykelstrategi, där fokus ligger på säkerhet, infrastruktur och kommunikation.

Ekonomisk analys

De skattefinansierade verksamheterna gjorde ett överskott om 2,7 mkr. Samtliga avdelningar inom de skattefinansierade verksamheterna har gjort ett ekonomiskt överskott eller följt lagd budget, förutom kostavdelningen.

Kostavdelningens utfall är ett underskott om 3,6 mkr. Underskottet beror på att antalet sålda måltider minskat till barn- och utbildningsförvaltningen och till socialtjänsten. Den minskade försäljningen av måltider beror främst på att Bergets seniorrestaurang stängdes ner i mars månad på grund av covid-19. Restaurangen är fortfarande stängd. Även matsserveringen i Holavedsgymnasiets skolmatsal har varit stängd på grund av covid-19 under perioden mars-augusti och under december.

Tekniska kontoret och teknik- och griftegårdsnämndens utfall är ett överskott om 1 mkr.

Bostadsanpassningens utfall visar på ett överskott om 1,1 mkr. Överskottet beror på att antalet ansökningar varit lägre än normalt och att inga av de beviljade ansökningarna har varit av större ekonomisk omfattning.

Projektavdelningens utfall är enligt budget och avdelningen har därmed gjort ett 0-resultat. Avdelningen är en självfinansierad verksamhet där intäkterna ska täcka kostnaderna.

Gatuavdelningen har gjort ett överskott om 3,4 mkr. Överskottet beror främst på allmän ekonomisk hushållning samt ökade intäkter på 0,6 mkr. Detta för asfalteringar efter externa schakter på allmän platsmark samt minskade kostnader om 2,8 mkr för vinterväghållning på grund av en mild vinter.

Parkverksamheten har gjort ett överskott om 0,9 mkr. Överskottet på beror på sänkta lönekostnader om 0,8 mkr genom vakanser, föräldraledigheter, besparing tjänster - säsongsanställda samt allmän ekonomisk hushållning. Verksamheten har även fått en engångssumma i form av försäljning av en traktor, vilket genererade 0,1 mkr.

Vatten- och avloppsverksamheten har gjort ett underskott om 1,1 mkr och var budgeterad till att göra ett överskott om 0,8 mkr. Underskottet beror på minskade intäkter om 2,4 mkr på den rörliga avgiften för försäljning av vatten och avlopp, samt ökade driftkostnader om 1,4 mkr på VA-verket till följd av en större driftstörning i röt-kammaren.

Årsredovisning

Underskottet hade kunnat vara större men kostnadsbesparingar om 0,8 mkr har gjorts på rörnätsenheten, ökade intäkter om 0,3 mkr från den fasta avgiften för försäljning av vatten och avlopp, ökade intäkter om 0,3 mkr från anslutningsavgifter, driftbidrag från staten om 0,2 mkr, samt minskade konsultkostnader om 0,3 mkr.

Avfallsverksamheten gjorde ett överskott om 1,5 mkr och var budgeterad till att göra ett överskott om 0,1 mkr. Överskottet i jämförelse med budget beror på ökade intäkter om 0,8 mkr från avfallshanteringen för företag, minskade personalkostnader om 0,6 mkr på grund av vakant enhetschefstjänst och föräldraledig avfallsstrateg samt återföring av ekonomiska medel från sluttäckningsfond om 0,2 mkr på grund av för högt värde.

Griftegårdsverksamheten gjorde ett överskott om 1,8 mkr och var budgeterad till att göra ett överskott om 0,4 mkr. Överskottet i jämförelse med budget beror på ökade intäkter om 0,1 mkr från begravningsverksamheten, sänkta lönekostnader om 0,6 mkr till följd av vakanser och föräldraledigheter samt 0,3 mkr genom allmän ekonomisk hushållning. Verksamheten har även fått två engångssummor i form av en tidigare donation från en avslutad fond samt försäljning av en traktor som båda genererade 0,2 mkr vardera.

Åtgärder för att sänka kostnaden 1 %

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att effektivisera verksamheten för att kunna bedriva en så kostnadseffektiv verksamhet som möjligt. Vid varje uppkommen vakans ser förvaltningen över sina åtaganden och gör en helhetsbedömning av verksamheten. Detta ligger sedan till grund för beslut om vakanser ska återbesättas.

Beslutade och genomförda besparingsåtgärder år 2020:

- Höjda båtplatsavgifter: 0,1 mkr
- Höjda avgifter från taxekollektivet och griftegården mot gemensam administration och politik: 0,5 mkr
- Arbetsledare gatuavdelningen 25 % mot projekt: 0,2 mkr
- Minska personalstyrkan på kostavdelningen från och med höstterminen 2020: 0,5 mkr
- Anställd i parkverksamheten går i pension och tjänsten återbesätts ej: 0,2 mkr
- Minskad beredskapsstyrka för vinterväghållning: 0,05 mkr

Förvaltningen har även upprättat en handlingsplan som innehåller förslag på resurseffektiviseringar. En del av åtgärderna i handlingsplanen kan utföras

av förvaltningen men en del av förslagen kräver politiska beslut.

Agenda 2030

Samhällbyggnadsförvaltningen arbetar med Agenda 2030 genom att:

- Verka för att vara en hälsofrämjande arbetsplats där varje avdelning har en hälsoinspiratör som arbetar med hälsofrämjande aktiviteter inom förvaltningen.
- Kontinuerligt arbeta med att trygga den kommunala dricksvattenförsörjningen och avloppshanteringen.
- Utbyggnation av långsiktigt hållbar kommunal infrastruktur som ska vara tillgänglig för alla samt skapa en inbjudande stad och landsbygd.
- Främja en god resurshushållning genom mål och åtgärder som tar kommunen uppåt i avfallstrappan.
- Arbeta för en kommun med biologisk mångfald med tillgängliga park- och naturområden.

Investeringar

Utfallet för investeringarna är 49,4 mkr jämfört med budget på 49,6 mkr.

Förvaltningen har inte kunnat utföra budgeterade investeringsprojekt avseende nytt tak och rötkammare Tranås avloppsreningsverk, nytt skalskydd Scoutviks råvattentäkt, ny nivåstyrning Kimarps pumpstation, samt utveckling av Ekmarkspark då det har saknats ekonomiska alternativt personella resurser. I övrigt har samtliga budgeterade investeringsprojekt utförts enligt plan.

Förvaltningens största projekt som genomförts under året är:

- Färdigställande av Höganloft 3 industriområde etapp 1
- Utbyggnation av grovterraserad industrimark på fastigheten Timmerbilen
- Färdigställande av ett komplett förfrågningsunderlag för utbyggnation av den kommunala infrastrukturen till Junkaremålens strand etapp 3
- Detaljprojektering av den kommunala infrastrukturen på Norraby udde
- Byggnation av ett flertal gång- och cykelvägar i Gripenberg
- Utbyggnation av gång- och cykelväg på Torsgatan
- Utbyggnad av kvävereningen på Tranås avloppsreningsverk
- Utbyggnation av den kommunala VA-anläggningen till Smörstorp, Sandvik och Älmås
- Ny överföringsledning för dricksvatten till Norraby från Mjölbyvägen

Årsredovisning

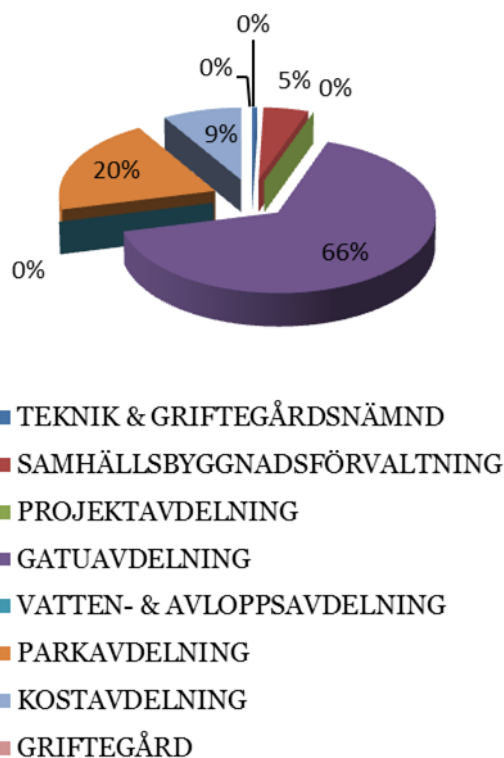
- Fortsatt upprustning av kommunala lekplatser med fokus på lekplatsen på Häraldsplan i Sommen
- Fortsatt utveckling av Östanåparken genom byggnation av Barnens Naturstig, Naturskolan och skyltar.

Omvärldsanalys och framtid

Tranås kommun har precis som många andra kommuner i Sverige en växande infrastrukturskuld

som kräver stora reinvesteringar i den befintliga infrastrukturen. Detta i kombination med en växande befolkningsmängd som kräver utbyggnation av den befintliga infrastrukturen samt ökade krav från medborgare och tillståndsmyndigheter, innebär att förvaltningen står inför stora utmaningar i framtiden. Förvaltningen måste hitta en balans mellan reinvesteringar och nyinvesteringar i syfte att skapa en hållbar tillväxt.

(Mkr)	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	163 444	166 272
Personal kostnader	-60 791	-62 044
Övriga kostnader	-144 957	-149 512
RESULTAT	-42 304	-45 284
Avvikelse föreg år	-7 %	
Investeringar	-49	-36

Kultur- och fritidsnämnd

Ansvarsområden

Förvaltning och nämnd ansvarar för bibliotek, allmänskulturstavdelning, öppen ungdomsverksamhet, verksamhet vid och bokning av idrotts- och friluftsanläggningar, strategisk folkhälsosamordning samt föreningsservice.

I verksamhetsplanens förtydligande av förvaltningens och nämndens uppdrag och målbeskrivning; att kultur & fritidsverksamhet skapar meningsfullhet, tillhörighet och delaktighet för människor – och medverkar till att individer och grupper vill leva och verka i Tranås. Verksamheten ska arbeta med bildning, hälsa och utveckling där målet är social inkludering och allas möjlighet till livskvalitet. Verksamheten ska möjliggöra möten mellan människor som, om utrymmet inte ges, annars inte skulle äga rum. Den breda verksamheten är civilsamhällets katalysator, vilken skapar mervärde och attraktivitet.

Ansvarig ordförande: Kurre Carlson

Ansvarig förvaltningschef: Eva Hanzén

Viktiga händelser under året

Redovisningen av viktiga händelser under året vittnar om att god följsamhet till upprättad plan präglat arbetet under 2020, trots pandemin.

För administration, bokning och föreningsservice har arbete pågått med uppdaterade policykrav för att skapa trygga föreningsmiljöer och samordning av sommarens lovaktiviteter i samverkan med övriga avdelningar i förvaltningen. Personalen har både under vår- och höstterminen varit utlånad till skola och socialtjänst. Regeringens och folkhälsomyndighetens förändrade restriktioner har betytt mycket arbete för lokalbokningsfunktionen. Digitala möten har ersatt fysiska möten, vilket inneburit fokus på digital utveckling.

Allmänskulturstavdelningen har arbetat med övergång till digitalt utbud som utställningar, kulturfestival och Regnbågsvecka. Konstavenyn i butikernas skyltfönster ersatte KONSTRAKAN och traditionella firanden fick ställas in. Omdaning av Eriksbergs museum har pågått hela året.

EPIC har arbetat med en rad lovaktiviteter och i stor utsträckning övergått till digital kontakt med ungdomar. Mycket har handlat om att stötta skolan, främst vid skolmåltider och raster och SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) arbetet har

pågått under hela året. Naturskolan har förberetts för uppstart 2021.

Biblioteket inledde med litteraturfestivalen SmåLit, och året övergick sedan i pandemins tecken med flexibla lösningar som Take Away, hemkörning, digitala tipsfilmer, 15 minuters besök enligt principen lämna, låna, gå och alla sittplatser plockades bort. Liksom övriga avdelningar har sport-, påsk-, och sommarlovsaktiviteter prioriterats. Andra programpunkter som pysselpåsar, tipspromenader, spök- tomtejakt, författarbesök och sagoläsningar har avlöst varandra. En ny biblioteksplan antogs.

Avdelningens anläggningar och friluftsliv har utfört omfattande arbete med covid-19-anpassade anläggningar. Stor del av personalen har varit utlånad till förskola, grundskola och fritidshem. Personaleffektiviseringar vid vakanser har genomförts och åter har säsongsanställningar i samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen blivit aktuellt. Ett utredningsarbete kring boulehall har genomförts. Pandemin har inneburit 1,5 mkr i förlorade intäkter.

Folkhälsosamordnaren har arbetat med sekreterarskapet och samordningen av stabsarbetet under pandemin samt även fungerat som samordnare för handlingsstöd till äldre och riskgrupper. Med uppstart under våren har ledning och samordning av arbetet med fokusområdena innovativ integration och utbildningsnivå karaktäriserat året. Arbetet har även lagts på projektledning av externt finansierade Hemma i Stoeryd-projektet.

Sammanfattning 2020; Anpassning, omställning, flexibilitet, uteblivna intäkter och kompensation

Aktiviteter för utvecklingsstrategin 2020 - 2023

Förvaltning och nämnd prioriterar fokusmålen innovativ integration och utbildningsnivå. Verksamheten arbetar strategiskt med integration i brett perspektiv och inriktar sig på minskat utanförskap. Fokus är också en långsiktig strategi för bildning i vid mening, vilket i förlängningen leder till utbildning. Ett främjandeperspektiv genomsvrar alla verksamheter.

Ett fokus på innovativ integration har i flera år inneburit riktade insatser på flera språk som språkcaféer, låna en Tranåsbo, projektet Hemma i Stoeryd samt uppsökande verksamhet och informationsspridning i Stoeryd. Ett samarbete med fastighetsägare i Stoeryd om utvecklingen av området har inletts. En HBTQ- temavecka på flera språk

arrangerades och en digital Kulturfestvecka och Konstaveny i samarbete med flertalet kulturföreningar och KULTIVERA med flera internationella inslag arrangerades. Kultur- och fritid har stöttat och stöttar vidare föreningars integrationsprojekt.

På tal om bildning och utbildning har förvaltning och nämnd fortsatt erbjudit nya bildningsmöjligheter och tillgängliggör mesta möjliga digitalt som föreläsningar, inspirationsträffar och utbildningsinsatser, ibland tillsammans med RF Sisu och övriga studieförbund. Samverkan med skolan med exempelvis uppstart av Naturskolan, EPIC och Länsstyrelsen, har pågått under året. Idrottsskolan samverkas med RF Sisu och föreningslivet och samverkan kring Barnens Naturstig i Östanåparken har pågått och pågår. SSPF samarbetet och flera utbildningsinsatser kring ANDTS har genomförts och uppstart av Hälsocenter – Livsstilsförändringen i samverkan med Regionen, flera förvaltningar, företagshälsovården och i förlängningen civilsamhället pågår.

Ekonomisk analys

Verksamhetsåret inleddes med en stram budgettilldelning och perioden mars-juni innebar intäktsförluster på anläggningssidan. Höstterminen fortsatte med minskande intäkter och i slutet av året stod det klart att 1,5 mkr fattades på grund av pandemin. Den kompensation för utlånad personal på 1,5 mkr som tillföll förvaltningen i slutet av året har inneburit att 2020 års inledande prognoser om ett mindre överskott på 3-400 tkr nästan nåddes. När räkneverket stannat visar resultatet ett överskott på 1,7 mkr.

Åtgärder för att sänka kostnaden 1 %

Personaleffektiviseringar har genomförts vid vakanser på anläggningssidan vilket lett till lägre servicegrad. Kombinations- eller säsongsanställningar i samverkan med parkavdelningen ger smartare hushållning. Inga vikarier har tillsatts vid nedgång till deltid inom administrationen vilket lett till lägre servicegrad och längre handläggningstider. Inga vikarier ersätter vid sjukdom på EPIC vilket resulterat i sämre förutsättningar för kvalitetsutveckling. Allmän återhållsamhet har präglat hela förvaltningens förhållningssätt vilket innebu-

rit lägre grad av kompetensutvecklingsmöjligheter. Uteblivna programpunkter och marknadsföring kring dessa har inneburit försämrad synlighet och livskvalitet för Tranåsborna.

Agenda 2030

Agendakopplingen i Strategi för hållbar utveckling gör att förvaltning och nämnd som redovisats tidigare satsat på integration, minskat utanförskap, digitalisering, tillgänglighet, ungdomsidrott- och kultur, samtidskonst, fortsatt utveckling av öppna mötesplatser, tätortsnära friluftsliv och förnyelse av traditionella högtider och evenemang. Även framtagandet av ett socialt hållbarhetsprogram kopplat till Agenda 2030 har inletts. Fokus är på målen 3, 4, 5, 10, 11, 12, 16.

Investeringar

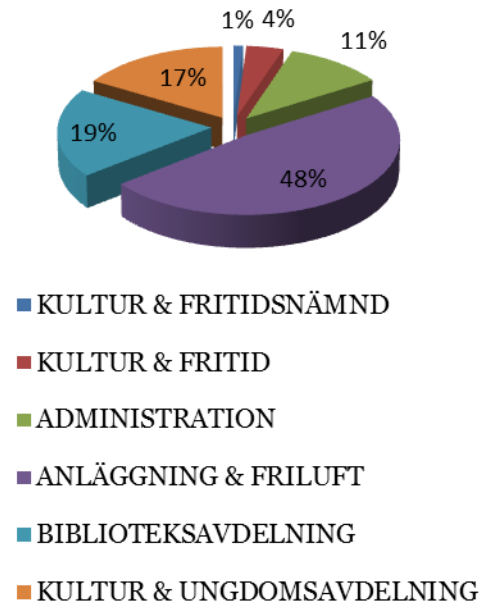
Ca 1,2 mkr har förbrukats av budgeterade 2,3 mkr. Fokus har lagts på omdaning av Eriksbergs museum, förbättringar i simhallen och fortsatt digital utveckling på alla avdelningar. Tillgänglighet och nya bildningsmöjligheter för Tranåsbor och besökare har stått i fokus.

Omvärldsanalys och framtid

Budgetutrymmet har på senaste åren minskat från drygt 4 % ned mot 3 %. Konsekvenserna kan beskrivas i termer av att folkhälsan äventyras, Tranås tappar i attraktivitet, varumärket försvagas och möjligheter för tillväxt minskar. Människors upplevelse av utanförskap och otrygghet riskerar att öka. Jämlikheten i samhället riskerar att minska och konflikter mellan olika intressen kan komma att framträda och eskalera. Detta innebär risk för ökande kostnader för socialtjänst och skola när främjandearbete får stryka på foten. Tranås har under tidigare år i jämförelse med andra kommuner i samma storlek stuckit ut som Musikkommun, Friluftslivskommun, Idrottsskolekommun, Ungdomskulturskommun, Samtidskonstkommun, Litteratur - Poesi och residenskommun. Forskning visar att satsningar på kultur- och fritidsområdet betalar sig i ökande folkhälsa och välbefinnande, högre utbildningsnivå och en förbättrad integration. En fortsatt satsning kan betala sig i minskande kostnader för socialtjänst, skola och arbetsmarknadsenhet.

Årsredovisning

(Mkr)	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	6 964	9 181
Personal kostnader	-17 415	-19 579
Övriga kostnader	-28 719	-30 694
RESULTAT	-39 170	-41 092
Avvikelse föreg år	-5%	
Investeringar	-1	-1

Barn- och utbildningsnämnd

Ansvarsområden

Barn- och utbildningsnämndens ansvarsområden är förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, särskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, kulturskola, elevhälsa och central skoladministration.

Ansvarig ordförande: Erik Nygårds

Ansvarig förvaltningschef: Cecilia Axelsson

Viktiga händelser under året

Under året har en organisationsförändring genomförts. Den innebär att det finns verksamhetschefer inom förskola, grundskola och gymnasium/kulturskola. Förändringen innebär på sikt en avsevärd kvalitetshöjning på arbetet inom förvaltningen och arbetet med rutiner samt ökad likvärdighet pågår. Under året har även arbetet med förberedelser för den nya HR- och arbetsmarknadsförvaltningen pågått. För barn- och utbildningsförvaltningens del innebär det att Vux Tranås och kommunaltaktivitetsansvar (KAA) övergår till den nya förvaltningen vid årsskiftet 2020/21.

Under 2020 har också ett intensivt besparingsarbete pågått. Detta har inneburit en minskad personalstyrka och allmänna besparingar inom alla enheter exempelvis när det gäller allt ifrån inköp av läromedel till fortbildningsinsatser. Antalet elever på språkinträdning har minskat, vilket lett till en organisationsförändring.

Renoveringen av Fröfallsskolan har fortlöpt enligt plan och i samband med skolstart i augusti 2020 kunde skolan tas i bruk. Särskola för åk 4-6 kunde också starta sin verksamhet på Fröfallsskolan i samband med höstterminsstarten.

Ängarydsskolan genomgår sedan hösten 2020 omfattande renoveringsinsatser. Elevhall och elevuppehållsrum kommer att användas efter sportlovet 2021 och de lektionssalar som renoveras beräknas kunna användas i slutet av vårterminen 2021. För att klara lokalbehovet i samband med renoveringsarbeten får elever i åk 6 på Hubbarpskolan sin undervisning i paviljonger på Holavedsgymnasiet. Några av grundskolans paviljonger har fått förlängt bygglov i ytterligare fem år och lokaler i det s.k. Wigénshuset lämnades vid årsskiftet.

Covid-19 ledde under våren 2020 till distansundervisning för Holavedsgymnasiets elever, vilket i sin tur innebar minskade kostnader för skolmat för dessa elever. Under hösten återgick undervisningen till att vara skolbaserad för att under årets sista

del återigen övergå till partiell distans eller distansundervisning. Kulturskolan har under senare delen av hösten haft distansundervisning och inom förskolan har de s.k. 15-timmarsbarnen rekommenderats att vara hemma, vilket i sin tur lett till minskat behov av vikarier. Pandemin har lett till ökad digitalisering och till samarbeten över enhets- och förvaltningsgränser.

Aktiviteter för utvecklingsstrategin 2020 - 2023

I Tranås kommuns strategier för hållbar utveckling har förvaltningen ett viktigt arbete för att öka antalet elever som lämnar skolan med godkända betyg/examen, vilket i sin tur leder till ökad sysselsättning, minskad arbetslöshet och ökade möjligheter till fortsatta studier.

Satsningar på utbildning av speciallärare, av personal inom språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) fortsätter, men fysiska träffar tar tillfällig paus i tider av pandemi liksom satsningar som drivs av utvecklingslärare. Ett strategiskt arbete med förvaltningens analysarbete pågår, men har på grund av pågående pandemi fått fortskrida i något långsammare takt.

Ekonomisk analys

Inför 2020 ställdes krav på att alla verksamheter inom förvaltningen skulle genomföra stora besparingar. Detta som en konsekvens av att nämnden 2019 redovisade ett underskott på -67 mkr. För att nå de ställda budgetmålen för 2020 har omorganisation av verksamhet och stora personalminskningar krävts. Vid årets början prognostiserades för ett underskott på -37 mkr, med besparingar inräknade.

Nettokostnaden för 2020 blev 496,9 mkr mot fastställd budgetram på 497,3 mkr. Detta innebär att nämnden har klarat sitt uppdrag att nå budget och redovisar ett överskott på 0,4 mkr.

Det förbättrade resultatet beror bland annat på att förvaltningen haft en positiv ekonomisk effekt av covid-19, att besparingarna varit större än förväntat, både gällande personal och övriga omkostnader, samt att statliga ersättningar varit högre än budgeterat.

Den positiva ekonomiska effekten av covid-19 är beräknad till ca 11 mkr. Statliga bidrag har erhållits som kompensation för sjuklönekostnader och uppgått till 4 mkr. Kostnad för skolmåltider har varit lägre i framförallt gymnasieskolan, eftersom distansundervisning bedrivits under delar av året.

Årsredovisning

Förskolans kostnader har varit lägre på grund av att det varit färre barn i förskolans verksamhet. Det har påverkat livsmedelskostnader samt behovet av vikarier.

Hela organisationen har under året genomfört omorganisation av sina verksamheter med stora personalneddragningar som följd. Personalkostnaderna har minskat 20 mkr mer än förväntat. Kostnader för skolskjuts har varit lägre än budget. Omkostnader har i alla verksamheter hållits nere till det yttersta, det gäller exempelvis kostnader för läromedel, förbrukning och utbildning.

Även intäkterna har under 2020 varit något högre än budgeterat. Det gäller framför allt ersättning från Skolverket och Migrationsverket.

Det ska också nämnas att nämnden 2020 fick en budgetförstärkning på 7,5 mkr, vilket förbättrat möjligheterna att nå budget.

Åtgärder för att sänka kostnaden 1 %

Varje rektor inom förvaltningen har fått i uppdrag att klara sin verksamhet utan någon kompensation för löneökningar. Detta innebär besparingskrav överstigande 1 %.

Agenda 2030

Arbete inom ramen för Agenda 2030 ingår i styrdokument och undervisningssituationer i olika delar av förvaltningens verksamhet. Byggnation i Östanåparken har påbörjats och under våren 2021 räknar förvaltningen med att komma igång med Naturskola i Östanåparken.

Investeringar

Investeringsbudgeten för 2020 uppgick till 6,3 mkr. På grund av det ekonomiska läget har investeringsnivån hållits ner till det yttersta. Investeringar för 2020 har uppgått till 1,8 mkr.

Uppgradering av trådlöst nätverk (WIFI) har genomförts på flertalet grundskolor. Detta har varit nödvändigt för att eleverna ska kunna använda digitala verktyg i sin undervisning och för att

kunna genomföra digitala nationella prov inom ett par år. Även några mindre investeringar i nödvändig utrustning, till både förskola och skola, har genomförts.

Omvärldsanalys och framtid

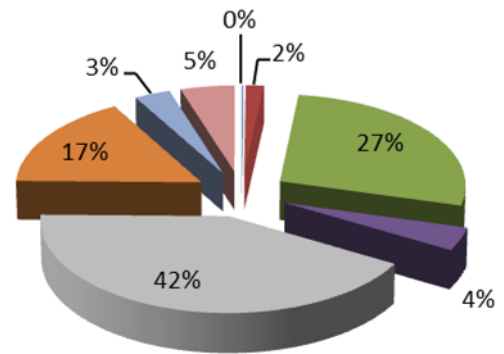
Enligt Tranås officiella befolkningsstatistik syns en stabilisering av antalet barn och elever de närmaste tre åren. Antalet nyfödda ökar dock under 2020, då födelsetalen är något högre än vanligt. I genomsnitt föds ca 200 barn varje år, men vid halvårsskiftet var antalet födda redan upp i 120. Mödravården ser i sin planering att antalet födda under 2020 med stor sannolikhet kommer bli högre än tidigare år. Vi ser också ett ökat antal elever på grundskolans högstadium samt på gymnasiet åren som ligger framför.

Barn- och utbildning arbetar med analys av lokalbehoven och med att tydliggöra de behov som finns framöver. Förvaltningen lämnade lokalerna i Wigénshuset vid årsskiftet och behöver inom en femårsperiod ha en långsiktig lokalförsörjning som ersättning för paviljonslösningar, alternativt fortsatta paviljonslösningar av mera permanent karaktär. Behov av utbildad personal samt konkurrens om densamma torde även framöver vara att vänta. Det finns även ett stort behov av fortsatta satsningar på elev- och personaldatorer i verksamheterna. Detta är investeringar som prioriteras de närmaste åren.

Oro finns över vad de stora besparingarna inom förvaltningen leder till, både när det gäller personalens mående och elevers måloppfyllelse. Skollagen ställer krav på att alla elever ska ges förutsättningar att utvecklas så långt det är möjligt, och rektor får inte hänvisa till besparingar för att avslå särskilt stöd. I nuläget är grundskolan underfinansierad men klarar sin grundbemanning på grund av ett stort statsbidrag. Framöver måste grundbemanning för grundskolan kunna finansieras inom förvaltningens budgetram.

Årsredovisning

(Mkr)	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	113 584	102 754
Personal kostnader	-388 139	-412 248
Övriga kostnader	-222 376	-231 460
RESULTAT	-496 931	-540 954
Avvikelse föreg år	-8%	
Investeringar	-2	-7

- BARN- & UTBILDNINGSNÄMND
- KULTURSKOLA
- FÖRSKOLA
- FRITIDSHEM
- GRUNDSKOLA/GRUNDSÄRSKOLA
- GYMNASIESKOLA/GYMNASIESÄRSKOLA
- VUXENUTBILDNING/SFI
- BU GEMENSAMT

Socialnämnd

Ansvarsområden

Arbetsmarknadsåtgärder, barn- och ungdomsvård, familjerätt och familjerådgivning, färdtjänst/riksfärdtjänst, försörjningsstöd, hälso- och sjukvård, insatser till personer med funktionsnedsättning (LSS/SFB), insatser till personer med funktionsnedsättning (SoL), integration inkl. boendesamordning, tillstånd och tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning, vård för vuxna med missbruksproblem, vård och omsorg om äldre samt övriga insatser till vuxna.

Ansvarig ordförande: Magnus Nordgren

Ansvarig förvaltningschef: Lasse Jansson

Viktiga händelser under året

År 2020 har varit ett år ”på undantag”, där delar av nämndens ordinarie verksamhet har minskat eller pausat. Istället har förvaltningen behövt säkerställa en så begränsad smittspridning inom verksamheterna som möjligt, eftersom viruset har inneburit ett direkt hot mot både hälsa och liv för förvaltningens kunder, samt ett hot mot verksamheternas grundläggande förmåga att utföra sitt uppdrag i form av hög sjukfrånvaro. Pandemin är inte över, men det arbete som utförts av medarbetare och chefer under 2020 har varit effektivt och, sett i ett nationellt sammanhang, framgångsrikt.

Aktiviteter för utvecklingsstrategin 2020 - 2023

Förvaltningen har inte haft några aktiviteter för att bidra till att utvecklingsstrategins mål realiserar.

Ekonomisk analys

Under 2020 hade socialnämnden en tilldelad budgetram på 481,3 mkr. Inför 2020 var den budgeterade nettokostnaden 492,5 mkr, vilket innebar att året inleddes med ett underskott på 11,2 mkr. Resultatet för socialnämnden blev 487,6 mkr, vilket innebar ett underskott på 6,3 mkr.

Det går inte att exakt veta vilken påverkan covid-19-pandemin har haft på det ekonomiska resultatet. Förvaltningen har bokfört uppenbart pandemi-relaterade kostnader på 6,5 mkr, men vilka de sekundära effekterna/kostnaderna har varit har inte gått att fastställa. Exempelvis har utbetalningar av försörjningsstöd ökat under året. Antalet insatser till barn och unga har ökat under året. I vilken omfattning beror dessa ökningar på pandemin? Socialnämnden har också erhållit statsbidrag som kompensation för ökade kostnader till följd av pandemin. I resultatet är 3,7 mkr av sådana intäk-

ter inräknade. Om man utgår från resultatet av dessa kostnader och intäkter har pandemin kostat nämnden cirka 3 mkr, men det finns sannolikt andra pandemirelaterade ekonomiska effekter i resultatet.

Hemtjänst och hemsjukvård

Hemtjänsten och hemsjukvården har gjort ett överskott på 3,8 mkr. Den kan bland annat förklaras med att hemsjukvården inte lyckats rekrytera i den omfattning man har haft behov (+ 2,6 mkr) och att avtal med anhörigvårdare avslutats (+0,8 mkr). Ett av hemtjänstområdena, Berget, har också redovisat ett överskott (1,3 mkr). Övriga delar av den traditionella hemtjänsten visar stora underskott på sammanlagt 5 mkr. Detta underskott kan delvis förklaras med att bemanningseffektiviteten i samtliga grupper har varit lägre sedan beslut tagits att inte nyttja personal i flera arbetsgrupper under arbetspasset. Detta beslut togs för att minimera risken för att sprida covid-19 mellan arbets- och kundgrupper. Behoven hos hemtjänst- och hemsjukvårdskunder har överlag ökat.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen har gjort ett underskott på 13,6 mkr. Covid-19 har orsakat att fler individer varit i behov av försörjningsstöd. IVO-beslut och lärdomar gällande LVM-processen har gjort att förvaltningen beviljat fler klienter vård i enlighet med lagstiftningen. LVM-vård är mycket dyrt och tyvärr leder den sällan till bestående förändringar. På grund av brist på flexibla och innovativa hemmaplanslösningar har ett ökat antal barn och ungdomar placerats. Det har skett en ökning av tung kriminalitet vilket innebär att framför allt pojkar och unga män har dragits in i verksamhet som är full av risker och som är svår att ta sig ur.

Förvaltningen har inte fått migrationsmedel i den utsträckning som var planerad. Rekryterings-svårigheter har medfört konsultkostnader. Avsaknad av egna gruppbofastadsplatser har medfört kostnader för externa placeringar.

Stöd och omsorg

Budget för personlig assistans har varit baserad på Försäkringskassans ersättningsnivå och denna har varit cirka 4 mkr lägre än verksamhetens faktiska personalkostnader. Trots detta har sektionen redovisat ett överskott på 0,8 mkr. Anledningarna till överskottet är bland annat minskade personalkostnader inom daglig verksamhet, ersättning från Försäkringskassan för sjuklönekostnader, minskade kostnader för avlösarservice och ledsagning,

intäkter för momsåtersökning av hyror för 2018-2020 samt förändrad schemaläggning inom personlig assistans.

Särskilt boende för äldre

Särskilt boende för äldre har gjort ett överskott på 0,5 mkr. I detta resultat har hela äldreomsorgens och hemsjukvårdens extra kostnader för covid-19 ingått. Den privata driften av Råsvägen, som har redovisat ett underskott på 1 mkr, har också ingått i sektionens ekonomiska resultat. Sammantaget innebär detta att kommunens särskilda boenden som drivs i egen regi har levererat ett överskott på 3 mkr.

En satsning som har gjorts (men där kostnaden delvis belastat hemsjukvårdens budget) och som har haft stor positiv effekt på personalens arbetsmiljö är nya höj-/sänkbara sängar och taklyftar. Skulle sektionen själv ha burit denna kostnad med egna medel hade denna kvalitetshöjande satsning tagit många år att realisera.

Åtgärder för att sänka kostnaden 1 %

Schemaförändringar inom personlig assistans har genomförts. Minskade beställningar av mat till särskilda boenden. Minskad kompetensutveckling.

Agenda 2030

Verksamheterna har inte haft några planerade aktiviteter gällande Agenda 2030.

Investeringar

Investering på cirka tio mkr har genomförts. I stort sett hela denna investering har varit avseende Digital agenda (IT) och införande av nytt verksamhets-system. Renovering av Rås gård har gjorts.

Omvärldsanalys och framtid

Äldreomsorgen står inför stora utmaningar de kommande åren. Andelen äldre i Tranås kommun växer och med det kan kommunen förvänta sig ett ökat behov av äldreomsorg. Samtidigt kommer det sannolikt ställas högre krav på kommunens ansvar avseende sjukvård (s.k. Nära vård). Dessa utmaningar kräver förändrade arbetssätt och ett förändrat sätt att organisera socialtjänstarbetet.

- Andelen demensboendeplatser på de fem särskilda boendena i Tranås kommun behöver öka.

- Nya arbetssätt och en framtidsanpassad äldreomsorgsorganisation behöver utredas.
- Attraktiviteten som arbetsgivare så att rekrytering av rätt kompetens säkerställs behöver förstärkas.

År 2021 kommer Tranås kommun genomföra en större organisationsförändring, vilket för socialnämnden innebär att verksamheter som ansvarar för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser flyttas över till den nya HR- och arbetsmarknadsförvaltningen. Omorganisationen kommer bland annat kräva nya rutiner och samverkansformer, vilket kommer ta tid att implementera.

Förändringar i lagstiftningen kommer att påverka socialnämndens verksamhet, även om det i dagsläget inte är möjligt att säga på vilket sätt. Barnkonventionen har blivit lag och de märkbara effekterna i rättspraxis kommer i takt med att domstolar fattar beslut i ärenden. Dessutom kommer socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), samt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) sannolikt att förändras någon gång de närmast följande åren.

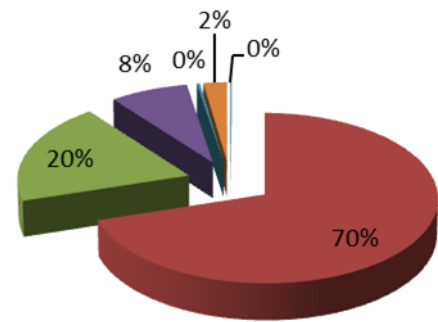
Nya mer ändamålsenliga lokaler för den dagliga verksamheten har förbättrat socialnämndens möjligheter att tillhandahålla verksamhet och sysselsättning. Samtidigt fortsätter behovet av sådan verksamhet att öka. Förvaltningen anser att det finns ett behov av att engagera både kommunen i sin helhet och näringslivet i ett gemensamt arbete för att öka tillgången på ändamålsenliga arbetsplatser för medborgare med funktionshinder.

Socialnämnden har fortsatta behov av nya eller mer ändamålsenliga lokaler, exempelvis gruppbostad LSS och psykiatriboende.

Den pågående pandemin kommer sannolikt ha långvariga konsekvenser inom socialnämndens ansvarsområde och för Tranås kommun i sin helhet, vid sidan av virusets direkta sjukdomspåverkan på kunder och medarbetare. Det kan röra sig om ökade behov av försörjningsstöd, förändrade krav på äldreomsorgen och ökade behov av insatser för barn och unga.

Årsredovisning

(Mkr)	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	111 103	114 715
Personal kostnader	-359 633	-358 143
Övriga kostnader	-239 075	-242 123
RESULTAT	-487 604	-485 551
Avvikelse föreg år	0%	
Investeringar	-7	-1

- SOCIALNÄMND
- VÅRD & OMSORG
- INDIVID & FAMILJEOMSORG
- SO GEMENSAMT
- FLYKTINGMOTTAGNING
- ARBETSMARKNADSÅTGÄRDER

Tranås Stadshus AB

Ansvarsområden

Tranås Stadshus AB är ett helägt dotterbolag till Tranås kommun och syftet är att äga och förvalta aktier och värdepapper. Tranås Stadshus AB har två dotterbolag; Tranås Energi AB och AB Tranås-bostäder. Tranås Stadshus AB har från och med 2015 en bolagsstyrelse som utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Viktiga händelser under året

Under 2014 såldes dotterbolaget Tranås Industriefastigheter AB med befintlig fastighet Skytteln 19 (Sommenforum).

En miljöutredning startades under slutet av 2014 för att undersöka eventuellt behov av sanering av befintlig mark på fastigheten Skytteln 19. Kostna-

derna har totalt uppgått till 7,0 mkr och har belastat Tranås Stadshus AB. Under 2020 har Länsstyrelsen ställt ytterligare krav på utredningar vilka har påbörjats under året och kommer att fortsätta under 2021.

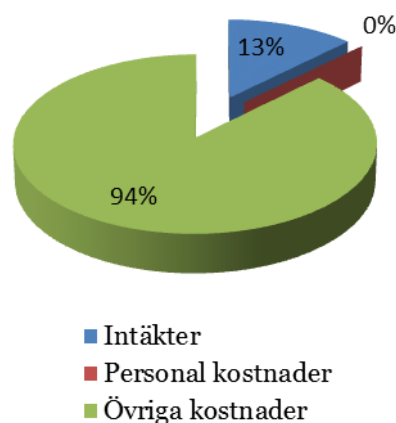
Ekonomisk analys

Bolagets resultat visar en förlust på -4,2 mkr efter finansnetto. Budgeterat resultat för helåret 2020 är en förlust om 4,6 mkr.

För verksamhetsåret 2020 har kommunfullmäktige beslutat om anteciperad utdelning på 10 mkr till ägaren Tranås kommun, vilken genomförs efter årsstämman 2021.

Budgeterade kostnader i bolaget avser räntekostnader samt administrativa kostnader.

(Mkr)	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	7 05	7 80
Personal kostnader	0	0
Övriga kostnader	-4 894	-5 208
RESULTAT INNAN BOKSLUTS- DISPOSITIONER	-4 190	-4 428
Avvikelse föreg år	-5%	

Tranås Energi AB

Ansvarsområden

Elhandel, Elnät, Kraftvärme, Fibernät, Vattenkraft, Energitjänster

Ansvarig ordförande: David Hultman

Ansvarig VD: Niklas Johansson

Viktiga händelser under året

Utbyggnaden av fjärrvärme till Höganlofts industriområde är klart, vilket på ett betydande sätt kommer öka fjärrvärmeförsäljningen och därmed också underlag för förnybar elproduktion. Den första kunden är nu också ansluten. Utbyggnad av fiber på resterande landsbygd pågår, vilken när den är färdigställd kommer innebära i princip 100 % täckning i Tranås kommun. Projektet kommer slutföras hösten 2021. Utbyte av turbin och generator i Forsnäs och Visskvärns vattenkraftstationer pågår och kommer slutföras under första halvåret 2021. I början av året har bolaget bytt grafisk profil och lanserat en helt ny hemsida. Syftet med detta är att på ett tydligt sätt spegla bolagets värderingar och det bolaget ska stå för och då inte minst avseende bolagets miljöprofil. Den för 2020 fastställda affärsplanen har i stort sett följts.

Aktiviteter för utvecklingsstrategin 2020 - 2023

Bolaget har ett nära samarbete med olika utbildningsanordnare såsom grundskola, gymnasier, yrkesutbildning men också universitet och högskola. Inom ramen för detta erbjuder bolaget PRAO, praktikplatser och möjlighet till examensarbete. Ett utökat samarbete med Holavedsgymnasiets el- och energiprogram är också under utveckling. Bolaget tillhandahåller viktig infrastruktur i form av el, värme och fiber till befintliga företag inom kommunen men givetvis också i samband med nyetableringar. Detta ska bolaget göra på ett så kostnadseffektivt, samordnat och serviceinriktat sätt som möjligt. Utvecklingsstrategin är i tillämpliga delar integrerad i den reviderade affärsplanen för 2021 och framåt.

Ekonomisk analys

Bolaget redovisar ett resultat under budget. Då det varit varmare än normalt under en stor del av året uppstår en negativ resultatpåverkan avseende fjärrvärme men också till viss del avseende elnät. Den helt dominerande orsaken är dock de under året exceptionellt låga elpriserna, vilket har fått en mycket stor negativ resultatpåverkan och då avseende bolagets egen elproduktion. Till del har det

kompenserats av att bolaget sålt utan kostnad erhallna men ej utnyttjade utsläppsätter. Påverkbara intäkter och kostnader ligger dock i fas med eller bättre än budgeterat. Föregående år redovisade bolaget ett resultat betydligt över budget och läggs de två årens resultat samman uppfyller bolaget ägarens avkastningskrav om 9 % på eget kapital för 2019 och 2020.

Åtgärder för att sänka kostnaden 1 %

Bolaget bedriver ett kontinuerligt arbete med att bedriva verksamheten så kostnadseffektivt som möjligt. Därutöver pågår olika projekt, t.ex. syftande till att öka effekt och elverkningsgrad i kraftvärme-produktionen och ett par andra för att minska värme- och elförluster i respektive distributionsnät m.m. Dessutom pågår ett projekt avseende automatiserade kundprocesser och digitaliserad kundkommunikation.

Agenda 2030

Agenda 2030 med de 17 globala målen för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet skall enligt bolagets affärsplan vara en vägledande och integrerad del i Tranås Energis verksamhet. Särskilt fokus är på mål nr 7, 13 och 15.

Investeringar

Bruttoinvesteringarna har uppgått till 65,6 mkr. De tre större investeringarna under året är utbyggnad av fjärrvärme till Höganlofts industriområde, återstående etappen av fiber på landsbygden samt byte av turbin och generator i Forsnäs och Visskvärns vattenkraftstationer. Därutöver löpande reinvesteringar i produktions- och distributionsanläggningar. Investeringarna ligger inom ramen för budgeterade nivåer och upprättade kalkyler.

Omvärldsanalys och framtid

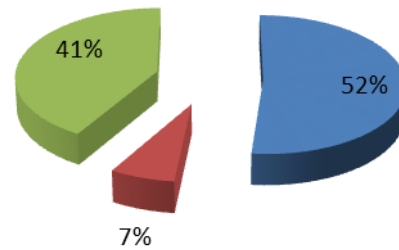
Vid en branschjämförelse står sig bolaget mycket väl vad gäller ekonomiska nyckeltal, har konkurrenskraftiga priser och mycket höga värden i genomförd Nöjd kund index. Bolaget har också ett starkt varumärke med en tydligare miljöprofil än flertalet andra energibolag. Bolagets insatser för miljöanpassad vattenkraft och biologisk mångfald får fortsatt stor nationell uppmärksamhet och genererar en betydande tillväxt vad gäller antal nya elhandelskunder.

En stor utmaning framöver är vilka krav som kommer ställas på och därmed vilka investeringar som ska prioriteras i elnätet med avseende på ökad intermittent elproduktion, främst i form av mikroproduktion, men också med avseende på framtida energilagring liksom krav på ökad kapacitet till

Årsredovisning

följd av att en allt större del av fordonsflottan kommer utgöras av elfordon.

(Mkr)	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	247 060	279 771
Personal kostnader	-32 585	-36 670
Övriga kostnader	-198 846	-221 591
RESULTAT	15 629	21 510
Avvikelse föreg år	-27%	
Investeringar	-65,6	-81,6

- Intäkter
- Personal kostnader
- Övriga kostnader

AB Tranås bostäder

Ansvarsområden

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Tranås kommun äga, förvärva, avyttra, bebygga och förvalta fastigheter omfattande bostäder, kommunala verksamhetslokaler, kommersiella lokaler och industrilokaler. På uppdrag förvalta kommunala fastigheter. Bolagets verksamhet kan därtill omfatta uppförande av småhus för försäljning. AB Tranås bostäder är ett helägt dotterbolag till Tranås Stadshus AB.

Styrelseordförande: Krister Rydholm

Verkställande direktör: Magnus Nilsson

Viktiga händelser under året

Under 2020 har styrelsen i AB Tranås bostäder beslutat att förvärva bolaget Sømmens Strand AB. Enligt bolagets ägardirektiv ska förvärv av bolag godkännas av kommunfullmäktige i Tranås kommun, vilket skedde i kommunfullmäktiges möte i juni. I det förvärvade bolaget ingår fastigheterna Tranås Grytbäcken 3:5 samt 3:7, där detaljplanen tillåter byggnation i strandnära läge. Marken måste dock saneras från föroreningar innan exploatering kan påbörjas.

Bolaget har förvärvat fastigheten Ametisten 3 från Tranås kommun. På fastigheten Ametisten 3:1 uppförs ett LSS-boende med sex lägenheter och gemensamhetsytor. Planerad inflyttning hösten 2021. Fastigheten kommer att hyras ut till Tranås kommun efter godkännandet av hyresavtal i kommunstyrelsen i juni 2020.

Under 2020 beslutade styrelsen om att bolaget investerar cirka 17 mkr för åtgärder av de innemiljöproblem som upptäckts på Ångarydskolan. Arbetet omfattar ny takkonstruktion, ventilerade golv samt nya ytterväggskonstruktioner.

Som en del i bolagets miljöarbete har bolaget under 2020 förvärvat 5700 andelar i Bredstorp Sol Ekonomisk förening. Det innebär att AB Tranås bostäder är den största andelsägaren. Samtliga av bolagets bostadsfastigheter får nu fastighetsel från solenergi.

Aktiviteter för utvecklingsstrategin 2020 - 2023

Innovativ integration:

Området arbetar vi aktivt med. Vi kommer ta emot praktikanter från kunskapslyftet när normal verksamhet råder igen. Tillsammans med Hyresgästföreningen planerar vi aktiviteter samt att upplåta

HGF-lokaler för läxhjälp. Vi satsar på informationsaktiviteter till hyresgäster för bättre integration. Aktiviteter: sortering av hushållsavfall, skötsel av tvättstugor med mera.

Företagsklimat:

Vårt mål är att ge god service till våra hyresgäster och i dessa tider vara lyhörda för de bekymmer som uppkommer på grund av rådande pandemi.

Utbildningsnivå:

Våra aktiviteter för att bidra till att detta mål nås är att sköta lokalerna väl och arbeta strukturerat med skötsel och underhåll av fastighetsbeståndet. Det finns dock hot som vi inte råder över själva, exempelvis trångboddhet, åldrande fastighetsbestånd som kräver investeringar avseende lokalanpassningar för en modernare pedagogik. Detta innebär över tid högre lokalkostnader.

Kommunikationer:

Detta är ingenting som bolaget kan påverka men området är väldigt viktigt utifrån kommunens utveckling och tillväxtmål.

Ekonomisk analys

Bolaget redovisar för år 2020 ett resultat efter finansiella poster på cirka 11,4 mkr. Detta är i nivå med den budget som lagts för året. Bolagets intäkter uppgår till cirka 165,9 mkr för året, vilket är 1,8 mkr lägre än budgeterat. Detta beror bland annat på det erbjudande om hyresrabatt som givits hyresgäster inom de branscher som tillhör de som ansetts särskilt utsatta med anledning av pandemin och som omfattades av det beslut om möjlighet till hyresrabatt som regeringen gav under året. Utöver denna situation har bolaget även fått större intäktsbortfall än budgeterat med anledning av evakueringslokaler kopplat till underhållsprojekt under året.

I analysen av bolagets kostnader finns såväl positiva som negativa avvikelser gentemot budget. Bland de negativa avvikelserna noteras högre kostnader för underhåll och felavhjälpande åtgärder. Bland de faktorer som påverkat utfallet finns genomförda åtgärder vars behov uppmärksammats under året och som framkommit först efter antagen budget. Ett exempel är de inomhusmiljöproblem som åtgärdas på Ångarydskolan och som delvis belastar resultaträkningen för 2020. I flera projekt som genomförts under året har det framkommit potentiella inomhusmiljöproblem som åtgärdats, bland annat kopplade till byggnadsår. Detta har inneburit merkostnader som påverkat budgettraden för underhåll.

Klassificeringsförändringar av underhållsåtgärder har även inneburit minskade avskrivningar jämfört med budget. Förutom detta har även tidsförskjutningar av projekt inneburit att storleken på avskrivningarnas utfall blivit lägre än budgeterade. Sammantaget förklarar dessa faktorer de skillnader i kostnadsmassan som resulterat i utfallet jämfört med budgeterad nivå.

Bland de kostnader som har ett lägre utfall än budgeterat finns främst förstudier och personalkostnader. I budget togs höjd för möjligheten till mer förstudier än vad som blivit fallet.

En faktor som påverkar är vilka beslut som tas i processen kring förstudier som utförs och om projekten beslutas genomföras eller ej. Gällande personalkostnader är det främst den framskjutna lönerörelsen i kombination med pandemin som förklarar att utfallet är lägre än den budgeterade nivån för året. Utbildningar och personalaktiviteter har fått ställas in och skjutas fram på grund av den svåra smittspridningen av covid-19. Under året har bolaget även tagit del av den möjlighet till reducerade arbetsgivaravgifter som funnits, vilket också sänkt bolagets kostnader för sociala avgifter. Även bolagets finansiella kostnader har utfallit på en lägre nivå än budgeterat. Detta med anledning av att räntorna under år 2020 varit fortsatt låga och behovet av upplåning har också varit lägre än budgeterat.

Åtgärder för att sänka kostnaden 1 %

Bolaget arbetar inte med detta, utan arbetar utifrån ägarens krav i bolagets ägardirektiv.

Agenda 2030

I bolagets affärsplan styr vi aktivt att våra beslut ska tas med fokus på målen i Agenda 2030. Initialt arbetar vi med minskad klimatpåverkan.

Investeringar

De större investeringar som slutförts under 2020 är ombyggnation av Snäckan 1 (Ångaryds förskola), utfall 22,5 mkr, investeringsbudget 18,3 mkr (hyresgrundande belopp) samt bolagets underhållskostnader 4,2 mkr. Om- och tillbyggnadsprojektet vid Korsörten 2 (Fröafallskolan), utfall 77,8 mkr

(hyresgrundande belopp), projektbudget 75,2 mkr samt bolagets underhålls- och lokalanpassningskostnader 6,5 mkr.

Omvärldsanalys och framtid

Vid en jämförelse med övriga bostadsbolag i regionen är våra hyresgäster nöjda med Tranås bostäder som hyresvärd. Detta enligt hyresgästföreningens enkät inför årshyresförhandlingen 2021. Det goda resultatet stärker oss i vårt fortsatta arbete som en god hyresvärd.

Vi ser nu att tillgången på hyresrätter i Tranås är god. Inför framtida investeringar bör vi se över vilka upplåtelseformer vi ska erbjuda. Enligt kommunens tillväxtmål bör vi producera 25–50 lägenheter årligen.

Vi har ett högt lokalutnyttjande av de kommunala verksamhetslokalerna. Det bidrar till ökat slitage på lokalerna och en ökad risk för inomhusmiljöproblem och ställer därmed höga krav på oss som fastighetsägare. Åldersstrukturen på fastighetsbeståndet bidrar även till relativt höga underhållskostnader och det påverkar även omfattningen i vår underhållsbudget som har en fortsatt hög nivå.

Tillsammans i lokalgrupper med de kommunala verksamheterna arbetar vi strukturerat för en god lokalplanering och god kommunikation på strategisk och operativ nivå. Gemensamt konstaterar vi att det finns behov av modernisering samt nya lokaler inom barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen.

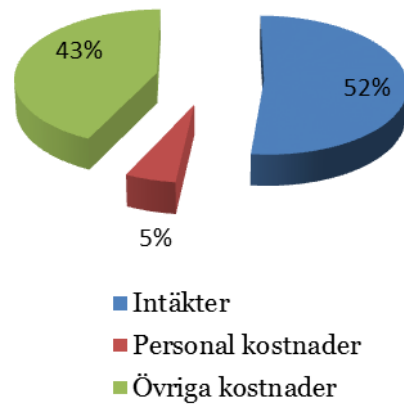
För våra kommersiella lokaler är vakansgraden låg men det finns flera orosmoln på grund av rådande pandemi. Många verksamheter har drabbats hårt och där har Tranås bostäder försökt medverka på ett positivt sätt för att underlätta för fortsatt verksamhet genom bland annat erbjudande om hyresrabatt utifrån beslut tagna av regering och riksdag.

Tranås bostäder har väldigt goda förutsättningar för att fortsatt kunna erbjuda en god och kvalitets-säkrad förvaltning av bostäder och lokaler och på detta sätt bidra till utvecklingen av Tranås. En attraktiv plats att leva, bo och verka i.

Årsredovisning

Tranåsbostäder

(Mkr)	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	165 907	161 795
Personal kostnader	-16 900	-17 730
Övriga kostnader	-137 610	-131 353
RESULTAT	11 397	12 712
Avvikelse föreg år	-10%	
Investeringar	-75,6	-113,8

Östanå Parken AB

Östanå Parken AB är ett helägt bolag av Tranås kommun. Bolaget bedriver ingen verksamhet utan äger endast parkmark. Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga, utveckla och förvalta Östanåparken och därmed förenlig verksamhet.

Östanå Parken AB:s bolagsstyrelse utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Bolaget med marktillgång förvärvades år 2014. De investeringar som utförs i parken sker i Tranås kommuns regi och målet är att skapa en attraktiv park som ska vara tillgänglig för alla målgrupper. Kommunen har tagit fram ett planprogram utefter medborgardialog.

Under åren 2014-2020 har kommunen investerat i Östanåparken till en kostnad av 4,5 mkr. Investe-

ringarna består av rökning, planteringar, iordningsställande av promenadvägar, belysning, utegym, naturlekplats, frisbee-golfbana, skyltar med mera.

Sommaren 2016 invigdes gång- och cykelbron (5,2 mkr) som förbinder Östanåparken med Östra vägen.

2017 erhöles LONA-bidrag från Naturvårdverket för att genomföra naturinventering.

Ytterligare LONA-bidrag beviljades 2019 för upprättande av naturskola.

Under 2020 har LONA-bidrag beviljats till skyltar om naturvärden och orienteringskarta samt en naturstig (sagostig) för barn.

Arbetet med naturskola, naturstig och skyltar pågår. En invigning av ovan beräknas ske under senvåren 2021.

Tranås United AB

Ansvarsområden

- Marknadsföring och kommunikation
- Näringsliv
- Turism och medborgarkontor

Enligt ägardirektiven är Tranås Uniteds (TU) övergripande målsättning att arbeta för en positiv befolkningstillväxt i Tranås kommun så att kommunens mål om 25 000 invånare år 2040 uppnås. TU ska främja målet genom att arbeta för att kommunens näringsliv ska växa och utvecklas.

Ansvarig ordförande: Johnny Hansen

Ansvarig VD: Pär-Anders Davidsson

Viktiga händelser under året

Det har under året bedrivits ett omfattande arbete med att kontakta olika aktörer för att se på möjligheter för nyetableringar inom kommunen. Bolagets näringslivschef Birger Boström har under året besökt ett stort antal företag i kommunen för att kartlägga behoven inom näringslivet.

Inventering och identifiering av industri och tomtmark har genomförts tillsammans med utvecklingsavdelningen samt externa mark- och fastighetsägare.

Arbetet inom Fokusgruppen för Näringsliv har under året fortlöpt och operativt arbete med en rad olika arrangemang kopplat till handel- och besöksnäring har genomförts och planerats inom olika projektgrupper.

Fusionsprocessen som inleddes 2019 har under året fortlöpt och fusionen av bolaget Tranås Information & Media AB som tidigare ägdes av Tranås Handel är nu genomförd. Strategi- och organisationsarbete för verksamheten inom TU 2020-2022 har färdigställts under hösten.

Från slutet av februari månad har verksamheten till stor del inriktats på att hantera covid-19-pandemin med alla utmaningar inom näringsliv och kommunikation. TU Supportpaket skapades i ett tidigt skede för att supporta näringslivet och internt har vi fått arbeta med alternativa arrangemang och stora förändringar har skett för hela verksamheten. Stora utmaningar för näringslivet i Tranås ligger framför oss varför vi fortsätter med TU Supportpaket. Bolaget har fått ta extra kostnader utöver budget för att säkerställa verksamheten, supporta näringslivet för att rädda verksamheter och arbetstillfällena i Tranås. Många aktörer tappade under året stora delar av sin omsättning och

flera företag har kämpat med omdaning av sina verksamheter. Vi har kunnat konstatera att pandemin slagit olika hårt beroende på vilken bransch man befinner sig i.

Arbetet har under året intensifierats med den nya Webbportal för www.tranas.se som ska säkerställa kraven på tillgänglighetsanpassning för kommunens hemsida enligt det nya regelverket som trädde i kraft i september 2020.

Aktiviteter för utvecklingsstrategin 2020-2023

Övergripande verksamhetsmål är att aktivt medverka till att Tranås kommun växer till 25 000 invånare 2040. Aktiviteter sker genom:

- Marknadsföring av Tranås som bostads och etableringsort för företag.
- Marknadsföring av Tranås som turist och besöksort.
- Tillskapande av projekt, arrangemang och evenemang med syfte att utveckla näringsliv och handel.

Ekonomisk analys

Ägarna för bolaget har i ägardirektiven inte angett någon procentuell avkastning. Bolaget ska säkerställa maximal verkningsgrad på det av ägarna insatta kapitalet och finansiering samt öka självfinansieringsgraden. Finansiering från Tranås kommun har under året uppgått till 5,9 mkr och bolaget har hållit sig inom budgetramen. I denna finansiering ingår kostnad för uppdragen bolaget utför åt Tranås kommun för:

- Marknads och kommunikationsavdelning
- Näringslivsarbete och näringslivsutveckling
- Turistbyrå med turism och destinationsutveckling
- Tranås Direkt medborgarkontor

Effekterna under rådande situation med covid-19 har inneburit att bolaget totalt sett försämrat sitt resultat för helåret 2020. Detta har dock inte påverkat den kommunala finansieringen.

Åtgärder för att sänka kostnaden 1 %

Bolaget har ansträngt sig för att hantera och utveckla samtliga delar i verksamheten, öka verkningsgraden och samtidigt hållit nere kostnaderna.

Agenda 2030

Verksamheten har Agenda 30 som målbild när vi agerar i våra interna arrangemang och genom hur vi belyser behovet av bl.a. cirkulär ekonomi inom näringslivet.

Investeringar

Inga egna interna investeringar har genomförts under året. Bolaget har arbetat med Tranås nya webbportal och Tranås kommuns hemsida www.tranas.se för tillgänglighetsanpassning, detta kan ses som en investering inom digitalisering och kommunikation.

Omvärldsanalys och framtid

Bolaget arbetar aktivt med att supporta hela näringslivet genom utveckling och förändring av verksamheterna i företagen. Detta sker i samarbete med olika näringslivsaktörer och organisationer. Tranås står inför utmaningar gällande digitalisering och omställning inom alla områden och näringsgrenar. Kommunikation, logistik och kompetensförsörjning är viktiga fokusområden för ut-

vecklingen av hela kommunen. En del företag har fortsatt stora utmaningar i en vikande konjunktur och genom följd effekter av covid-19 men vi konstaterar att näringslivet i Tranås trots allt står sig starkt och har en positiv framtidstro. Konstaterar att arbetslösheten bland unga i Tranås fortsatt är hög. Detaljhandeln sticker ut positivt i Tranås jämfört med övriga kommuner i Sverige men besöksnäringen främst inom hotell och restaurang står inför stora utmaningar med färre antal utländska turister.

Allt sammantaget ger att Tranås United AB som bolag har ett fortsatt viktigt uppdrag såsom sammanhållande katalysator för utvecklingen av Tranås inom många olika områden.

Revisionsberättelse

Revisorerna i Tranås kommun

Undertecknade revisorer, som är av kommunfullmäktige i Tranås kommun utsedda att granska kommunens räkenskaper och förvaltning för år 2020, får efter verkställt uppdrag lämna följande revisionsberättelse. Vi har granskat kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet samt årsredovisning och räkenskaper för 2020. Genom de utsedda lekmannarevisorerna har granskning skett av Tranås Stadshus AB och dess dotterbolag AB Tranås bostäder och Tranås Energi AB inkl. dess dotterbolag samt Östanå Parken AB.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återredovisning till kommunfullmäktige. Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och redovisning och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med kommunfullmäktiges uppdrag. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

KPMG har biträtt kommunrevisionen och lekmannarevisionen. Följande granskningsprojekt har genomförts och avsett verksamhetsåret 2020: Granskning av kommunens årsbokslut och delårsbokslut, grundläggande granskning inkl. riskanalys, granskning av kommunens säkerhets- och krisberedskapsarbete. Vi har haft stort fokus på nämndernas ekonomistyrning under året. För samtliga granskningar har upprättats revisionsrapporter som skickats till berörd nämnd/styrelse för yttrande. Revisionsrapporterna skickas till kommunfullmäktige för kännedom. Till revisionsberättelsen hör utöver ovan angivna revisionsrapporter också revisionsberättelser och granskningsrapporter för bolagen, vilka biläggs till denna revisionsberättelse.

Redogörelse för årets granskning av årsbokslutet 2020 samt synpunkter på den kommunala verksamheten och ekonomin framgår av den bilagda bokslutsrapporten från KPMG.

Ansvarsfrihet

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder och beredningar i Tranås kommun har bedrivit verksamheten på ett huvudsakligen ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi noterar att barn- och utbildningsnämnden fortsatt har en stor utmaning att få en ekonomi i balans men ser också att nämnden under 2020 fattat beslut som minskat kostnaderna väsentligt.

Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Vi bedömer att den interna kontrollen i styrelse och nämnder huvudsakligen är tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet och måluppfyllelsen avseende de finansiella målen är förenligt med kommunfullmäktiges uppställda mål då dessa har uppnåtts. Likaså klaras balanskravet.

Vi bedömer att resultatet och måluppfyllelsen avseende fullmäktiges verksamhetsmål inte är förenligt med fullmäktiges mål då måluppfyllelsen är låg. Vi saknar också analys av vilka åtgärder som krävs för högre måluppfyllelse.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ledamöterna i styrelse, nämnder och beredningar ansvarsfrihet. Vi tillstyrker också att kommunens årsredovisning för verksamhetsåret 2020 godkänns.

Årsredovisning

Tranås 2021-04-19

Roland Ström

Christina Gustafsson

Inga Fingal

Peter Rittmark

Johan Karlsson

Birgitta Andersson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Granskningsrapport bokslut, KPMG

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna

Revisionsberättelser i de kommunala bolagen

www.tranas.se